

**STATUTEN
EN
REGLEMENTEN**

STATUTEN

HUISHOUELIJK REGLEMENT

STANDAARD REGLEMENTEN

DOCUMENTATIECENTRUM
NEDERLANDSE POLYTIERE
PARTIJEN

DE CDA STATUTEN

INHOUDSOPGAVE

I	Partij		9
	a.	Naam en zetel	9
	b.	Grondslag	9
	c.	Doel	9
II	Lidmaatschap		11
	a.	Leden	11
	b.	Leden buitenland	11
	c.	Beëindiging lidmaatschap	12
III	Partij-organisatie		13
	a.	Verbanden	13
	a.1	Gemeentelijke afdeling	14
	a.1.1	Kandidaatstelling Gemeenteraad	15
	a.2	Gemeentelijke afdeling met wijk- of dorpsafdeling	15
	a.3	Kamerkring	16
	a.4	Provinciale afdeling	17
	a.4.1	Kandidaatstelling Provinciale Staten	19
	a.5	Bijzondere afdeling	19
	b.	Organen	20
	b.1	Congres	21
	b.1.1	Samenstelling	21
	b.1.2	Taak en bevoegdheden	21
	b.2	Partijraad	22
	b.2.1	Samenstelling	22
	b.2.2	Taak en bevoegdheden	23
	b.3	Partijbestuur	24
	b.3.1	Samenstelling	24
	b.3.2	Taak en bevoegdheden	25
	b.4	Dagelijks Bestuur	26
	b.4.1	Samenstelling	26
	b.4.2	Taak en bevoegdheden	26
	b.4.3	Kern Dagelijks Bestuur	27
	b.4.4	Taak en bevoegdheden	27
	c.	Bijzondere organen	27
	c.1	Het Scholingsinstituut	28
	c.2	Commissie Buitenland	28
	c.3	Redactieraad	29

STATUTEN

---

	c.4	Financiële Commissie	30
	c.5	Commissie van Beroep	30
	c.6	Huisvestingscommissie	32
	c.7	Eduardo Frei-stichting	33
	c.8	Intercultureel Beraad	33
	d.	Bijzondere organisaties	34
	d.1.	Wetenschappelijk Instituut	34
	d.2.	Vereniging van Gemeente- en Provinciebestuurders	35
	d.3.	Jongerenorganisatie	36
	d.4.	Vrouwenberaad	37
	e.	Financiën partij	38
	f.	Partijsecretariaat	39
	f.1.	partijbureau	39
	f.2.	ondernemingsraad	40
IV	Verkiezingen		41
	a.	Tweede Kamer	41
	b.	Europees Parlement	42
	c.	Eerste Kamer	42
	d.	Provinciale Staten	43
	e.	Gemeenteraad	43
	f.	Vertegenwoordigende openbare lichamen	44
	g.	Overige bepalingen	45
V	Huishoudelijk reglement en andere reglementen		47
	a.	Huishoudelijk reglement	47
	b.	Andere reglementen	48
VI	Algemene bepalingen		51
	a.	Stemrecht en stemming	51
	b.	Zittingsperiode	52
	c.	Vervanging	53
	d.	Incompatibiliteiten en cumulatie van functies	53
	e.	Ontbinding en vereffening	55
	f.	Wijziging en aanvulling	56
	g.	Slotbepaling	56

I PARTIJ

A. Naam en zetel

Artikel 1

- a. De vereniging draagt de naam: Christen Democratisch Appèl - hierna te noemen CDA.
- b. Zij heeft haar zetel te 's-Gravenhage.
- c. Het CDA, opgericht op vijftien aprilnegentienhonderdvijfenzeventig, is een politieke partij.

B. Grondslag

Artikel 2

Het CDA aanvaardt de Heilige Schrift als richtsnoer voor het politiek handelen.

C. Doel

Artikel 3

Het CDA streeft naar een maatschappij waarin de bijbeise gerechtigheid gestalte krijgt, de mens zijn vrijheid en verantwoordelijkheid kan beleven en waarin het welzijn van allen wordt gediend; het legt zijn politieke overtuiging vast in een Program van Uitgangspunten en zijn concrete doeleinden in een actieprogramma, waarmede het zich uitdrukkelijk richt tot de gehele Nederlandse samenleving zonder onderscheid naar geloofsovertuiging of maatschappelijke groepering.

Artikel 4

Het CDA wil op basis van de in artikel 2 genoemde grondslag zijn doel bereiken door het bevorderen van de bezinning op, de verdieping, vernieuwing en verbreiding van de christen-democratische gedachte met alle middelen welke hem ten dienste staan.

II LIDMAATSCHAP

A. Leden

Artikel 5

Lid van het CDA kan zijn iedere Nederlander, alsmede iedere niet-Nederlander, die Nederlands ingezetene is, die de leeftijd van veertien jaar heeft bereikt en die instemt met de grondslag en het doel van het CDA.

Artikel 6

De aanmelding voor het lidmaatschap vindt plaats rechtstreeks bij het partijsecretariaat te 's-Gravenhage of via de gemeentelijke afdeling. Het partijsecretariaat geeft van elke inschrijving van een lid kennis aan de betreffende gemeentelijke afdeling en, indien aanwezig, aan de betreffende wijk- of dorpsafdeling.

Artikel 7

Gedurende een periode van acht weken na inschrijving heeft een lid geen stemrecht. Gedurende een periode van één jaar na inschrijving kan een lid niet voor bestuurlijke en vertegenwoordigende functies worden gekandideerd.

Artikel 8

Ieder lid verplicht zich in ieder geval tot betaling van een contributie volgens de jaarlijks door de Partijraad vast te stellen contributieregeling. Bij de jaarlijkse vaststelling van de contributieregeling houdt de Partijraad rekening met de draagkracht van de leden.

B. Leden buitenland

Artikel 9

De in het buitenland woonachtige leden ressorteren onder de kamerkring 's-Gravenhage. Van hun contributiebedrag draagt het Partijbestuur een deel af aan dit verband.

Artikel 10

De in artikel 9 bedoelde leden zijn bevoegd voorstellen en amendementen, ter behandeling door de Partijraad en het Congres, in te dienen bij de kamerkring 's-Gravenhage en deze in de vergadering van de kamerkring te verdedigen.

C. Beëindiging lidmaatschap

Artikel 11

Het lidmaatschap van het CDA eindigt door:

- a. overlijden;
- b. opzegging;
- c. vervallenverklaring vanwege het Partijbestuur wegens het niet-voldoen aan de aan het lidmaatschap verbonden financiële verplichtingen;
- d. royement.

Artikel 12

Opzegging van het lidmaatschap moet schriftelijk plaatsvinden, hetzij rechtstreeks bij het partijsecretariaat te 's-Gravenhage, dan wel via de gemeentelijke afdeling.

De opzegging dient vóór één november van het lopende contributiejaar bij het partijsecretariaat te zijn gemeld.

Opzegging ontslaat niet van de verplichting tot contributiebetaling over dat jaar.

Opzeggingstermijnen worden geregeld bij huishoudelijk reglement.

Artikel 13

Een lid kan geroyeerd worden op voordracht van het Dagelijks Bestuur of het bestuur van een verband wegens handelen in strijd met de statuten, reglementen of besluiten van partij-organen of van de verbanden, dan wel omdat de partij op onredelijke wijze wordt benadeeld, daaronder begrepen het schenden van verplichtingen jegens de partij. Het Partijbestuur beslist ingeval van voordracht door het Dagelijks Bestuur of het kamerkringbestuur. Het kamerkringbestuur beslist in de overige gevallen, tenzij dat kamerkringbestuur de beslissing aan het Partijbestuur overdraagt. Hernieuwde aanmelding voor het lidmaatschap van een geroyeerd lid kan binnen een nader bij de uitspraak van de Royementscommissie te bepalen termijn niet in behandeling worden genomen. De royementsprocedure wordt nader geregeld in hoofdstuk III van de statuten en in het huishoudelijk reglement.

Artikel 14

Tegen het besluit tot vervallenverklaring van het lidmaatschap en/of tot royement staat beroep open bij de Commissie van Beroep.

III PARTIJ-ORGANISATIE

Artikel 15

Het CDA kent binnen zijn partij-organisatie op plaatselijk, gemeentelijk, regionaal en provinciaal niveau verbanden; op landelijk niveau achtereenvolgens organen, bijzondere organen en bijzondere organisaties.

A. Verbanden

Artikel 16

Verbanden van het CDA zijn: de gemeentelijke afdeling, de wijk- of dorpsafdeling, de kamerkring, de provinciale afdeling en de bijzondere afdeling.

Een verband komt tot stand krachtens erkenning door of namens het Dagelijks Bestuur.

Artikel 17

Samenstelling, organisatie en werkwijze, alsmede taak en bevoegdheden van de verbanden worden geregeld in door de Partijraad vast te stellen reglementen, welke geen bepalingen mogen bevatten strijdig met de statuten en het huishoudelijk reglement van het CDA.

Het Dagelijks Bestuur kan afwijking van deze reglementen toestaan.

Artikel 18

Een verband kan de bevoegdheden, welke krachtens deze statuten en/of krachtens enig ander reglement binnen partijverband zijn toegekend, alleen uitoefenen, wanneer aan de financiële verplichtingen tegenover het Partijbestuur over het voorafgaande boekjaar is voldaan.

Artikel 19

- a. Het Partijbestuur heeft de bevoegdheid een verband, terzake van overtreding van deze statuten en/of van enig ander reglement binnen partijverband en/of besluiten van de partij-organen, dan wel omdat de partij op onredelijke wijze wordt benadeeld, van haar rechten vervallen te verklaren. Van de beslissing van het Partijbestuur staat beroep open bij de Commissie van Beroep.
- b. Het Partijbestuur en het naasthoger bestuur van een verband hebben de bevoegdheid om op de in het eerste lid genoemde gronden het bestuur van een lager verband of het Dagelijks Bestuur daarbinnen van zijn bevoegdheden te ontheffen.

Het draagt zorg voor de vervulling van de bestuurstaken en het kan daartoe één of meer commissarissen benoemen. Uiterlijk één jaar na de ontheffing wordt door het Partijbestuur, casu quo naasthoger bestuur een algemene ledenvergadering, casu quo algemene bestuursvergadering gehouden ter verkiezing van de leden van een nieuw bestuur, casu quo Dagelijks Bestuur.

A.1 Gemeentelijke afdeling

Artikel 20

Alle leden van het CDA, woonachtig binnen de grenzen van een gemeente, vormen een gemeentelijke afdeling. Een afdeling dient ten minste tien leden te tellen.

Artikel 21

Het Dagelijks Bestuur wijst, in overleg met de betreffende kamerkring, aan tot welk werkgebied van een nabij gevestigde afdeling een gemeente behoort, waar niet of niet meer een afdeling bestaat.

De in die gemeente woonachtige leden hebben voor de behandeling van landelijke en provinciale en/of regionale aangelegenheden, toegang tot de vergaderingen van die aangewezen afdeling.

Deze leden hebben in die vergaderingen met betrekking tot landelijke en provinciale en/of regionale aangelegenheden dezelfde rechten als tot die afdeling behorende leden.

Artikel 22

Binnen een zelfde werkgebied kan slechts één gemeentelijke afdeling werkzaam zijn.

Artikel 23

Met instemming van het Dagelijks Bestuur kunnen binnen het werkgebied wijk- of dorpsafdelingen worden ingesteld. Indien binnen een gemeente een wijk- of dorpsafdeling tot stand is gekomen, zijn de bepalingen genoemd in de artikelen 29 tot en met 33 van deze statuten van toepassing.

Artikel 24

Samenstelling, organisatie en werkwijze, alsmede taak en bevoegdheden van een gemeentelijke afdeling worden geregeld in, overeenkomstig het bepaalde in artikel 17 van deze statuten vast te stellen, reglementen.

A.1.1 Kandidaatstelling Gemeenteraad

Artikel 25

Iedere gemeentelijke afdeling is - behoudens bijzondere omstandigheden, zulks ter beoordeling van het Partijbestuur en nadat het bestuur van de betrokken kamerkring is gehoord - verplicht aan de raadsverkiezingen binnen haar werkgebied deel te nemen met een CDA-kandidatenlijst.

Artikel 26

In afwijking van het bepaalde in artikel 25 van deze statuten, kan de gemeentelijke afdeling, met instemming van het Partijbestuur en nadat het bestuur van de betrokken kamerkring is gehoord, tezamen met één of meer andere politieke groeperingen binnen haar werkgebied met een kandidatenlijst aan de verkiezingen voor leden van de Gemeenteraad deelnemen.

Artikel 27

Het bestuur van de gemeentelijke afdeling heeft de leiding bij de voorbereidingen en de organisatie van de verkiezing voor leden van de Gemeenteraad.

Artikel 28

De kandidaatstellingsprocedure wordt geregeld in het reglement voor de voorbereiding der kandidaatstelling voor verkiezing van leden van de Gemeenteraad.

A.2 Gemeentelijke afdeling met wijk- of dorpsafdeling

Artikel 29

Overeenkomstig artikel 23 van deze statuten kunnen binnen het werkgebied van een gemeentelijke afdeling één of meer wijk- of dorpsafdelingen worden ingesteld.

Artikel 30

Alle leden van het CDA, woonachtig binnen de grenzen van een nader aan te duiden werkgebied, vormen een wijk- of dorpsafdeling. Een wijk- of dorpsafdeling dient ten minste tien leden te tellen.

Artikel 31

Binnen eenzelfde werkgebied kan slechts één wijk- of dorpsafdeling werkzaam zijn.

Artikel 32

Indien twee of meer wijk- of dorpsafdelingen binnen één gemeente tot stand zijn gekomen, vormen zij in afwijking van het bepaalde in artikel 20 van deze statuten, de gemeentelijke afdeling.

Artikel 33

Samenstelling, organisatie en werkwijze, alsmede taak en bevoegdheden van een wijk- of dorpsafdeling en een door meer van deze afdelingen gevormde gemeentelijke afdeling worden geregeld in, overeenkomstig het bepaalde in artikel 17 van deze statuten vast te stellen, reglementen.

A.3 Kamerkring

Artikel 34

De afdelingen, gevestigd binnen de grenzen van een kamerkieskring, vormen tezamen een kamerkring.

Artikel 35

Binnen eenzelfde werkgebied kan slechts één kamerkring werkzaam zijn.

Artikel 36

De vergaderingen van de kamerkring zijn toegankelijk voor alle leden binnen zijn ressort.

Artikel 37

De gemeentelijke afdelingen wijzen naar rato van hun ledentallen afgevaardigden aan, die stemrecht hebben in de vergaderingen van de kamerkring. In die gevallen, waarin een gemeentelijke afdeling wordt gevormd door twee of meer wijk- of dorpsafdelingen heeft iedere laatst bedoelde afdeling in alle gevallen het recht tot aanwijzing van tenminste één afgevaardigde naar de kamerkring, zulks overeenkomstig de bepalingen in de reglementen als in artikel 33 van deze statuten bedoeld.

Artikel 38

Vallen de grenzen van de kamerkieskring samen met die van een gemeente, dan is de gemeentelijke afdeling tevens de kamerkring.

Artikel 39

Met instemming van het Partijbestuur kunnen de kamerkringen, welke binnen de grenzen van een provincie hun werkgebied hebben, taken en bevoegdheden overdragen aan de binnen die provincie aanwezige provinciale afdeling.

Dit laat onverlet dat de oorspronkelijke rechten van de kamerkringen voortvloeiende uit artikel 68, lid a. onder 2 en artikel 70, lid a. onder 3 van de statuten en de financiële rechten uit hoofde van het Huishoudelijk Reglement worden gehandhaafd.

Artikel 40

Met instemming van het Partijbestuur kunnen op verzoek van één of meer der betrokken kamerkringen in gevolge artikel 39 van deze statuten overgedragen taken en bevoegdheden aan een provinciale afdeling wederom door alle hierbij betrokken kamerkringen ter hand worden genomen.

Artikel 41

Vallen de grenzen van een kamerkieskring samen met de grenzen van een provincie, dan is de kamerkring tevens de provinciale afdeling.

Artikel 42

Het bestuur van een kamerkring kan op initiatief van en in overleg met gemeentelijke verbanden binnen zijn ressort regionale verbanden in het leven roepen en daaraan bevoegdheden overdragen met inachtneming van het ter zake bepaalde in het huishoudelijk reglement.

Artikel 43

Samenstelling, organisatie en werkwijze, alsmede taak en bevoegdheden van een kamerkring worden geregeld in, overeenkomstig het bepaalde in artikel 17 van deze statuten vast te stellen, reglementen.

A.4 Provinciale afdeling

Artikel 44

De afdelingen, gevestigd binnen de grenzen van een provincie, vormen tezamen een provinciale afdeling.

Artikel 45

Binnen eenzelfde werkgebied kan slechts één provinciale afdeling werkzaam zijn.

Artikel 46

De vergaderingen van de provinciale afdeling zijn toegankelijk voor alle leden binnen haar ressort.

Artikel 47

De gemeentelijke afdelingen wijzen naar rato van hun ledentallen afgevaardigden aan, die stemrecht hebben in de vergaderingen van de provinciale afdeling. In die gevallen, waarin een gemeentelijke afdeling wordt gevormd door twee of meer wijk- of dorpsafdelingen, is het bepaalde in artikel 37 van deze statuten van overeenkomstige toepassing.

Artikel 48

Het bestuur van een provinciale afdeling kan op initiatief van en in overleg met gemeentelijke verbanden binnen haar ressort regionale verbanden in het leven roepen en daaraan bevoegdheden overdragen met inachtneming van het ter zake bepaalde in het huishoudelijk reglement. In die gevallen waarbij artikel 41 van deze statuten niet van toepassing is, behoeft de instelling van deze kringen tevens de instemming van de hierbij betrokken kamerkringen.

Artikel 49

Indien binnen het werkgebied van een provinciale afdeling twee of meer kamerkringen hun werkgebied hebben, wijst de algemene ledenvergadering van elk van deze kamerkringen één of meer van haar bestuursleden aan als lid van het bestuur van deze provinciale afdeling.

Artikel 50

Samenstelling, organisatie en werkwijze, alsmede taak en bevoegdheden van een provinciale afdeling worden geregeld in, overeenkomstig het bepaalde in artikel 17 van deze statuten vast te stellen, reglementen.

A.4.1 Kandidaatstelling Provinciale Staten

Artikel 51

Iedere provinciale afdeling is verplicht aan de Statenverkiezingen binnen haar werkgebied deel te nemen met een CDA-kandidatenlijst.

Artikel 52

In afwijking van het bepaalde in artikel 51 van deze statuten kan de provinciale afdeling, met instemming van het Partijbestuur, tezamen met één of meer andere politieke groeperingen binnen haar werkgebied met een kandidatenlijst aan de verkiezingen voor leden van de Provinciale Staten deelnemen.

Artikel 53

Het bestuur van de provinciale afdeling heeft de leiding bij de voorbereiding en de organisatie van de verkiezingen voor leden van de Provinciale Staten.

Artikel 54

De kandidaatstellingsprocedure wordt geregeld in het reglement voor de voorbereiding der kandidaatstelling voor verkiezing van leden van de Provinciale Staten.

A.5 Bijzondere afdeling

Artikel 55

De afdeling(en) gevestigd binnen de grenzen van een gebied, waarvoor bij de wet een openbaar lichaam is ingesteld of binnen de grenzen van een gebied, waarvoor op grond van een gemeenschappelijke regeling een rechtspersoonlijkheid bezittend lichaam is benoemd, waarvan de voorzitter is casu quo wordt benoemd door de Kroon, dan wel waarvoor binnen de grenzen van een gemeente deelraden worden geformeerd, vormen (tezamen) een bijzondere afdeling.

Artikel 56

De bepalingen in de artikelen 45, 46 en 50 tot en met 53 van deze statuten zijn hierbij van overeenkomstige toepassing.

Artikel 57

Indien sprake is van een bijzondere afdeling in eerstbedoelde zin, is artikel 47 van deze statuten van overeenkomstige toepassing.

Artikel 58

De kandidaatstellingsprocedure wordt in dat geval geregeld in het reglement voor de voorbereiding der kandidaatstelling voor verkiezing van leden van het, bij wet ingestelde openbaar lichaam of een, op grond van een gemeenschappelijke regeling, rechtspersoonlijkheid bezittend lichaam.

STATUTEN

Artikel 59

Indien sprake is van een deelraad, dan vormt de binnen de grenzen van bedoeld gemeentelijk deelgebied tot stand gekomen wijk- of dorpsafdeling tevens een bijzondere afdeling.

Artikel 60

In geval artikel 59 van deze statuten van toepassing is, wordt de kandidaatstellingsprocedure geregeld in het reglement voor de voorbereiding der kandidaatstelling voor verkiezing van leden van de bij gemeentelijk besluit ingestelde deelraad.

Artikel 61

Is er geen formeel tot stand gekomen verband binnen de in artikel 55 van deze statuten bedoelde grenzen aanwezig, dan zijn voor deelname aan de hier bedoelde verkiezingen respectievelijk de provinciale afdeling en de gemeentelijke afdeling verantwoordelijk.

Artikel 62

Indien artikel 61 van deze statuten van toepassing is, hebben uitsluitend de binnen bedoelde grenzen woonachtige leden ten aanzien van de kandidaatstellingsprocedure stemrecht.

Artikel 63

Een bijzondere afdeling is met adviserende stem vertegenwoordigd in de betrokken kamerkring(en) en provinciale afdeling(en) respectievelijk in de gemeentelijke afdeling.

B. Organen

Artikel 64

Organen van het CDA zijn: het Congres, de Partijraad, het Partijbestuur en het Dagelijks Bestuur.

Artikel 65

Organisatie en werkwijze, alsmede taak en bevoegdheden van de organen worden geregeld in het huishoudelijk reglement.

B.1 Congres

B.1.1 Samenstelling

Artikel 66

Het Congres bestaat uit:

- a. stemhebbende leden:
  - 1. de leden, aangewezen door de gemeentelijke afdelingen;
  - 2. de stemhebbende leden van de Partijraad;
  - 3. vijftig leden aangewezen door de jongerenorganisatie.
  - 4. de stemhebbende leden van de besturen van de andere bijzondere organisaties, genoemd in artikel 106.
- b. adviserende leden:
  - 1. de leden van de Eerste en Tweede Kamerfracties der Staten-Generaal en de Nederlandse leden van de christen-democratische fractie in het Europees Parlement;
  - 2. de secretaris, benoemd door de partij;
  - 3. de stemhebbende leden van de bijzondere organen, genoemd in artikel 76, en hun eventuele plaatsvervangers;
  - 4. de adviserende leden van de besturen van de bijzondere organisaties en van bijzondere organen.

B.1.2 Taak en bevoegdheden

Artikel 67

Het Congres heeft tot taak en is bevoegd tot:

- a. de toetsing van het politieke beleid, met name van de fracties in de Eerste Kamer en in de Tweede Kamer der Staten-Generaal en van de christen-democratische fractie in het Europees Parlement;
- b. het aannemen van resoluties en het doen van uitspraken, zowel over organisatorische zaken als over vraagstukken van politiek beleid. Een resolutie of uitspraak moet schriftelijk worden ingediend;
- c. de bespreking van het beleid van de Partijraad;
- d. de bekrachtiging van programs ten behoeve van de verkiezingen van de leden van de Eerste Kamer en van de Tweede Kamer der Staten Generaal en van de leden van het Europees Parlement.
De procedure voor de totstandkoming en vaststelling van de programs is geregeld in het reglement voor de vaststelling van programs;

- e. de vaststelling van het Program van Uitgangspunten van het CDA en wijziging daarvan, waartoe een meerderheid van tweederde van de uitgebrachte stemmen is vereist;
- f. de vaststelling van de uitslag van de schriftelijke verkiezing van de voorzitter door de gemeentelijke afdelingen en de stemhebbende leden van de Partijraad tezamen;
- g. de verkiezing casu quo aanwijzing van de lijsttrekker(s) voor de verkiezing van de leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, resp. het Europees Parlement, met inachtneming van het bepaalde in artikel 13 resp. 12 van het reglement voor de voorbereiding van de kandidaatstelling voor de verkiezingen der leden van bedoelde vertegenwoordigende lichamen;
- h. de vaststelling en wijziging van de statuten, waartoe een meerderheid van tweederde van de uitgebrachte stemmen is vereist;
- i. de vaststelling en wijziging - met inachtneming van de bepalingen van deze statuten - van het huishoudelijk reglement;
- j. de verkiezing van tenminste vijf leden en hun plaatsvervangers van de Commissie van Beroep, op voordracht van de Partijraad; en
- k. de benoeming van ereleden op voorstel van het Partijbestuur.

B.2 Partijraad

B.2.1. Samenstelling

Artikel 68

De Partijraad bestaat uit:

- a. stemhebbende leden:
  - 1. de stemhebbende leden van het Partijbestuur;
  - 2. de leden, aangewezen door de kamerkringen;
  - 3. de leden van het Dagelijks Bestuur van de jongerenorganisatie of hun plaatsvervangers;
  - 4. de leden van de dagelijkse besturen van de overige bijzondere organisaties;
  - 5. de stemhebbende leden van de Commissie Buitenland;
  - 6. de stemhebbende leden van het Curatorium van het Scholingsinstituut.
- b. adviserende leden:
  - 1. de leden van de Eerste en de Tweede Kamerfracties der Staten-Generaal en de Nederlandse leden van de christen- democratische fractie in het Europees Parlement;
  - 2. de secretaris;
  - 3. de overige stemhebbende leden van de besturen van de bijzondere organisaties;
  - 4. de stemhebbende leden van de overige bijzondere organen.

B.2.2 Taak en bevoegdheden

Artikel 69

De Partijraad heeft tot taak en is bevoegd tot:

- a. de behandeling en vaststelling van de jaarverslagen van de partij-organen en van de bijzondere organen en de behandeling van de jaarverslagen van de bijzondere organisaties, direct of indirect werkzaam binnen het partijverband;
- b. de behandeling en vaststelling van de balans en de rekening van baten en lasten, alsmede de begroting van de instanties, welke - ten behoeve van de in lid a van dit artikel bedoelde partij-organen en bijzondere organen - de geldmiddelen of eigendommen beheren, met inachtnaam van artikel 134 van deze statuten. Bij de vaststelling van de begroting stelt de Partijraad tevens jaarlijks de contributieregeling vast, alsmede de hoogte van de jaarlijkse contributie per lid, door de gemeentelijke afdelingen verschuldigd.
Na goedkeuring van de balans en rekening van baten en lasten van deze instanties wordt decharge verleend aan het Partijbestuur en de besturen van de bedoelde bijzondere organen.
- c. de behandeling van de balans en de rekening van baten en lasten, alsmede de begroting van de in hoofdstuk III, paragraaf D bedoelde bijzondere organisaties;
- d. de vaststelling van programs ten behoeve van de verkiezingen van de leden van de Eerste Kamer en Tweede Kamer der Staten-Generaal en van de leden van het Europees Parlement. De procedure voor de totstandkoming en vaststelling van de programs is geregeld in het reglement voor de vaststelling van programs;
- e. de vaststelling van de - overeenkomstig de in de reglementen voor de voorbereiding van de kandidaatstelling voor verkiezing van respectievelijk de leden van de Tweede Kamer en de leden van het Europees Parlement, vastgestelde procedure - in te dienen kandidatenlijst(en);
- f. het aannemen van resoluties en het doen van uitspraken, zowel over organisatorische zaken als over vraagstukken van politiek beleid. Een resolutie of uitspraak moet schriftelijk worden ingediend;
- g. de bespreking van het politieke beleid van de fracties in de Eerste Kamer en in de Tweede Kamer der Staten-Generaal en van de fractie in het Europees Parlement;
- h. het opstellen van een voordracht voor de verkiezing van de voorzitter en de verkiezing van de beide vice-voorzitters;
- i. de vaststelling en wijziging - met inachtneming van de bepalingen van deze statuten - van reglementen, onverminderd het bepaalde in artikel 67 lid i van deze statuten, alsmede van notarieel te doen verlijden statuten van instanties, die voor bijzondere organen in het leven worden geroepen ten behoeve van het beheer van geldmiddelen en/of eigendommen;
- j. de goedkeuring van, alsmede wijziging van statuten en reglementen van de in hoofdstuk III, paragraaf D van deze statuten bedoelde bijzondere organisaties;
- k. het optreden als plaatsvervanger van het Congres in spoedeisende gevallen;
- l. de verkiezing van tenminste tien stemhebbende leden van het Partijbestuur;

- m. de verkiezing van de voorzitters van de bijzondere organen, alsmede van de voorzitters van het Wetenschappelijk Instituut en van het Vrouwenberaad.
- n. de verkiezing van de leden en plaatsvervangende leden van de Commissie van Beroep, de Toetsingscommissie, de Royementscommissie en de Financiële Commissie.
- o. het nemen van beslissingen over alle voorstellen van organisatorische en financiële aard, welke door kamerkringen en/of door gemeentelijke afdelingen tenminste acht weken voordat de vergadering van de Partijraad plaatsvindt, ter behandeling op de Partijraad bij het Partijbestuur zijn ingediend, dat zulks van een pré-advies voorziet.
- p. het vaststellen van een reglement van orde, waarin voorzien kan worden in deelraden.

B.3 Partijbestuur

B.3.1 Samenstelling

Artikel 70

Het Partijbestuur bestaat uit:

- a. stemhebbende leden:
  - 1. de voorzitter en de beide vice-voorzitters, te kiezen door de gemeentelijke afdelingen en de stemhebbende leden van de Partijraad tezamen;
  - 2. tenminste tien leden, te kiezen door de stemhebbende leden van de Partijraad;
  - 3. de leden, te kiezen door de kamerkringen;
  - 4. twee leden van het bestuur van het Vrouwenberaad, waaronder de voorzitter;
  - 5. twee leden van het bestuur van de jongerenorganisatie, waaronder de voorzitter;
  - 6. de leden van het Dagelijks Bestuur, voorzover zij geen lid meer zijn krachtens verkiezing als bedoeld onder 2. en 3. van dit artikel; hun zittingsduur wordt nader geregeld in het huishoudelijk reglement.
- b. adviserende leden:
  - 1. de voorzitter van de Eerste Kamerfractie en de voorzitter van de Tweede Kamerfractie, alsmede een vertegenwoordiger van de Nederlandse leden van de christen-democratische fractie in het Europees Parlement;
  - 2. de secretaris;
  - 3. de voorzitter van het Curatorium van het Scholingsinstituut;
  - 4. de voorzitter van de Commissie Buitenland;
  - 5. de voorzitter en de directeur van het Wetenschappelijk Instituut;

6. de voorzitter van de Vereniging van Gemeente- en Provinciebestuurders;
7. de voorzitter van het Curatorium van de kaderschool;
8. de voorzitter van het Intercultureel Beraad.

B.3.2 Taak en bevoegdheden

Artikel 71

Het Partijbestuur heeft tot taak en is bevoegd tot:

- a. het leiding geven aan alle politieke en organisatorische activiteiten van en binnen het CDA;
- b. de voorbereiding van de besluitvorming en uitvoering van de besluiten van Partijraad en Congres;
- c. de zorg voor de handhaving van statuten en reglementen;
- d. de vaststelling van ontwerp- (model-)programs ten behoeve van de verkiezingen van de leden van de vertegenwoordigende lichamen;
- e. de bespreking van het politieke beleid van de fracties in de Eerste Kamer en in de Tweede Kamer der Staten-Generaal en van de fractie in het Europees Parlement;
- f. het beleggen van partijconferenties ter behandeling van actuele vraagstukken;
- g. de voorbereiding en organisatie van de verkiezing van de leden van de Eerste Kamer en van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, en van het Europees Parlement;
- h. de uitgave van partij-organen;
- i. de zorg voor het beheer van de geldmiddelen en eigendommen van het CDA;
- j. de benoeming, de schorsing en het ontslag van de secretaris en van diens plaatsvervanger op voordracht van het Dagelijks Bestuur;
- k. het nemen van beslissingen in spoedeisende gevallen en in alle gevallen, waarin door deze statuten en bijbehorende reglementen niet is voorzien;
- l. het instellen en opheffen van vaste en bijzondere commissies, alsmede de benoeming van leden hiervan;
- m. de vaststelling van reglementen en/of richtlijnen voor de in lid m van dit artikel bedoelde vaste en bijzondere commissies;
- n. de verkiezing van de penningmeester uit het midden van de stemhebbende leden van het Partijbestuur;
- o. de verkiezing van ten hoogste zeven leden van het Dagelijks Bestuur uit zijn midden.
- p. vaststelling van een voordracht aan de Partijraad voor de verkiezing van de vice-voorzitters.

B.4 Dagelijks Bestuur

B.4.1 Samenstelling

Artikel 72

Het Dagelijks Bestuur bestaat uit:

- a. stemhebbende leden
  1. de voorzitter en de beide vice-voorzitters;
  2. de penningmeester, te kiezen door en uit het Partijbestuur;
  3. ten hoogste zeven leden te kiezen door en uit het Partijbestuur.
- b. adviserende leden:
  1. de voorzitter van de Eerste Kamerfractie en de voorzitter van de Tweede Kamerfractie, alsmede een vertegenwoordiger van de Nederlandse leden van de christen-democratische fractie in het Europees Parlement;
  2. de secretaris;
  3. de voorzitter en de directeur van het Wetenschappelijk Instituut;
  4. de voorzitter van de Commissie Buitenland;
  5. de voorzitter van het Vrouwenberaad;
  6. de voorzitter van de jongerenorganisatie;
  7. de voorzitter van de Vereniging van Gemeente- en Provinciebestuurders;

B.4.2 Taak en bevoegdheden

Artikel 73

Het Dagelijks Bestuur heeft tot taak en is bevoegd tot:

- a. de dagelijkse leiding van alle politieke en organisatorische activiteiten van en binnen het CDA;
- b. de voorbereiding van de besluitvorming en uitvoering van de besluiten van het Partijbestuur;
- c. het nemen van beslissingen in spoedeisende gevallen, waarbij het namens het Partijbestuur optreedt;
- d. het bijeenroepen van het Congres en de Partijraad, hetzij schriftelijk, hetzij door oproep door middel van een partij-orgaan;
- e. de benoeming, de schorsing en het ontslag van personeel, met inachtnaam van het bepaalde in artikel 71, lid 1; en
- f. het vertegenwoordigen van het CDA in en buiten rechte, met dien verstande dat het CDA voorts in en buiten rechte kan worden vertegenwoordigd door de voorzitter of één van de beide vice-voorzitters tezamen met de partijsecretaris of zijn plaatsvervanger.

B.4.3 Kern Dagelijks Bestuur

Artikel 74

Het Kern Dagelijks Bestuur bestaat uit de voorzitter, de beide vice-voorzitters, de penningmeester en de secretaris.

B.4.4 Taak en bevoegdheden

Artikel 75

Het Kern Dagelijks Bestuur heeft tot taak:

- a. het adviseren van de voorzitter bij zijn dagelijkse taakuitoefening;
- b. het voorbereiden van de besluitvorming van en in het Dagelijks Bestuur.

C. Bijzondere organen

Artikel 76

Bijzondere organen van het CDA zijn: de Commissie van Beroep, de Toetsingscommissie, de Royementscommissie, de Financiële Commissie, de Commissie Buitenland, het Scholingsinstituut, de Huisvestingscommissie, de Redactieraad en het Intercultureel Beraad (ICB). Op voorstel van het Partijbestuur kan de Partijraad andere bijzondere organen instellen.

Artikel 77

Organisatie en werkwijze, alsmede taak en bevoegdheden van bijzondere organen worden geregeld in door de Partijraad vast te stellen reglementen, welke geen bepalingen mogen bevatten strijdig met deze statuten en/of het huishoudelijk reglement.

Artikel 78

De Partijraad kan voor een doelmatig en juist beheer van de geldmiddelen van een bijzonder orgaan een beheersinstantie instellen. De Partijraad stelt de eventuele rechtsvorm, statuten en reglementen van een dergelijke instantie na overleg met het betreffende bijzondere orgaan vast.

C.1 Het Scholingsinstituut

Artikel 79

Het Scholingsinstituut is genaamd Steenkampinstituut, Scholingsinstituut van het CDA. Het is belast met de leiding en de coördinatie van het politieke scholings- en vormingswerk en in het bijzonder de scholing van het kader in de politieke overtuiging van het CDA. Het instituut verricht zijn taak in samenwerking met en onder verantwoordelijkheid van het Partijbestuur.

Artikel 80

Het instituut wordt bestuurd door een Curatorium van tenminste zeven stemhebbende leden. De partijsecretaris is adviserend lid.

Artikel 81

De voorzitter wordt, op voordracht van het Partijbestuur en gehoord het Curatorium, door de Partijraad in functie verkozen. De overige leden worden op voorstel van het Dagelijks Bestuur en gehoord het Curatorium door het Partijbestuur benoemd. Het Partijbestuur benoemd telkens één lid uit de kring van het bestuur van iedere bijzondere organisatie.

Artikel 82

Met het secretariaat van het instituut wordt een door het Dagelijks Bestuur benoemde medewerker van het partijsecretariaat belast.

C.2 Commissie Buitenland

Artikel 83

De Commissie Buitenland is belast met de voorbereiding en coördinatie van alle internationale activiteiten binnen het partijverband. Zij adviseert het Partijbestuur hieromtrent. Zij heeft de zorg voor een goed functioneren van het buitenlands contact. De Commissie Buitenland begeleidt en ondersteunt de internationale vertegenwoordiging van het CDA waar nodig.

Zij verricht haar taak in samenwerking met en onder verantwoordelijkheid van het Partijbestuur.

Artikel 84

De Commissie Buitenland bestaat uit tenminste zeven leden, waaronder de voorzitter en/of één van de beide vice-voorzitters. Adviserende leden zijn de partijsecretaris en een vertegenwoordiger van het Curatorium van het Scholingsinstituut, van het Wetenschappelijk Instituut, van de jongerenorganisatie en van het Vrouwenberaad, alsmede een vertegenwoordiger aangewezen door de Eerste Kamerfractie, door de Tweede Kamerfractie en door de Nederlandse christen-democratische leden van het Europees Parlement.

Artikel 85

De voorzitter wordt, op voordracht van het Partijbestuur en gehoord de Commissie Buitenland, door de Partijraad in functie verkozen. De overige stemhebbende leden worden, op voorstel van het Dagelijks Bestuur en gehoord de Commissie Buitenland, door het Partijbestuur benoemd.

Artikel 86

Met het secretariaat van de Commissie Buitenland wordt een door het Dagelijks Bestuur benoemde medewerker van het partijsecretariaat belast.

C.3 Redactieraad

Artikel 87

De Redactieraad ziet erop toe, dat de redactie van het weekblad en het ledenblad, dat wordt uitgegeven door het CDA, handelt overeenkomstig het gestelde in het reglement van de redactie.

De Redactieraad vervult ten opzichte van de redactie een stimulerende, toezichhoudende en adviserende functie.

Artikel 88

De Redactieraad bestaat uit tenminste vijf leden. Adviserende leden zijn de partijsecretaris of zijn plaatsvervanger en een vertegenwoordiger van het Wetenschappelijk Instituut.

Artikel 89

De voorzitter wordt, op voordracht van het Partijbestuur en gehoord de Redactieraad, door de Partijraad in functie gekozen.

De overige stemhebbende leden worden op voorstel van het Dagelijks Bestuur en gehoord de Redactieraad, door het Partijbestuur benoemd.

Artikel 90

Met het secretariaat van de Redactieraad wordt een door het Dagelijks Bestuur benoemde medewerker van het partijsecretariaat belast.

C.4 Financiële commissie

Artikel 91

De financiële commissie is belast met het jaarlijks onderzoek van de balans en de rekening van baten en lasten van de instanties welke ten behoeve van de in artikel 69 lid b en lid c van deze statuten bedoelde organen, bijzondere organen en bijzondere organisaties de geldmiddelen en/of eigendommen beheren en daarvan verslag uit te brengen aan de Partijraad.

Zij adviseert het Partijbestuur over belangrijke financiële aangelegenheden.

Artikel 92

De financiële commissie bestaat uit drie leden, geen lid zijnde van de besturen van de in artikel 15 van deze statuten bedoelde organen, bijzondere organen en/of bijzondere organisaties. Zij worden op voordracht van het Partijbestuur, door de Partijraad verkozen. Voor de financiële commissie wordt in afwijking van het bepaalde in artikel 77 geen reglement opgesteld.

Artikel 93

De financiële commissie wordt in haar werkzaamheden bijgestaan door een door het Dagelijks Bestuur benoemde medewerker van het partijsecretariaat, die belast is met de financiële administratie.

C.5 Commissie van Beroep

Artikel 94

De Commissie van Beroep beslist bij wege van arbitrage over geschillen welke voortvloeien uit de toepassing van de bepalingen van deze statuten en daarop gebaseerde reglementen. De Commissie van Beroep treedt niet in de innerlijke waarde van aan haar ter toetsing voorgelegde besluiten van organen, bijzondere organen (waaronder begrepen de organen van bijzondere partij-organen die rechtspersoonlijkheid bezitten), bijzondere organisaties en van verbanden (waaronder begrepen ledenvergaderingen, besturen en commissies), behoudens marginale toetsing. De uitspraak van de Commissie van Beroep inzake een voorgelegd geschil is bindend voor alle betrokkenen.

Artikel 94a

De Commissie van Beroep kan door het Partijbestuur of het Dagelijks Bestuur verzocht worden een pre-judiciële beslissing te geven met betrekking tot de uitleg en/of toepassing van bepalingen uit de statuten, het huishoudelijk reglement en andere reglementen van het CDA.

Artikel 94b

1. Er is een reglement voor de Commissie van Beroep dat door de Partijraad wordt vastgesteld en/of gewijzigd.
2. In het reglement voor de Commissie van Beroep is in ieder geval opgenomen een regeling over:
  - a. de wijze waarop een geschil bij de Commissie van Beroep aanhangig gemaakt kan worden;
  - b. de wijze waarop de Commissie van Beroep een geschil behandelt;
  - c. de termijn binnen welke de Commissie van Beroep tot een uitspraak in geschil dient te komen;
  - d. de wijze waarop de Commissie van Beroep in spoedeisende gevallen tot een uitspraak komt.

Artikel 95

De Commissie van Beroep bestaat uit vijf leden, die met hun plaatsvervangers, op voordracht van het Partijbestuur door de Partijraad worden verkozen. In het reglement Commissie van Beroep kunnen nadere eisen gesteld worden ten aanzien van de benoembaarheid van leden en plaatsvervangende leden.

Artikel 96

Bij ontstentenis of in geval een lid van de Commissie van Beroep direct of indirect is betrokken bij een geschil als bedoeld in artikel 94 van deze statuten wordt zijn plaats ingenomen door zijn plaatsvervanger.

Bij ontstentenis van de plaatsvervanger, danwel indien de plaatsvervanger eveneens direct of indirect bij een geschil als bedoeld in artikel 94 is betrokken, zal zijn plaats worden ingenomen door een ander, niet bij het geschil betrokken, plaatsvervangend lid.

Artikel 97

Het Dagelijks Bestuur wijst, op voordracht van de Commissie van Beroep, een griffier en plaatsvervangend griffier aan. In het reglement van de Commissie van Beroep kunnen nadere eisen gesteld worden ten aanzien van de benoembaarheid van de griffier en de plaatsvervangend griffier.

Artikel 97a

De Royementscommissie is belast met de beslissing over de in behandelingneming van een royementsvoordracht, oordeelsvorming terzake van die voordracht en kennisgeving van haar uitspraak ter flattering aan het Partijbestuur, casu quo kamerkringbestuur. De commissie is bevoegd zowel voor als na in behandelingneming van de voordracht te bemiddelen tussen de betrokken partijen.

Artikel 97b

De commissie bestaat uit drie leden en drie plaatsvervangende leden. De voorzitter, de leden en hun plaatsvervangers worden op voordracht van het Partijbestuur door de Partijraad benoemd.

Artikel 97c

Met het secretariaat van de Royementscommissie wordt een door het Dagelijks Bestuur aangewezen medewerker van het partijsecretariaat belast.

C.6 Huisvestingscommissie

Artikel 98

De Huisvestingscommissie is belast met kopen, verkopen, huren en verhuren, het beheren en exploiteren van onroerende en roerende zaken ten behoeve van huisvesting van CDA-organen en -organisaties, één en ander in de ruimste zin. Zij verricht haar taak in samenwerking en in overleg met het Partijbestuur.

Artikel 99

De Huisvestingscommissie bestaat uit zeven leden.

Artikel 100

De voorzitter wordt, op voordracht van het Partijbestuur en gehoord de Huisvestingscommissie, door de Partijraad in functie gekozen. Van de overige leden worden drie leden door het Partijbestuur en drie leden door het Wetenschappelijk Instituut van het CDA benoemd.

Artikel 101

Met het secretariaat van de Huisvestingscommissie wordt een door het Dagelijks Bestuur benoemde medewerker van het partijsecretariaat belast.

C.7 Eduardo Frei-stichting

Artikel 102

De stichting voor internationale solidariteit is genaamd Eduardo Frei-stichting, Stichting van het CDA voor Internationale Solidariteit. Zij is belast met de bevordering buiten Nederland van het christen-democratisch gedachtegoed alsmede van het denken over internationale samenwerking binnen het CDA en zijn bijzondere organisaties. De stichting vervult deze taak in samenwerking met de Commissie Buitenland en onder verantwoordelijkheid van het Partijbestuur.

Artikel 103

Het bestuur van de stichting bestaat uit tenminste acht leden. De voorzitter wordt, op voordracht van het Partijbestuur, gehoord het bestuur en de Commissie Buitenland, door de Partijraad in functie gekozen. De overige leden worden benoemd door het Partijbestuur op voorstel van het Dagelijks Bestuur en wel één lid uit het Dagelijks Bestuur en telkens één lid uit de kring van bijzondere organisaties en het Steenkampinstituut, die daartoe aanbevelingen kunnen doen. De voorzitter van de werkgroep Ontwikkelingssamenwerking is als zodanig lid van het bestuur. De penningmeester van het CDA en de Secretaris Buitenland zijn adviserend lid.

Artikel 104

Met het secretariaat van de stichting is de Secretaris Buitenland belast. Hij kan zich hierin laten bijstaan door een door het Dagelijks Bestuur benoemde medewerker van het Partijsecretariaat.

C.8 Intercultureel Beraad

Artikel 105

- a. Het Intercultureel Beraad (ICB) adviseert het Partijbestuur over alle zaken op het terrein van het minderhedenbeleid. Het verricht zijn taak in samenwerking met en onder verantwoordelijkheid van het Partijbestuur.
- b. Samenstelling, taak en werkwijze worden in een afzonderlijk door het Partijbestuur vast te stellen reglement nader geregeld.
- c. Met het secretariaat van het Intercultureel Beraad wordt een door het Dagelijks Bestuur benoemde medewerker van het partijsecretariaat belast.

D. Bijzondere organisaties

Artikel 106

Bijzondere organisaties van het CDA zijn: het Wetenschappelijk Instituut, de Vereniging van Gemeente- en Provinciebestuurders, de jongerenorganisatie, het Vrouwenberaad.

Artikel 107

Samenstelling, organisatie en werkwijze, alsmede de taak en bevoegdheden van bijzondere organisaties worden geregeld in door deze bijzondere organisaties vastgestelde statuten en of reglementen, welke door de Partijraad dienen te worden goedgekeurd en welke geen bepalingen mogen bevatten strijdig met deze statuten en/of huishoudelijk reglement. De bijzondere organisaties dienen volledige rechtsbevoegdheid te bezitten.

D.1 Wetenschappelijk Instituut

Artikel 108

Het Wetenschappelijk Instituut is belast met de uitvoering van alle taken ter verwezenlijking van het doel, omschreven in zijn statuten op basis van de grondslag van het CDA en in aansluiting aan het Program van Uitgangspunten. Het instituut stimuleert met name de bezinning op de relatie tussen levensovertuiging en politiek handelen. Het geeft gedocumenteerde adviezen over politieke vraagstukken en het adviseert over de hoofdlijnen van het beleid, hetzij op eigen initiatief, hetzij op verzoek vanuit de partij en/of van leden van de partij in vertegenwoordigende lichamen.

Artikel 109

Het Wetenschappelijk Instituut kent een bestuur, dat bestaat uit tenminste negen leden, waaronder de partijvoorzitter of één van de beide vice-voorzitters. Drie leden van het bestuur worden aangewezen casu quo benoemd door het Partijbestuur.

Artikel 110

De voorzitter wordt op voordracht van het Wetenschappelijk Instituut, in overleg met het Partijbestuur, door de Partijraad in functie gekozen. De overige bestuursleden worden gekozen casu quo benoemd zoals in de in artikel 107 van deze statuten bedoelde statuten en/of reglement bepaald.

Artikel 111

Het Wetenschappelijk Instituut brengt jaarlijks schriftelijk verslag uit van haar werkzaamheden ter behandeling door de Partijraad. Dit verslag, waarin onder meer een meerjarenprogramma is opgenomen, wordt tevoren in een vergadering van het Partijbestuur behandeld. Het Wetenschappelijk Instituut dient jaarlijks, ter behandeling door de Partijraad tijdig de balans, de rekening van baten en lasten en de begroting voor het komende jaar bij het Partijbestuur in.

Artikel 112

Voor de vervulling van de in artikel 108 van deze statuten bedoelde taken ontvangt het Wetenschappelijk Instituut van de partij een jaarlijks in de begroting vast te stellen deel van de contributie. Voor het verrichten van specifieke administratieve taken wordt het Wetenschappelijk Instituut bijgestaan door het partijbureau.

D.2 Vereniging van Gemeente- en Provinciebestuurders

Artikel 113

De Vereniging van Gemeente- en Provinciebestuurders is belast met de uitvoering van alle taken ter verwezenlijking van het doel, omschreven in haar statuten. Zij verricht haar taken in samenwerking met het Partijbestuur.

Artikel 114

De Vereniging van Gemeente- en Provinciebestuurders is opgebouwd uit provinciale en landelijke groepen en kent een bestuur, dat bestaat uit tenminste twaalf leden. De partijsecretaris is adviserend lid.

Artikel 115

De bestuursleden van de Vereniging van Gemeente- en Provinciebestuurders worden gekozen casu quo benoemd, zoals in de in artikel 107 van deze statuten bedoelde statuten en/of reglement bepaald.

Artikel 116

Ten aanzien van de Vereniging van Gemeente- en Provinciebestuurders is artikel 111 van deze statuten van overeenkomstige toepassing.

Artikel 117

Voor de vervulling van de in artikel 113 van deze statuten bedoelde taken, ontvangt de Vereniging van Gemeente- en Provinciebestuurders indien nodig een financiële bijdrage van de partij.

D.3 Jongerenorganisatie

Artikel 118

De jongerenorganisatie, het Christen Democratisch Jongeren Appèl - hierna te noemen: "CDJA" - is belast met alle taken ter verwezenlijking van het doel, omschreven in haar statuten. Zij verricht haar taken in samenwerking met het Partijbestuur.

Artikel 119

Het CDJA is opgebouwd uit gemeentelijke en/of plaatselijke, provinciale en landelijke groepen en kent een bestuur dat bestaat uit tenminste vijftien leden. Een vertegenwoordiger, aangewezen door het Partijbestuur is adviserend lid van het bestuur.

Artikel 120

De bestuursleden van het CDJA worden gekozen casu quo benoemd, zoals in de in artikel 107 van deze statuten bedoelde statuten en/of reglement bepaald.

Artikel 121

Ten aanzien van het CDJA is artikel 111 van deze statuten van overeenkomstige toepassing.

Artikel 122

Voor de vervulling van de in artikel 118 van deze statuten bedoelde taken ontvangt het CDJA van de partij een jaarlijks in de begroting vast te stellen deel van de contributie.

Artikel 123

De partijverbanden zijn verplicht, wanneer het CDJA binnen hun werkgebied gemeentelijke en/of plaatselijke, regionale en/of provinciale afdelingen kent, het werk hiervan te bevorderen en waar nodig financieel te steunen.

Partijverbanden nemen, indien voorgedragen, tenminste één vertegenwoordiger van de CDJA-afdeling binnen hun werkgebied in hun bestuur op, terwijl zij bevoegd zijn een vertegenwoordiger in de besturen van de CDJA-afdeling te benoemen. Deze vertegenwoordigers zijn stemhebbend lid.

Artikel 124

Met het secretariaat van het CDJA wordt een door het CDJA-bestuur, en na overleg met het Dagelijks Bestuur, benoemde medewerker belast. Dit secretariaat is gevestigd op het partijsecretariaat. Voor het verrichten van specifiek administratieve taken wordt het CDJA bijgestaan door het partijbureau.

D.4 Vrouwenberaad

Artikel 125

Het CDA kent een CDA-Vrouwenberaad, dat in nauwe samenwerking met het Partijbestuur is belast met de navolgende taken:

- a. het bevorderen van de politieke bewustwording bij vrouwen;
- b. het bevorderen van de integratie van vrouwen in de partij;
- c. het leveren van een inbreng op het politieke beleid;
- d. het vervullen van een vertegenwoordigende rol in de daarvoor in aanmerking komende nationale en internationale vrouwenorganisaties;
- e. het bij het Partijbestuur voordragen van vrouwen voor functies binnen en buiten de partij, en in de politieke vertegenwoordigingen;
- f. het adviseren van het Partijbestuur en de besturen van partijverbanden met betrekking tot de in sub a. en b. genoemde onderwerpen.

Artikel 126

Het Vrouwenberaad is opgebouwd uit gemeentelijke en/of plaatselijke, provinciale en landelijke groepen overeenkomstig de partijopbouw en kent op landelijk niveau een bestuur, dat bestaat uit tenminste vijftien leden. Adviserende leden zijn onder meer de partijsecretaris en een vertegenwoordiger aangewezen door het Partijbestuur.

Artikel 127

De voorzitter wordt op voordracht van het Vrouwenberaad, in overleg met het Partijbestuur, door de Partijraad in functie verkozen. De overige bestuursleden worden gekozen casu quo benoemd zoals in de in artikel 107 van deze statuten bedoelde statuten en/of reglement bepaald.

Artikel 128

Ten aanzien van het Vrouwenberaad is artikel 111 van deze statuten van overeenkomstige toepassing.

Artikel 129

De partij staat desgewenst het Vrouwenberaad bij de uitoefening van zijn taken terzijde en stelt, op basis van een door het Vrouwenberaad ingediende begroting, financiële middelen ter beschikking.

Artikel 130

Met het secretariaat van het Vrouwenberaad wordt een door en in overleg met het Dagelijks Bestuur benoemde medewerker belast, na voordracht van het Vrouwenberaad. Dit secretariaat is gevestigd op het partijsecretariaat. Voor het verrichten van specifieke taken wordt het Vrouwenberaad bijgestaan door het partijbureau.

E. Financiën partij

Artikel 131

1. De geldmiddelen van het CDA bestaan uit:
  - a. de jaarlijkse contributie van de leden, welke door middel van een centrale inning van hen wordt ontvangen;
  - b. rente van belegde gelden;
  - c. schenkingen, legaten en erfstellingen;
  - d. andere inkomsten.
2. Erfstellingen kunnen slechts worden aanvaard onder het voorrecht van boedelbeschrijving.

Artikel 132

Het boekjaar loopt van één januari tot en met éénendertig december.

Artikel 133

De regelmatige controle op de wijze waarop de financiële administratie wordt gevoerd, alsmede de controle terzake van de rekening en verantwoording over het afgelopen boekjaar, wordt opgedragen aan een register-accountant.

Artikel 134

Jaarrekeningen worden uiterlijk op de in de eerste helft van het jaar te houden vergaderingen van de Partijraad behandeld en vastgesteld, behoudens verlenging van deze termijn door de Partijraad; begrotingen worden uiterlijk in de tweede helft behandeld en vastgesteld.

Artikel 135

De Partijraad kan het beheer van de geldmiddelen van het CDA geheel of gedeeltelijk overdragen aan één of meer stichtingen.

De samenstelling van het stichtingsbestuur wordt geregeld in de statuten van de stichting.

F. Partijsecretariaat

F.1 Partijbureau

Artikel 136

In de werkzaamheden van het Partijbestuur en het Dagelijks Bestuur en voor de administratieve activiteiten van de in hoofdstuk III, paragraaf C en D van deze statuten genoemde bijzondere organen en bijzondere organisaties, worden deze bijgestaan door het partijbureau.

Artikel 137

Het partijbureau staat onder leiding van de secretaris.

Artikel 138

Het Partijbestuur stelt de instructie vast, waarin de verplichtingen en bevoegdheden van de secretaris nader zijn omschreven.

Artikel 139

- a. De rechtspositie van het personeel van het partijsecretariaat wordt door het Partijbestuur geregeld en vastgesteld op voorstel van het Dagelijks Bestuur. Hiertoe behoort onder meer de eventuele vaststelling van een collectieve arbeidsovereenkomst.
- b. Het Dagelijks Bestuur regelt het salaris van het personeel van het partijsecretariaat.

F.2 Ondernemingsraad

Artikel 140

De werknemers van het partijsecretariaat verkiezen overeenkomstig de wettelijke bepalingen en nader bij reglement vast te stellen regels een ondernemingsraad.

Samenstelling, organisatie en werkwijze, alsmede taak en bevoegdheden worden vastgelegd in een afzonderlijk reglement, dat onder goedkeuring van het Partijbestuur, door het personeel van het partijbureau wordt vastgesteld; indien de wet in een andere vaststellingsprocedure voorziet, is deze van toepassing.

Artikel 141

Het in de Wet op de ondernemingsraden voorgeschreven overleg tussen werkgever en werknemers wordt namens de werkgever gevoerd door de partijsecretaris en/of diens plaatsvervanger. Minstens eenmaal per jaar wordt dit overleg tevens gevoerd door een lid van het Dagelijks Bestuur.

IV VERKIEZINGEN

A. Tweede Kamer

Artikel 142

Het Partijbestuur heeft de leiding bij de voorbereiding van en de te voeren activiteiten voor de verkiezingen van de leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

Artikel 143

De wijze van de kandidaatstelling wordt geregeld in een reglement, dat door de Partijraad wordt vastgesteld en gewijzigd.

Dit reglement mag geen bepalingen bevatten strijdig met deze statuten en/of het huishoudelijk reglement.

Artikel 144

Kandidaat voor het lidmaatschap van de Tweede Kamer kunnen die personen worden gesteld, die bij verkiezing voldoen aan de eisen der wet, lid zijn van het CDA en bereid zijn schriftelijk te verklaren dat zij instemmen met het Program van Uitgangspunten en het verkiezingsprogram, met recht van gravamen. Het recht van gravamen wordt niet toegestaan, indien dit de artikelen 1 tot en met 3 van het Program van Uitgangspunten betreft. Overige vereisten zijn genoemd in het in artikel 143 van deze statuten bedoelde reglement.

Artikel 145

Bezwaren tegen de in artikel 144 van deze statuten bedoelde programma's moeten door de personen, aan wie een kandidatuur voor het lidmaatschap van de Tweede Kamer wordt aangeboden, schriftelijk worden kenbaar gemaakt aan het Dagelijks Bestuur vóór de indiening van de kandidatenlijst(en). Het Partijbestuur beslist vervolgens, gehoord het préadvies van het Dagelijks Bestuur, of bezwaren al dan niet een belemmering vormen om de betrokkene op de in te dienen kandidatenlijsten te plaatsen. Tegen het besluit van het Partijbestuur is geen beroep mogelijk.

Artikel 146

De leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal worden geacht, met behoud van ieders persoonlijke verantwoordelijkheid, bij het verrichten van hun taak, rekening te houden met uitspraken en verklaringen van de bevoegde partij-organen.

Artikel 147

De leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal hebben de verplichting, als onderdeel van hun taak regelmatig contact te onderhouden met de verschillende geledingen van de partij. Daartoe behoort onder meer het geven van voorlichting evenals het afleggen van verantwoording over het gevoerde beleid aan de kamerkringen, welke aan elk van hen, in overleg tussen fractie en Dagelijks Bestuur, worden toegewezen.

B. Europees Parlement

Artikel 148

Het Partijbestuur heeft de leiding bij de voorbereiding van en de te voeren activiteiten voor de verkiezingen van de leden van het Europees Parlement.

Artikel 149

De wijze van kandidaatstelling wordt geregeld in een reglement, dat door de Partijraad wordt vastgesteld en gewijzigd.

Artikel 150

De artikelen 144 tot en met 147 van deze statuten zijn ten aanzien van de kandidaatstelling en verkiezingen van leden van het Europees Parlement van overeenkomstige toepassing.

C. Eerste Kamer

Artikel 151

Het Dagelijks Bestuur heeft de leiding bij de voorbereiding van en de te voeren activiteiten voor de verkiezingen van de leden van de Eerste Kamer der Staten-Generaal.

Artikel 152

De wijze van kandidaatstelling wordt geregeld in een reglement, dat door de Partijraad wordt vastgesteld en gewijzigd.

Artikel 153

De artikelen 144 tot en met 147 van deze statuten zijn ten aanzien van de kandidaatstelling en verkiezingen van leden van de Eerste Kamer der Staten-Generaal van gelijke toepassing.

D. Provinciale Staten

Artikel 154

Het bestuur van de provinciale afdeling heeft de leiding bij de voorbereiding van en de te voeren activiteiten voor de verkiezingen van de leden van de Provinciale Staten in zijn ressort.

Artikel 155

De artikelen 144 en 145 van deze statuten zijn ten aanzien van de kandidaatstelling en verkiezingen van leden van Provinciale Staten van overeenkomstige toepassing, met dien verstande, dat in plaats van Partijbestuur gelezen moet worden bestuur van de provinciale afdeling.

Artikel 156

De leden van de Provinciale Staten worden geacht met behoud van ieders persoonlijke verantwoordelijkheid, bij het verrichten van hun taak rekening te houden met uitspraken en verklaringen van de bevoegde partij-organen, alsmede van de verbanden binnen het ressort.

Artikel 157

De leden van de Provinciale Staten dienen lid te zijn van de Vereniging van Gemeente- en Provinciebestuurders van het CDA.

Artikel 158

De leden van de Provinciale Staten hebben de verplichting, als onderdeel van hun taak, regelmatig contact te onderhouden met de verschillende geledingen van de partij binnen de provinciegrenzen. Daartoe behoort onder meer het geven van voorlichting, evenals het afleggen van verantwoording over het gevoerde beleid aan de provinciale afdeling, de kamerkring(en) en de gemeentelijke afdelingen.

E. Gemeenteraad

Artikel 159

Het bestuur van de gemeentelijke afdeling heeft de leiding bij de voorbereiding van en de te voeren activiteiten voor de verkiezing van de leden van de Gemeenteraad in zijn ressort.

Artikel 160

De artikelen 144, 145, 156 en 157 van deze statuten zijn ten aanzien van de kandidaatstelling en de verkiezingen casu quo benoeming van leden van de Gemeenteraad van overeenkomstige toepassing, met dien verstande, dat in plaats van Partijbestuur gelezen moet worden bestuur van de gemeentelijke afdeling.

Artikel 161

De leden van de Gemeenteraad hebben de verplichting, als onderdeel van hun taak, regelmatig contact te onderhouden met de verschillende geledingen van de partij binnen de gemeentegrenzen. Daartoe behoort onder meer het geven van voorlichting, evenals het afleggen van verantwoording over het gevoerde beleid aan de afdeling(en).

F. Vertegenwoordigende openbare lichamen

Artikel 162

Het bestuur van de bijzondere afdeling heeft de leiding bij de voorbereiding van en de te voeren activiteiten voor de verkiezing(en) van de leden van het vertegenwoordigende openbare lichaam, respectievelijk de deelraad in zijn ressort.

Artikel 163

De artikelen 144, 145, 156 en 157 van deze statuten zijn ten aanzien van de kandidaatstelling en verkiezing(en) casu quo benoeming(en) van leden van vertegenwoordigende openbare lichamen, respectievelijk van deelraden, van overeenkomstige toepassing, met dien verstande, dat in plaats van Partijbestuur gelezen moet worden bestuur van de bijzondere afdeling.

Artikel 164

De leden van vertegenwoordigende openbare lichamen, respectievelijk van deelraden, hebben de verplichting, als onderdeel van hun taak, regelmatig contact te onderhouden met de verschillende geledingen van de partij binnen de grenzen van het openbaar lichaam, respectievelijk van de deelraad. Daartoe behoort onder meer het geven van voorlichting evenals het afleggen van verantwoording over het gevoerde beleid aan de afdeling(en) binnen het ressort.

G. Overige bepalingen

Artikel 164a

De leden van de vertegenwoordigende openbare lichamen zijn gebonden aan het Program van Uitgangspunten en aan het op hun verkiezing betrekking hebbende program, conform de artikelen 144, 150, 153, 155, 160 resp. 163.

Zij respecteren de programs van hogere verbanden of organen.

V HUISHOUDELIJK REGLEMENT EN ANDERE REGLEMENTEN

A. Huishoudelijk reglement

Artikel 165

Het Congres stelt een huishoudelijk reglement vast, waarin deze statuten nader worden uitgewerkt. De inhoud van dit reglement mag niet in strijd zijn met de bepalingen van deze statuten.

Artikel 166

Het Partijbestuur en/of een kamerkring kan het initiatief nemen om wijziging in het huishoudelijk reglement aan de Partijraad voor te stellen.

Artikel 167

De gemeentelijke afdelingen hebben het recht om voor de vergadering van de Partijraad bij het partijbestuur schriftelijk amendementen, voorzien van een toelichting, in te dienen.

Artikel 168

De Partijraad bespreekt de voorgestelde wijziging en de eventueel daarop ingediende amendementen, voorzien van een pré-advies van het Partijbestuur. De Partijraad besluit de wijziging, al dan niet geamendeerd, aan het Congres voor te leggen.

Artikel 169

Het Congres kan het wijzigingsvoorstel, al dan niet geamendeerd, aanvaarden of verwerpen.

Artikel 170

Voor wijziging van het huishoudelijk reglement is een tweederde meerderheid van de uitgebrachte stemmen vereist; voor aanvaarding van een amendement op een voorstel tot wijziging is een eenvoudige meerderheid van de uitgebrachte stemmen vereist.

Artikel 171

De indieners van amendementen; als bedoeld in artikel 167 van deze statuten, zijn gerechtigd de vergadering van de betreffende Partijraad bij te wonen en desgewenst een toelichting daarop te geven.

B. Andere reglementen

Artikel 172

De Partijraad stelt de reglementen van bijzondere organen vast, waarin de bepalingen van deze statuten en het huishoudelijk reglement nader worden uitgewerkt. Hetzelfde is van toepassing ten aanzien van de vaststelling van de statuten van instanties, welke ten behoeve van het beheer van geldmiddelen en eventuele eigendommen van de partij en van bijzondere organen in het leven zijn geroepen. De bepalingen mogen niet in strijd zijn met de bepalingen van deze statuten en het huishoudelijk reglement.

Artikel 173

Statuten en reglementen van bijzondere organisaties, alsmede wijziging daarvan, zijn onderworpen aan de goedkeuring door de Partijraad. Statuten en reglementen mogen niet in strijd zijn met de bepalingen van deze statuten en het huishoudelijk reglement.

Artikel 174

Het Partijbestuur en/of de bijzondere organen kunnen het initiatief nemen om wijziging in de in artikel 172 van deze statuten bedoelde reglementen en statuten voor te stellen aan de Partijraad. De voorgestelde wijziging dient voorzien te zijn van een toelichting.

Artikel 175

De Partijraad bespreekt de voorgestelde wijziging en eventueel daarop ingediende amendementen, welke eveneens voorzien moeten zijn van een toelichting, en kan de wijziging al dan niet geamendeerd aanbrengen. Voor wijziging van de in artikel 172 van deze statuten bedoelde reglementen is een eenvoudige meerderheid van de uitgebrachte stemmen vereist. Voor wijziging van de in artikel 172 van deze statuten bedoelde statuten is een tweederde meerderheid van de uitgebrachte stemmen vereist.

Artikel 176

Voor aanvaarding van een amendement op een voorstel tot wijziging van de in artikel 172 van deze statuten bedoelde reglementen en statuten is een eenvoudige meerderheid van de uitgebrachte stemmen vereist.

Artikel 177

De Partijraad stelt de overige reglementen vast als bedoeld in de artikelen 28, 54, 58, 60, 143, 149 en 152 van deze statuten, waarin de bepalingen van deze statuten en het huishoudelijk reglement nader worden uitgewerkt. De bepalingen in de hier bedoelde reglementen mogen niet in strijd zijn met de bepalingen van deze statuten en/of het huishoudelijk reglement.

Artikel 178

Het Partijbestuur kan, op voorstel van het Dagelijks Bestuur het initiatief nemen om wijziging in de in artikel 177 van deze statuten bedoelde reglementen voor te stellen. Het initiatief kan ook worden genomen door middel van ondertekening door tenminste één kamerkring, dan wel door tenminste tien gemeentelijke afdelingen, van een schriftelijk ingediend voorstel tot wijziging bij het Partijbestuur. In beide gevallen dient het voorstel, voorzien van een toelichting, schriftelijk aan de leden van de Partijraad en de gemeentelijke afdelingen ter kennis te worden gebracht.

Artikel 179

Elke gemeentelijke afdeling en/of een kamerkring en/of het Partijbestuur heeft het recht voor de vergadering van de Partijraad, bij het Partijbestuur schriftelijk amendementen, voorzien van een toelichting, in te dienen.

Artikel 180

De Partijraad bespreekt de voorgestelde wijziging en de eventueel daarop ingediende amendementen, voorzien van een pré-advies van het Partijbestuur en kan de wijziging al dan niet geamendeerd aanbrengen.

Artikel 181

Voor wijziging van de in artikel 177 van deze statuten bedoelde reglementen is een tweederde meerderheid van de uitgebrachte stemmen vereist; voor aanvaarding van een amendement op een voorstel tot wijziging is een eenvoudige meerderheid van de uitgebrachte stemmen vereist.

VI ALGEMENE BEPALINGEN

A. Stemrecht en stemming

Artikel 182

In de vergaderingen van de verbanden, organen, bijzondere organen en bijzondere organisaties, wordt het stemrecht uitgeoefend door die leden, die daar krachtens de bepalingen van deze statuten, het huishoudelijk reglement en de betreffende reglementen toe bevoegd zijn.

Artikel 183

Het stemrecht kan slechts worden uitgeoefend, wanneer aan de financiële verplichtingen jegens de partij is voldaan.

Artikel 184

Elk lid kan niet meer dan één stem uitbrengen. Stemming bij volmacht is niet toegestaan.

Artikel 185

Besluiten van besturen van de verbanden, organen, bijzondere organen en bijzondere organisaties, worden, tenzij anders bij statuten en/of reglement(en) bepaald, genomen met eenvoudige meerderheid (de helft plus één) van de uitgebrachte stemmen; de ongeldige en blanco stemmen tellen niet mee bij de vaststelling van het aantal uitgebrachte stemmen.

Artikel 186

Besluiten van de ledenvergaderingen van de verbanden, organen, bijzondere organen en bijzondere organisaties worden genomen met eenvoudige meerderheid (de helft plus één) van de uitgebrachte stemmen; de ongeldige en blanco stemmen tellen niet mee bij de vaststelling van het aantal uitgebrachte stemmen. Indien het vereiste quorum ontbreekt, is de procedure overeenkomstig artikel 187 van toepassing.

Artikel 187

1. Ongeacht het aantal aanwezigen kan het betreffende orgaan altijd beraadslagen, zijn agenda vaststellen en de notulen goedkeuren.
2. Elke stemming is geldig, ongeacht het aantal stemmen, tenzij de voorzitter op een te voren door tenminste vijf procent (5%) van het aantal aanwezige stemgerechtigde leden ingediend verzoek bij de stemming vaststelt, dat niet 50% van het aantal stemgerechtigde leden aanwezig is.

Indien de stemming uitwijst, dat het quorum niet is bereikt, wordt de stemming op de agenda van de volgende vergadering geplaatst.

3. De leden, die hebben verzocht om vaststelling van het quorum, worden bij het tellen van de aanwezigen als bedoeld in lid 2 van dit artikel meegerekend, ook als zij niet in de vergaderzaal aanwezig zijn.
4. Wanneer minder dan vijf procent (5%) van het aantal leden aanwezig is, kan de voorzitter vaststellen dat het quorum niet is bereikt.
Indien het overeenkomstig lid 2 van dit artikel vereiste quorum ontbreekt, wordt een nieuwe vergadering belegd, waarin hetzelfde voorstel opnieuw aan de orde is.
5. Ongeacht het aantal der aanwezige stemhebbende leden, worden in die vergadering geldige besluiten genomen bij eenvoudige meerderheid van de uitgebrachte stemmen, tenzij anders is bepaald.

Artikel 188

Over personen wordt schriftelijk gestemd, behalve in geval van enkelvoudige kandidaatsstelling.

Desgewenst wordt toch schriftelijk gestemd, indien dit door één of meer leden van een verband, orgaan, bijzonder orgaan of bijzondere organisatie wordt verlangd.

Over zaken wordt mondeling gestemd, tenzij door de meerderheid van de stemhebbende leden van de vergadering een schriftelijke stemming wordt verlangd.

B. Zittingsperiode

Artikel 189

De stemhebbende leden van besturen van verbanden, organen, bijzondere organen en bijzondere organisaties worden - met uitzondering van de benoemde secretaris en/of directeur - gekozen, respectievelijk benoemd voor een periode van vier jaar. Men is terstond éénmaal herkiesbaar. Men is na een periode van één jaar weer verkiesbaar, mits in die periode in geen enkele hoedanigheid aan het bestuur is deelgenomen.

Artikel 190

De voorzitter, vice-voorzitter, secretaris of penningmeester die ten tijde van de verkiezing of benoeming meer dan vier jaar als lid of in één van de andere drie functies deel heeft uitgemaakt van het bestuur, is éénmaal extra herkiesbaar. De totale ononderbroken zittingsduur als bestuurslid is echter maximaal twaalf jaar. Na de tweede herverkiezing is de betrokken functionaris boventallig.

Artikel 191

De in artikel 189 van deze statuten bedoelde besturen stellen een rooster van periodiek aftreden op, zodanig dat de functies van voorzitter en penningmeester en de functies van secretaris en vice-voorzitter of algemeen adjunct niet tegelijkertijd vacant komen.

Bij het ontstaan van een tussentijdse vacature van één van de stemhebbende leden van de in artikel 189 van deze statuten bedoelde besturen, verkiest het betreffende verband, orgaan, bijzondere orgaan en/of de bijzondere organisatie, overeenkomstig de in statuten en reglementen vastgelegde bepalingen, een nieuw lid.

Voor het nieuwgekozen bestuurslid geldt een nieuwe zittingstermijn. Het rooster van aftreden wordt indien nodig aangepast.

Artikel 192

Een bestuurslid kan, ook al is hij voor een bepaalde tijd benoemd, te allen tijde door degene die hem heeft benoemd worden ontslagen of geschorst.

Het Partijbestuur of het naast hoger bestuur van een verband is bevoegd een individueel bestuurslid in de uitoefening van zijn functies te beperken.

C. Vervanging

Artikel 193

De bevoegde verbanden kunnen voor hun afgevaardigden naar organen, bijzondere organen en bijzondere organisaties plaatsvervangers aanwijzen overeenkomstig de procedure, welke is vastgelegd in de statuten en/of betreffende reglementen.

D. Incompatibiliteiten en cumulatie van functies

Artikel 194

Uitgesloten is de cumulatie van politieke functies, partijfuncties en/of maatschappelijke functies die het aanzien van het politieke ambt of van de partij schaadt, doordat de cumulatie leidt tot een belangenvermenging die de integriteit van de politieke besluitvorming aantast of tot een zodanige belasting van de betrokken persoon, dat in redelijkheid geen behoorlijke vervulling van de politieke functie en/of partijfunctie is te verwachten.

Artikel 195

Een fractievoorzitter of zijn plaatsvervanger is adviserend lid van het bestuur van een partij-orgaan, casu quo partij-verband in dezelfde bestuurslaag.

STATUTEN

Artikel 196

1. Het Partijbestuur beslist of een (voorgenomen) cumulatie in strijd is met artikel 194.
2. Personen die worden gekandideerd voor, of zitting hebben in de Eerste Kamer of Tweede Kamer der Staten-Generaal of het Europees Parlement of het Dagelijks Bestuur dienen de (neven-) functies die zij uitoefenen, alsmede de (neven-) functies die zij overwegen te aanvaarden, te onderwerpen aan de beoordeling van het Partijbestuur ter toetsing aan artikel 194. Het huishoudelijk reglement kan bepalen welke andere categorieën voorgenomen cumulaties eveneens aan toetsing moeten worden onderworpen.
3. Ten aanzien van de overige politieke functionarissen als bedoeld in artikel 62 van het huishoudelijk reglement kan ieder partij-orgaan, bestuur van een verband, de betrokkene zelf, alsmede ieder lid aan het Partijbestuur een gemotiveerd verzoek doen om een bestaande of voorgenomen cumulatie te toetsen aan artikel 194.

Artikel 197

Ter toetsing van de cumulaties als bedoeld in artikel 196 benoemt de Partijraad op voordracht van het Partijbestuur een Toetsingscommissie van vijf leden en drie plaatsvervangende leden. Zij kunnen geen lid zijn van de besturen van de in artikel 15 van deze statuten bedoelde organen, bijzondere organen en/of bijzondere organisaties.

Artikel 198

De procedure van toetsing door de Toetsingscommissie, de besluitvorming door het Partijbestuur en de administratieve bijstand worden nader geregeld in een reglement.

Artikel 199

Medewerkers van het partij-secretariaat kunnen, tenzij zij tot secretaris van een partij-orgaan - bedoeld in artikel 64 van deze statuten - zijn benoemd, niet tevens lid zijn van een partij-orgaan.

Overgangsbepaling

Artikel 200

De artikelen 194 tot en met 199 zijn gewijzigd bij akte op zestien juli negentienhonderd-negentig verleden voor notaris mr. H.M. Krans te 's-Gravenhage.

Deze statutenwijziging en de daaruit voortvloeiende wijzigingen van het Huishoudelijk Reglement en het Toetsingsreglement gaan per die datum in; bestaande cumulaties behoeven niet op grond van artikel 196 lid 2 ter toetsing te worden voorgelegd.

E. Ontbinding en vereffening

Artikel 201

Ontbinding van de partij geschiedt uitsluitend door besluit van de gemeentelijke afdelingen en stemhebbende leden van de Partijraad tezamen. De stemming over dit besluit dient schriftelijk te geschieden.

Artikel 202

In geval van ontbinding wijst het Partijbestuur de bestemming aan van de bezittingen van de partij, met dien verstande, dat zij zo enigszins mogelijk zullen worden aangewend ten bate van het doel, waarvoor zij zijn verkregen.

Artikel 203

Ontbinding van verbanden geschiedt, onverminderd het bepaalde in artikel 20 van deze statuten, door besluit van de betreffende ledenvergadering, dan wel door besluit van het Partijbestuur.

De stemming over dit besluit dient schriftelijk te geschieden. Indien ontbinding plaatsvindt door besluit van de betreffende ledenvergadering is tevens vereist, dat het landelijk Dagelijks Bestuur toestemming verleent tot ontbinding van een verband.

Artikel 204

De ontbinding van bijzondere organisaties geschiedt door besluit van de betreffende ledenvergadering. De stemming over dit besluit dient schriftelijk te geschieden. Tevens is vereist dat het landelijk Dagelijks Bestuur toestemming verleent tot ontbinding van een bijzondere organisatie.

Artikel 205

In geval van ontbinding van een in de artikelen 203 en 204 van deze statuten bedoeld verband, of bijzondere organisatie, wijst de betreffende ledenvergadering, dan wel het Partijbestuur, de bestemming van de bezittingen van het verband of de bijzondere organisatie aan, met dien verstande, dat zij zo enigszins mogelijk worden aangewend ten bate van het doel, waarvoor zij zijn verkregen.

Artikel 206

Voor besluiten tot een algemeen accoord van federatieve samenwerking voor de verkiezingen van de leden van de Eerste Kamer en van de Tweede Kamer der Staten-Generaal en de leden van het Europees Parlement, alsmede tot het aangaan van een federatie en voor besluit tot fusie, is artikel 204 van deze statuten van overeenkomstige toepassing.

Een meerderheid van tweederde van de uitgebrachte stemmen voor het nemen van een dergelijk besluit is vereist.

F. Wijziging en aanvulling

Artikel 207

Wijziging en aanvulling van deze statuten is slechts mogelijk indien het Congres daartoe besluit. Hierbij zijn de bepalingen in de artikelen 168 tot en met 171, alsmede 178 en 179 van deze statuten van overeenkomstige toepassing.

G. Slotbepaling

Artikel 208

In alle gevallen, waarin deze statuten, het huishoudelijk reglement en/of andere reglementen niet voorzien, beslist het Partijbestuur, voorzover het de organen en bijzondere organen betreft; het bestuur van het verband beslist, voorzover het het verband betreft en het bestuur van een bijzondere organisatie, voorzover het de bijzondere organisatie betreft.

CDA HUISHOUDELIJK REGLEMENT

INHOUDSOPGAVE

I	Van het lidmaatschap	61
II	Van de verbanden	64
III	Van de organen	81
IV	Van de bijzondere organen	95
V	Van de bijzondere organisaties	99
VI	Van het partijsecretariaat	101
VII	Van de verkiezingen	103
VIII	Van de reglementen	105
IX	Van de algemene bepalingen	107
X	Van de incompatibiliteiten en cumulaties van functies	109
XI	Van de voorzitter en vice-voorzitters	111
XII	Van de penningmeester	113
XIII	Van de financiën	115
XIV	Van de statuten	117
XV	Van het huishoudelijk reglement	119

I VAN HET LIDMAATSCHAP

Aanmelding en inschrijving

Artikel 1

1. De aanmelding voor het lidmaatschap kan rechtstreeks plaatsvinden bij het partijsecretariaat. Indien het bestuur van een verband een aanmelding voor het lidmaatschap ontvangt, zendt de secretaris van het betreffende verband deze binnen veertien dagen toe aan het partijsecretariaat.
2. Terstond na ontvangst van een aanmelding voor het lidmaatschap gaat het partijsecretariaat tot inschrijving over.
3. Binnen veertien dagen na de inschrijving wordt hiervan bericht gegeven aan de ingeschrevene.
4. Tenminste eenmaal per jaar zendt het partijsecretariaat aan de secretarissen van de gemeentelijke afdelingen en, indien aanwezig, van de wijk- of dorpsafdelingen een volledig overzicht van onder die afdeling ressorterende leden.
5. Het partijsecretariaat zendt in beginsel eenmaal per maand aan de secretariaten van de gemeentelijke afdelingen en, indien aanwezig, van de wijk- of dorpsafdelingen opgaven van wijzigingen, die blijkens het register in de ledenlijst zijn aangebracht.

Toelating

Artikel 2

1. Een lid wordt geacht tot het CDA te zijn toegelaten, tenzij ingevolge artikel 2.3. van dit reglement de toelating is geweigerd.
2. Na de in artikel 1.3. van dit reglement bedoelde berichtgeving van inschrijving geldt voor de ingeschrevene een voorlopige toelating van het lidmaatschap gedurende een termijn van ten hoogste acht weken.
3. Binnen deze termijn kan het Partijbestuur en/of het bestuur van een verband de toelating weigeren.
4. Indien een bestuur van een verband de toelating weigert, geeft het hiervan kennis aan het Partijbestuur.
5. Van een besluit tot weigering geeft het Partijbestuur per aangetekend schrijven kennis aan de ingeschrevene, onder vermelding van de redenen en van de bevoegdheid van de ingeschrevene tegen dit besluit beroep in te stellen bij de Commissie van Beroep binnen vier weken na dagtekening van het aangetekend schrijven.

6. Door een besluit tot weigering van de toelating worden alle rechten en verplichtingen, die aan het lidmaatschap zijn verbonden, opgeschort, behoudens de bevoegdheid tot beroep als bedoeld in artikel 2.5. van dit reglement; de opschorting duurt voort tot het besluit onherroepelijk is geworden, dan wel is vernietigd.
7. Een besluit tot weigering van de toelating wordt onherroepelijk door het verstrijken van de in artikel 2.5. van dit reglement bedoelde beroepstermijn of een besluit van de Commissie van Beroep, waarbij het ingestelde beroep is afgewezen.

Opzegging

Artikel 3

1. De opzegging van het lidmaatschap, als bedoeld in artikel 12 van de statuten, kan rechtstreeks schriftelijk plaatsvinden bij het partijsecretariaat of via de gemeentelijke afdeling, waaronder het betreffende lid ressorteert.
In het laatste geval zendt het secretariaat van deze afdeling onverwijld bericht van de opzegging aan het partijsecretariaat.

Royement

Artikel 4

1. De Royementscommissie besluit binnen 8 weken na ontvangst van de voordracht het royement van een lid in behandeling te nemen of direct af te wijzen. Een dergelijk besluit wordt schriftelijk en met redenen omkleed aan het betrokken lid, het voordragende bestuur, het Dagelijks Bestuur, c.q. het kamerkringbestuur danwel het bestuur van de betreffende gemeentelijke afdeling meegedeeld binnen 2 weken na het besluit. De commissie kan de termijn als bedoeld in de eerste volzin eenmaal met 8 weken verlengen.
2. Indien de Royementscommissie de voordracht in behandeling neemt, stelt zij het betrokken lid in de gelegenheid te worden gehoord en besluit zij vervolgens of al dan niet tot royement wordt overgegaan. Het besluit stuurt de Royementscommissie binnen 8 weken na het in lid 1 bedoelde besluit aan het tot royement bevoegde bestuur ter fiattering en aan het Partijbestuur ter kennisneming. Zij kan deze termijn eenmaal met 8 weken verlengen.
3. Het tot royement bevoegde bestuur wordt geacht in te stemmen met het besluit van de Royementscommissie, indien dat bestuur niet binnen 6 weken een ander besluit neemt. Deze termijn kan door dat bestuur of zijn Dagelijks Bestuur eenmaal met 4 weken worden verlengd. Het desbetreffende bestuur stelt de partijsecretaris in kennis van zijn verlengingsbesluit.

4. De royementscommissie stelt per aangetekend schrijven het betrokken lid op de hoogte van zijn besluit waarbij wordt meegedeeld, dat de betrokkene de bevoegdheid heeft tegen het fiatteringsbesluit beroep aan te tekenen bij de Commissie van Beroep binnen vier weken na dagtekening van het aangetekend schrijven.
5. Door een besluit tot overweging van royement worden alle rechten, die aan het lidmaatschap verbonden zijn, opgeschort behoudens de bevoegdheid om gehoord te worden als bedoeld in artikel 4 lid 2 van dit reglement en tot beroep als bedoeld in artikel 4 lid 4 van dit reglement: de opschorting duurt voort tot het besluit onherroepelijk is geworden, dan wel is vernietigd. Tegen opschorting van rechten staat in geval van voordracht tot royement door het DB beroep open op het PB: in de overige gevallen op het DB. Het beslist binnen 4 weken met de mogelijkheid van verlenging door de partijsecretaris met 4 weken. Het besluit op een beroep wordt direct ter kennis gebracht van de appellant, de Royementscommissie, het kamerkringbestuur en het bestuur van de desbetreffende gemeentelijke afdeling.
6. Een besluit tot royement wordt onherroepelijk door het verstrijken van de in bepaling 4.4. van dit reglement bedoelde beroepstermijn of een besluit van de Commissie van Beroep, waarbij het ingestelde beroep is afgewezen.

II VAN DE VERBANDEN

Oprichting en erkenning

Artikel 5

1. Ten minste tien leden kunnen een verband, als bedoeld in artikel 16 van de statuten, oprichten, met dien verstande dat wanneer zich een verband als bedoeld in artikel 16 van de statuten heeft gevormd, hiervan door het voorlopige bestuur van dat verband schriftelijk mededeling wordt gedaan aan het Partijbestuur, onder opgave van de namen en adressen van de leden van het voorlopige bestuur van het nieuwe verband.
2. Ook het Partijbestuur, na overleg met de betrokken kamerkring, dan wel een kamerkring, indien het ten minste niet de vorming van dit verband zelf betreft, kan het initiatief nemen tot vorming van een verband, als bedoeld in artikel 16 van de statuten. In dit geval wijst de kamerkring in overleg met het Dagelijks Bestuur, de leden van een voorlopig bestuur aan.
3. Ten behoeve van de vorming van een verband zendt het partijsecretariaat een adressenoverzicht van de leden, die onder het verband in oprichting zullen ressorteren, aan het voorlopige bestuur van dat verband.
Voorts ontvangt het voorlopige bestuur een exemplaar van het standaardreglement voor het betreffende verband.
4. Binnen twaalf weken na de in artikel 5.3. van dit reglement bedoelde verzending dient het voorlopige bestuur van een verband in oprichting daartoe gemachtigd door de voorlopige algemene ledenvergadering, welke wordt gevormd door de leden, die onder het verband in oprichting zullen ressorteren, schriftelijk een aanvraag om erkenning in bij het Dagelijks Bestuur.
5. Als reglement voor een verband in oprichting geldt het door de Partijraad vastgestelde en in artikel 5.3. van dit reglement genoemde standaardreglement. Eventuele gewenste afwijkingen van dit standaardreglement dienen op een afzonderlijke verklaring bij de aanvraag om erkenning te worden vermeld.
6. Het Dagelijks Bestuur beoordeelt of de in artikel 5.5. van dit reglement bedoelde afwijkingen van het standaardreglement voor het betreffende verband in oprichting zijn toegestaan. Is het antwoord hierop bevestigend dan gaat het Dagelijks Bestuur tot erkenning van het betreffende verband over. Indien er geen voorstellen tot afwijking van het standaardreglement ingediend zijn, wordt zonder meer, tot erkenning van het betreffende verband in oprichting overgegaan.
7. Het Dagelijks Bestuur beslist of een verband wordt erkend.
8. Terstond na het besluit van het Dagelijks Bestuur een verband te erkennen, wordt hiervan schriftelijk mededeling gedaan aan het voorlopige bestuur van het betreffende verband onder medezending van één namens het Dagelijks Bestuur gedagtekend exemplaar van het reglement van het betreffende verband.

9. Wanneer het Dagelijks Bestuur van oordeel is dat er redenen aanwezig zijn een verband in oprichting (nog) niet te erkennen, treedt het daaromtrent in overleg met het voorlopige bestuur van het betreffende verband in oprichting.
Het Dagelijks Bestuur geeft daarbij aan welke mogelijkheden er zijn om tot erkenning te kunnen overgaan. De voorlopige algemene ledenvergadering van een verband in oprichting beslist of met de voorstellen van het Dagelijks Bestuur wordt ingestemd. Indien het Dagelijks Bestuur niet tot erkenning overgaat, heeft het verband het recht van beroep bij het Partijbestuur binnen vier weken na dagtekening van verzending van de kennisgeving.
10. Binnen twaalf weken na verzending van het gedagtekende besluit van het Dagelijks Bestuur tot erkenning van het verband, belegt het voorlopige bestuur van dat verband een algemene ledenvergadering ter verkiezing van een bestuur, alsmede voor het treffen van eventueel noodzakelijke maatregelen.
De samenstelling van het definitieve bestuur dient terstond schriftelijk ter kennis te worden gebracht aan het partijsecretariaat.

Algemene bepalingen

Artikel 6

1. Aan een erkend verband worden rechten toegekend, welke zijn opgenomen in en voortvloeien uit de bepalingen van de statuten en alle daarbij behorende reglementen. De uitoefening van de rechten wordt opgeschort, wanneer een verband niet aan één of meer van de verplichtingen, die krachtens de bepalingen van de statuten en/of enig ander reglement binnen partijverband aan hem zijn toegekend. Het Dagelijks Bestuur geeft richtlijnen inzake het eventueel opschorten van de uitoefening van rechten.
2. De algemene ledenvergadering van een verband is het hoogste orgaan van dat verband.
3. Aan de algemene ledenvergadering van een verband komen, voor wat betreft het betrokken werkgebied, alle bevoegdheden toe, welke niet door de wet, de statuten en/of andere reglementen binnen partijverband aan anderen zijn opgedragen.
4. Jaarlijks roept het bestuur van een verband de algemene ledenvergadering ten minste eenmaal - in en voorts zoveel als bij reglement bepaald - in vergadering bijeen, onder andere ter behandeling en vaststelling van het jaarverslag, de rekening van baten en lasten en de begroting voor het komend jaar, alsmede ten behoeve van de periodieke bestuursverkiezing van het verband en de bespreking van het politieke beleid in algemene zin.
5. Van het vastgestelde jaarverslag stuurt het bestuur van het verband een exemplaar aan het partijsecretariaat en, voorzover van toepassing, aan de besturen van alle verbanden, waaronder het ressorteert.

Financiën

Artikel 7

1. Een verband dient binnen een door het Partijbestuur vast te stellen termijn te voldoen aan alle financiële verplichtingen, welke het tegenover partij-organen en/of bijzondere organen, en/of bijzondere organisaties en/of andere verbanden heeft. Wordt binnen de gestelde termijn niet aan deze verplichtingen voldaan, dan worden daarmee automatisch de rechten, als bedoeld in artikel 6.1. van dit reglement, opgeschort.
2. Het Partijbestuur is gerechtigd te beschikken over eventuele tegoeden van verbanden, zolang een verband niet volledig aan de financiële verplichtingen, als bedoeld in artikel 7.1. van dit reglement, heeft voldaan.
3. Van de jaarlijkse contributie-opbrengst van de leden wordt een deel bestemd voor de partij, terwijl van het overige een verdeling plaatsvindt over de verbanden, waaronder de betreffende leden ressorteren.
De verdeelsleutel wordt jaarlijks bepaald door de Partijraad, terwijl elke kamerkring, eveneens jaarlijks, bepaalt op welke wijze het bedrag, dat bestemd is voor de verbanden en afkomstig van de onder hem ressorterende leden, wordt verdeeld over die verbanden.
4. Wanneer in een provincie twee of meer kamerkringen aanwezig zijn, bepalen zij gezamenlijk en in overleg met het bestuur van de provinciale afdeling welk deel van het bedrag, dat bestemd is voor de verbanden en afkomstig is van de onder hen ressorterende leden, bestemd is voor de binnen provinciegrenzen aanwezige provinciale afdeling.
5. De afdelingen, die een bijzondere afdeling vormen, bepalen zelf welk deel van het hun toekomende deel van de contributie-opbrengst van de onder hen ressorterende leden, wordt bestemd voor die bijzondere afdeling.
6. Indien een verband heeft voldaan aan zijn financiële verplichtingen, als bedoeld in artikel 18 van de statuten, en artikel 7.2. van dit reglement niet van toepassing is, kan het beschikken over hem toekomende tegoeden.
Het partijsecretariaat draagt, na verzoek daartoe, zorg voor verstrekking van het gevraagde tegoed binnen veertien dagen.
7. Regelmatig, maar ten minste eenmaal per jaar zendt het partijsecretariaat, onder verantwoordelijkheid van de penningmeester, een financieel overzicht, onder andere vermeldende de gemiddelde contributie-opbrengst met betrekking tot een bepaald verband, aan de penningmeester van de betrokken verbanden.

Ontbinding

Artikel 8

1. Een verband, als genoemd in artikel 16 van de statuten, waaronder op één januari van enig jaar minder dan tien leden partij-organisatorisch ressorteren, is automatisch ontbonden.
Het partijsecretariaat treft onder verantwoordelijkheid van het Dagelijks Bestuur, de noodzakelijke regelingen hieromtrent.
2. De algemene ledenvergadering van een verband is bevoegd, overeenkomstig bij statuten en/of reglement vastgestelde regels, dat verband voor ontbinding voor te dragen aan het Dagelijks Bestuur, indien van toepassing in overleg met de betrokken gemeentelijke afdeling en/of kamerkring.
3. Van een besluit tot (definitieve) ontbinding van een verband wordt het bestuur van het betrokken verband zo spoedig mogelijk bij aangetekend schrijven kennis gegeven, onder vermelding van de bevoegdheid van het bestuur binnen vier weken na verzending van de kennisgeving tegen het ontbindingsbesluit beroep in te stellen bij de Commissie van Beroep.
4. Door een besluit tot ontbinding wordt het betrokken verband geschorst in de uitoefening van al zijn rechten, behoudens de bevoegdheid via het bestuur beroep in te stellen tegen het ontbindingsbesluit.
De schorsing is beëindigd na het onherroepelijk worden dan wel het vernietigen van het besluit.
5. Een besluit tot ontbinding wordt onherroepelijk door het verstrijken van de beroepstermijn zonder dat beroep is ingesteld of door een besluit van de Commissie van Beroep, waarbij het beroep is afgewezen.

Werkgebied buiten grenzen werkgebied verband

Artikel 9

1. Wanneer artikel 21 van de statuten van toepassing is, treedt één van de aldaar woonachtige leden op als contactpersoon.
2. Zowel het Partijbestuur als de besturen van de betreffende regionale, gemeentelijke en plaatselijke verbanden zijn verplicht met de in artikel 9.1. van dit reglement bedoelde persoon in voorkomende gevallen het contact te onderhouden.

Organen van verbanden

Artikel 10

De organen van een verband zijn het bestuur, waaronder eventueel het Dagelijks Bestuur, en de algemene ledenvergadering.

Bestuur gemeentelijke afdeling (GA)

Artikel 11

1. Het bestuur van de gemeentelijke afdeling wordt door de leden uit hun midden ter vergadering gekozen. In afwijking van het bepaalde in het Burgerlijk Wetboek is het uitbrengen van een stem bij volmacht hierbij niet toegestaan. Overigens is het bepaalde in artikel 7 van de statuten ter zake van de uitoefening van het stemrecht onverminderd van toepassing.
2. Indien in een gemeente een erkende (werk) groep bestaat van het vrouwenberaad en/of van de jongerenorganisatie, dient in het bestuur ten minste één vertegenwoordiger daarvan zitting te hebben.
3. Het reglement van een gemeentelijke afdeling kan bepalen dat er een Dagelijks Bestuur is, met dien verstande dat dit minder dan de helft van het aantal bestuursleden van deze afdeling moet tellen, terwijl de door de algemene ledenvergadering in functie te verkiezen voorzitter, alsmede de secretaris en de penningmeester in elk geval daarvan deel uitmaken.
4. Één van de leden van het bestuur wordt in het bijzonder belast met de taken van de gemeentelijke afdeling op het gebied van de propaganda en de voorlichting.
5. Één van de leden van het bestuur wordt in het bijzonder belast met de taken van de gemeentelijke afdeling op het gebied van vorming en scholing.
6. Het bestuur van de gemeentelijke afdeling doet opgave van zijn samenstelling aan het partijsecretariaat en aan de secretariaten van de verbanden waaronder het ressorteert.
Van wijzigingen in de samenstelling dient binnen vier weken na het besluit daartoe aan bedoelde secretariaten kennis gegeven te worden.
7. Het bestuur van een gemeentelijke afdeling brengt ieder jaar een schriftelijk verslag uit over de toestand van de afdeling en de werkzaamheden in het afgelopen verenigingsjaar. Dit verslag omvat ook het verslag van de vormings- en scholingswerkzaamheden, waaronder met name de activiteiten ten behoeve van de vrouwelijke leden en de jongeren en de ten uitvoer gebrachte activiteiten met betrekking tot het raadsfractiewerk.
8. Het bestuur van een gemeentelijke afdeling zendt jaarlijks een afschrift van het verslag aan het Partijbestuur en de besturen van de verbanden, waaronder de afdeling ressorteert.

9. Het bestuur van een gemeentelijke afdeling ziet toe, dat van alle inkomsten en uitgaven van de afdeling nauwkeurig aantekening wordt gehouden. Jaarlijks brengt het financieel verslag uit aan de algemene ledenvergadering van de gemeentelijke afdeling.
10. Het bestuur van een gemeentelijke afdeling zendt jaarlijks een afschrift van het financieel verslag aan het Partijbestuur en de besturen van de verbanden, waaronder de afdeling ressorteert.
11. Het bestuur van de gemeentelijke afdeling draagt zorg voor het nauwkeurig bijhouden van de ledenadministratie, overeenkomstig nader door het Partijbestuur te stellen regels.

Algemene ledenvergadering Gemeentelijke Afdeling

Artikel 12

1. De algemene ledenvergadering is het hoogste orgaan van de gemeentelijke afdeling.
2. Jaarlijks komt de algemene ledenvergadering ten minste tweemaal in vergadering bijeen.
3. De oproeping tot bijwoning van de algemene ledenvergadering wordt verzonden op een termijn van ten minste acht dagen aan alle leden van de gemeentelijke afdeling. De oproep vermeldt tijd en plaats van de vergadering en de te behandelen agenda.
4. Het bestuur is verplicht tot het bijeenroepen van de algemene ledenvergadering binnen een termijn van vier weken, na verzending van een schriftelijk verzoek daartoe door ten minste tien leden, ressorterend onder de betreffende gemeentelijke afdeling, onder opgave van de onderwerpen, die de verzoekers aan de algemene ledenvergadering wensen voor te leggen; indien aan het verzoek niet binnen drie weken na ontvangst daarvan gevolg is gegeven door verzending van een oproep, als bedoeld in artikel 12.3 van dit reglement, hebben de verzoekers het recht van beroep bij het bestuur van de kamerkring, casu quo de provinciale afdeling, waaronder de gemeentelijke afdeling ressorteert.
5. In geval beroep is ingesteld bij het bestuur van de kamerkring, casu quo de provinciale afdeling, roept deze binnen drie weken na ontvangst van het beroep de algemene ledenvergadering van de betreffende gemeentelijke afdeling bijeen op de wijze als in lid 3 van dit artikel bepaald. Het Partijbestuur stelt daartoe direct het betreffende adressenbestand ter beschikking. Een op deze wijze bijeengeroepen algemene ledenvergadering vindt plaats onder leiding van het bestuur van de betreffende kamerkring, casu quo provinciale afdeling.

6. De algemene ledenvergadering van een gemeentelijke afdeling komt voorts bijeen, indien het Partijbestuur daartoe besluit, na overleg met de betrokken kamerkring, casu quo de provinciale afdeling. Het Partijbestuur kan zelf voor de bijeenroeping zorgen, zonder gebonden te zijn aan de in lid 3 van dit artikel genoemde termijn en kan zelf in de leiding van de vergadering voorzien.

Taken gemeentelijke afdeling

Artikel 13

1. Tot de taak van de gemeentelijke afdeling behoort:
  - a. het op basis van de grondslag van het CDA bijdragen aan en bevorderen van de verwezenlijking van de doelstelling van de partij;
  - b. het bevorderen van de deelneming aan het werk van en de onderlinge samenwerking van de leden in de partij, onder meer door de bevordering van de participatie van vrouwen en jongeren;
  - c. de bespreking en toetsing van het (gevoerde) politieke beleid.
2. De activiteiten welke de gemeentelijke afdeling onder meer ter bereiking van de doelstelling ten dienste staan, zijn omschreven in het reglement, als bedoeld in artikel 24 van de statuten.

Wijk- of dorpsafdeling (WA)

Artikel 14

1. De grenzen van het werkgebied van een wijk- of dorpsafdeling worden bepaald door de gemeentelijke afdeling, waaronder de wijk- of dorpsafdeling zal ressorteren, in overleg met het bestuur van de betrokken kamerkring en het landelijk Dagelijks Bestuur.
2. Met betrekking tot het bestuur en de algemene ledenvergadering van een wijk- of dorpsafdeling zijn de artikelen 11 en 12 van dit reglement van overeenkomstige toepassing.

Gemeentelijke afdeling gevormd door twee of meer wijk- of dorpsafdelingen

Artikel 15

1. Een op grond van artikel 32 van de statuten tot stand gekomen gemeentelijke afdeling is mede verantwoordelijk voor de verwezenlijking van de doelstelling en de uitvoering van de taken, omschreven in het reglement als bedoeld in artikel 33 van de statuten, welke zijn toegekend aan de twee of meer ingestelde wijk- of dorpsafdelingen.
2. Het bestuur van een overeenkomstig artikel 32 van de statuten gevormde gemeentelijke afdeling bestaat uit ten minste één afgevaardigde van elke erkende wijk- of dorpsafdeling en voorts zoveel afgevaardigden, als waarop een wijk- of dorpsafdeling binnen het door de algemene ledenvergadering van de gemeentelijke afdeling vast te stellen aantal bestuursleden naar rato van zijn ledental recht heeft.
3. De voorzitter, de secretaris en de penningmeester van een overeenkomstig artikel 32 van de statuten gevormde gemeentelijke afdeling worden door de algemene ledenvergadering in functie gekozen uit de leden van het bestuur. De voorzitter kan niet gelijk bestuurslid zijn van een onder deze gemeentelijke afdeling ressorterende wijk- of dorpsafdeling.
4. Het bepaalde in artikel 11.2 tot en met 11.11. van dit reglement is ten aanzien van het bestuur van een overeenkomstig artikel 32 van de statuten gevormde gemeentelijke afdeling van overeenkomstige toepassing.
5. Tot de algemene ledenvergadering van een overeenkomstig artikel 32 van de statuten gevormde gemeentelijke afdeling hebben alle leden, woonachtig binnen het werkgebied toegang. Stemgerechtigd zijn uitsluitend die personen, die door de erkende wijk- of dorpsafdeling als afgevaardigden aangewezen zijn, alsmede de stemhebbende leden van het bestuur.
6. Elke wijk- of dorpsafdeling is gerechtigd één afgevaardigde met stemrecht aan te wijzen naar de vergaderingen van de overeenkomstig artikel 32 van de statuten gevormde gemeentelijke afdeling.
Daarenboven is elke wijk- of dorpsafdeling gerechtigd voor elk vol aantal van vijftig leden een extra stemgerechtigde afgevaardigde aan te wijzen. Afwijking van deze afvaardigingsregeling is toegestaan, mits daartoe door het landelijk Dagelijks Bestuur toestemming is verleend.
7. De in artikel 15.2 en 15.6 van dit reglement bedoelde afgevaardigden worden aangewezen door de algemene ledenvergadering van elke betrokken wijk- of dorpsafdeling bij schriftelijke verkiezing, tenzij sprake is van enkelvoudige kandidaatstelling.
In afwijking van het bepaalde in het Burgerlijk Wetboek is het uitbrengen van een stem bij volmacht hierbij niet toegestaan.

Taken Wijk- of dorpsafdeling

Artikel 16

Met betrekking tot de taken van een wijk- of dorpsafdeling is het bepaalde in artikel 13 van dit reglement van overeenkomstige toepassing.

Afvaardiging naar andere verbanden en Congres

Artikel 17

1. Elke overeenkomstig artikel 32 van de statuten erkende gemeentelijke afdeling heeft het recht ten minste één afgevaardigde namens elke onder haar ressorterende wijk- of dorpsafdeling aan te wijzen als afgevaardigde naar de algemene ledenvergadering van de verbanden, waartoe de gemeentelijke afdeling de afvaardigingsbevoegdheid heeft, alsmede naar het Congres.
2. Heeft de gemeentelijke afdeling op grond van haar ledental het recht meer afgevaardigden aan te wijzen, dan wordt de aanwijzing van deze vertegenwoordigers bepaald, naar rato van de ledentallen van de onder haar ressorterende wijk- of dorpsafdelingen. De verdeelsleutel dient te zijn vastgesteld in het in artikel 33 van de statuten bedoelde reglement van de gemeentelijke afdeling.
3. Komen voor de aanwijzing van een afgevaardigde vertegenwoordigers van twee of meer wijk- of dorpsafdelingen in aanmerking dan wordt de keuze bepaald op een vertegenwoordiger van die wijk- of dorpsafdeling, welke voor wat betreft het aantal leden, na vaststelling van de in artikel 17.2. van dit reglement bedoelde verdeelsleutel, het grootste overschot heeft.
4. De in artikel 17.1 van dit reglement bedoelde afgevaardigden worden bij schriftelijke verkiezing aangewezen door de algemene ledenvergadering van de gemeentelijke afdeling op bindende voordrachten van de betreffende wijk- of dorpsafdelingen, tenzij sprake is van enkelvoudige kandidaatstelling. In het reglement van de gemeentelijke afdeling kan bepaald worden, dat elke hier bedoelde voordracht uit meer dan één kandidaat dient te bestaan.

Gemeentelijke afdeling met één wijk- of dorpsafdeling

Artikel 18

In geval onder een gemeentelijke afdeling slechts één wijk- of dorpsafdeling ressorteert, heeft deze afdeling het recht één of meer afgevaardigden aan te wijzen als afgevaardigde in het bestuur van de betreffende gemeentelijke afdeling. De sleutel voor het aantal afgevaardigden wordt vastgelegd in het reglement van die gemeentelijke afdeling.

Bestuur kamerkring (kk)

Artikel 19

1. Het bestuur van de kamerkring wordt gekozen door de algemene ledenvergadering en bestaat uit een oneven aantal van ten minste elf leden. Ten hoogste twee bestuursleden mogen behoren tot dezelfde gemeentelijke, dan wel wijk- of dorpsafdeling. In geval een kamerkring tevens functioneert als gemeentelijke afdeling is afwijking hiervan toegestaan.
2. De voorzitter van de kamerkring wordt door de algemene ledenvergadering in functie gekozen. De voorzitter kan niet tegelijk voorzitter zijn van een onder de kamerkring ressorterend verband.
3. Het bepaalde in artikel 11.2 tot en met 11.11. van dit reglement is ten aanzien van het bestuur van een kamerkring van overeenkomstige toepassing, met dien verstande dat een kamerkring in elk geval een Dagelijks Bestuur als orgaan kent.
4. In het bestuur van de kamerkring dienen in elk geval zitting te hebben ten minste twee vertegenwoordigers van de in het werkgebied aanwezige erkende (werk) groep van het vrouwenberaad en van de jongerenorganisatie.
5. Indien als apart verband functionerend wijst de algemene ledenvergadering van de provinciale afdeling, die haar werkgebied heeft in de provincie, waarbinnen de kamerkring eveneens haar werkgebied heeft, één van haar bestuursleden aan als lid van het bestuur van de kamerkring. Dit bestuurslid kan niet tegelijk lid van het bestuur van een andere kamerkring zijn.
6. Een afgevaardigde van een bijzondere afdeling, waarvan het werkgebied tevens het werkgebied, of een deel daarvan, van de kamerkring bestrijkt, maakt als adviseerend lid deel uit van het bestuur van de kamerkring.

Algemene ledenvergadering kamerkring

Artikel 20

1. Het bepaalde in artikel 12.1 en 12.2. van dit reglement is van overeenkomstige toepassing ten aanzien van de algemene ledenvergadering van de kamerkring.
2. Het bepaalde in artikel 12.3. van dit reglement is van overeenkomstige toepassing, met dien verstande dat de oproep wordt toegezonden aan de onder de kamerkring ressorterende gemeentelijke afdelingen en de erkende wijk- of dorpsafdelingen.
3. Het bepaalde in artikel 12.4 en 12.5. van dit reglement is van overeenkomstige toepassing, met dien verstande, dat het verzoek moet worden gedaan door ten minste honderd leden, ressorterend onder de betreffende gemeentelijke afdelingen, dan wel door ten minste vijf gemeentelijke afdelingen. Het recht van beroep is in dit geval bij het Partijbestuur. Na instelling van beroep vindt een bijeengeroepen algemene ledenvergadering plaats onder leiding van het Partijbestuur.

4. Tot de algemene ledenvergadering van de kamerkring hebben alle leden woonachtig binnen het werkgebied, toegang. Stemgerechtigd zijn uitsluitend die personen die door de gemeentelijke afdeling als afgevaardigden aangewezen zijn, alsmede de stemhebbende leden van het bestuur.
5. Elke gemeentelijke afdeling is gerechtigd één afgevaardigde met stemrecht aan te wijzen naar de vergaderingen van de kamerkring. Daarenboven is elke gemeentelijke afdeling gerechtigd voor elk vol aantal van honderd leden één extra afgevaardigde aan te wijzen, echter met inachtneming van het bepaalde in artikel 17 van dit reglement.
6. De in artikel 20.4. van dit reglement bedoelde afgevaardigden worden aangewezen door de algemene ledenvergadering van elke gemeentelijke afdeling bij schriftelijke verkiezing, tenzij sprake is van enkelvoudige kandidaatstelling.
7. Op een vergadering van de algemene ledenvergadering van de kamerkring worden de op de Partijraad te behandelen zaken vooraf besproken. De in artikel 21.2.f. van dit reglement bedoelde afgevaardigden van de kamerkring brengen verslag uit op de eerstvolgende algemene ledenvergadering.
8. De algemene ledenvergadering van de kamerkring is bevoegd te allen tijde voorstellen en amendementen ter behandeling door de Partijraad in te dienen bij het Partijbestuur, terwijl het verplicht is een voorstel of een amendement dat een gemeentelijke afdeling heeft ingediend, binnen een door het Partijbestuur gestelde termijn te behandelen.

Taken kamerkring

Artikel 21

1. Met betrekking tot de taken van een kamerkring is het bepaalde in artikel 13 van dit reglement van overeenkomstige toepassing met dien verstande dat in plaats van artikel 24 gelezen moet worden artikel 43 van de statuten.
2. De kamerkring heeft voorts tot taak:
  - a. het (mede) zorgen voor alle organisatorische belangen van het CDA in het werkgebied;
  - b. het voeren van de algemene propaganda en het (mede) coördineren van de propaganda en activiteiten van de verbanden binnen het werkgebied;
  - c. het toezicht op alle verbanden binnen het werkgebied;
  - d. de bespreking van het politieke beleid in algemene zin en van het CDA in het bijzonder, alsmede het geven van alle gewenste en noodzakelijke voorlichting daaromtrent;
  - e. het ondernemen van de gewenste en noodzakelijke activiteiten in verband met het politieke vormings- en scholingswerk, het jongerenwerk en het vrouwenwerk;

- f. de verkiezing van één of meer afgevaardigden en zijn (hun) plaatsvervanger(s) naar de Partijraad en het Partijbestuur, overeenkomstig het bepaalde in de artikelen 37 en 41 van dit reglement;
- g. al hetgeen hem door het Partijbestuur is of wordt opgedragen.

Overdracht taken en bevoegdheden kamerkring aan provinciale afdeling

Artikel 22

1. Een besluit tot overdracht van taken en bevoegdheden, als in artikel 39 van de statuten bedoeld, wordt genomen door de algemene ledenvergadering van de betreffende kamerkring, met dien verstande dat een tweederde meerderheid van het aantal uitgebrachte stemmen is vereist.
2. Binnen twee weken na het nemen van een besluit als in artikel 22.1. van dit reglement bedoeld, stelt het bestuur van de kamerkring daarvan het Partijbestuur in kennis.
3. Alvorens in te stemmen met het aldus genomen besluit onderzoekt het Partijbestuur of een dergelijk besluit door alle kamerkringen, die binnen de bedoelde provincie hun werkgebied hebben, op rechtsgeldige wijze is genomen, alsmede of de overdracht dezelfde taken en bevoegdheden omvat. Tevens wordt nagegaan of de eventueel te maken afspraken niet in strijd zijn of komen met de bepalingen van statuten en/of huishoudelijk reglement.
4. De inhoud van het genomen besluit en de daarbij eventueel te maken afspraken worden vastgelegd in een in tweevoud op te stellen schriftelijke overeenkomst, die door de voorzitters en secretarissen van alle betrokken kamerkringen en van de betreffende provinciale afdeling wordt ondertekend, waarna het ter mede-ondertekening wordt toegezonden naar het Partijbestuur.
5. Na ondertekening door het Partijbestuur van de overeenkomst - waarvan één exemplaar bestemd is voor eigen behoud, terwijl het andere exemplaar wordt toegezonden naar het bestuur van de betreffende provinciale afdeling - wordt de in deze overeenkomst vastgestelde overdracht, met de daarbij gemaakte afspraken, met onmiddellijke ingang geacht van kracht te zijn.
6. Direct na het van kracht worden zijn de betrokken kamerkringen en provinciale afdelingen, alsmede het Partijbestuur gehouden in alle opzichten die maatregelen te nemen, welke wenselijk en noodzakelijk zijn om aan de gemaakte afspraken te voldoen.
7. De algemene ledenvergadering van een kamerkring is bevoegd aan het Partijbestuur te verzoeken een besluit van overdracht van taken en bevoegdheden ongedaan te maken. De stemming over een dergelijk verzoek geschiedt schriftelijk en in aanwezigheid van één of meer door het Partijbestuur aan te wijzen vertegenwoordigers.

HUISHOUELIJK REGLEMENT

---

8. Binnen vier weken na ontvangst van een verzoek tot het ongedaan maken van de overeenkomst besluit het Partijbestuur of hiermee wordt ingestemd, mede op grond van de overwegingen tot dit verzoek en de afspraken, welke in de in artikel 22.4. van dit reglement bedoelde overeenkomst zijn vastgelegd.
9. Na inwilliging van een verzoek tot het ongedaan maken van de overeenkomst worden alle overgedragen taken en bevoegdheden aan een provinciale afdeling weer terstond ten uitvoer gebracht door de hierbij betrokken kamerkringen. Hiervan worden alle betrokken partijverbanden, en organen schriftelijk door het Partijbestuur op de hoogte gesteld.
10. Alle betrokken partijverbanden en -organen dienen vanaf het moment dat een kamerkring overweegt een verzoek in te dienen tot het ongedaan maken van de overeenkomst, door deze kamerkring voortdurend schriftelijk op de hoogte te worden gehouden van alle feiten en gebeurtenissen, welke in verband staan met dit verzoek.

Artikel 23

1. Indien het voor de realisering van de doelstelling bevorderlijk is, kan een kamerkring desgewenst - en met instemming van het Partijbestuur - regionale verbanden binnen haar werkgebied instellen voor de uitvoering van bepaalde bij afzonderlijk reglement vast te stellen, taken.
2. Inzake een besluit als in artikel 23.1. van dit reglement bedoeld, is het bepaalde in artikel 22.1. en 22.2. van dit reglement van overeenkomstige toepassing.
3. De grenzen van het werkgebied van een regionaal verband worden bepaald door de kamerkring, waaronder het regionale verband ressorteert, in overleg met het Dagelijks Bestuur.
4. De bij de instelling van een regionaal verband te maken onderlinge afspraken worden vastgelegd in het reglement van dat regionale verband. De afspraken hebben in ieder geval betrekking op de bepalingen, als vastgelegd in het door de Partijraad vast te stellen reglement voor een regionale kring of statenkring. Het Dagelijks Bestuur kan afwijking van dit reglement toestaan.
5. Indien het Partijbestuur instemt met de instelling van een regionaal verband, wordt dit verband beschouwd als erkende regionale kring of statenkring. Alvorens de instemming wordt verleend, onderzoekt het Partijbestuur of de besluiten rechtsgeldig zijn genomen en de afspraken, overeenkomstig de bepalingen van statuten en/of huishoudelijk reglement zijn vastgelegd. Alle betrokken verbanden worden schriftelijk van het besluit van het Partijbestuur op de hoogte gesteld.
6. Direct na de instemming van het Partijbestuur met de instelling van een regionale kring of statenkring zijn alle betrokken verbanden en het Partijbestuur gehouden in alle opzichten die maatregelen te nemen, welke wenselijk en noodzakelijk zijn om aan de gemaakte afspraken te voldoen.
7. De kamerkring blijft te allen tijde (mede) verantwoordelijk voor de uitvoering van de overgedragen taken aan een regionale kring of statenkring.

Bestuur provinciale afdeling

Artikel 24

1. Met betrekking tot het bestuur van de provinciale afdeling is het bepaalde in artikel 19.1 tot en met 19.4 en in artikel 19.6. van dit reglement van overeenkomstige toepassing.
2. Indien in het werkgebied van de provinciale afdeling twee of meer kamerkringen hun werkgebied hebben, wijst de algemene ledenvergadering van elk van deze kamerkringen één of meer van haar bestuursleden aan als lid van het bestuur van de provinciale afdeling tot een maximum van drie bestuursleden. Het definitieve aantal per kamerkring wordt na onderling overleg schriftelijk vastgelegd. Ten hoogste drie leden van de besturen van de kamerkringen kunnen tegelijk lid zijn van het Dagelijks Bestuur van de provinciale afdeling. De voorzitter van de provinciale afdeling kan niet tevens voorzitter zijn van een Kamerkring.

Algemene ledenvergadering provinciale afdeling

Artikel 25

Het bepaalde in artikel 20.1. tot en met 20.6. van dit reglement is van overeenkomstige toepassing ten aanzien van de algemene ledenvergadering van de provinciale afdeling.

Taken provinciale afdeling

Artikel 26

1. Met betrekking tot de taken van een provinciale afdeling is het bepaalde in artikel 13 van dit reglement van overeenkomstige toepassing, met dien verstande, dat in plaats van artikel 24 gelezen moet worden artikel 50 van de statuten.
2. De provinciale afdeling heeft voorts tot taak:
  - a. het (mede) zorgen voor alle organisatorische belangen van het CDA in het werkgebied;
  - b. het voeren van de algemene propaganda en het (mede) coördineren van de propaganda en activiteiten van de verbanden binnen het werkgebied, voor zover het betrekking heeft op provinciale aangelegenheden;
  - c. de bespreking van het politieke beleid op provinciaal niveau in algemene zin en van het CDA in het bijzonder, alsmede het geven van alle gewenste en noodzakelijke voorlichting daaromtrent;

- d. het ondernemen van de gewenste en noodzakelijke activiteiten in verband met het politieke vormings- en scholingswerk, het jongerenwerk en het vrouwenwerk, een en ander voor zover van toepassing, in overleg met de betrokken kamerkringen binnen het werkgebied;
- e. al hetgeen haar door het Partijbestuur is of wordt opgedragen;
- f. het uitvoeren van die taken en bevoegdheden van kamerkringen die overeenkomstig het bepaalde in artikel 39 van de statuten en in artikel 22.1. tot en met 22.6. van dit reglement zijn overgedragen.

Overdracht taken provinciale afdeling aan kamerkring

Artikel 27

1. Indien het voor de realisering van de doelstelling bevorderlijk is, kan een provinciale afdeling desgewenst - in overleg met de kamerkring, welke binnen de grenzen van het werkgebied van de provinciale afdeling haar werkgebied heeft, en met instemming van het Partijbestuur - regionale verbanden binnen haar werkgebied instellen voor de uitvoering van bepaalde, bij afzonderlijk reglement nader vast te stellen, taken.
2. Met betrekking tot de instelling van deze regionale verbanden is het bepaalde in artikel 23.2 tot en met 23.7. van dit reglement van overeenkomstige toepassing.

Bestuur bijzondere afdeling (BA)

Artikel 28

1. Met betrekking tot het bestuur van een bijzondere afdeling voor zover het door meer dan één afdeling wordt gevormd, is het bepaalde in artikel 19.1. tot en met 19.4. en artikel 19.6. van dit reglement van overeenkomstige toepassing.
2. De algemene ledenvergadering van de provinciale afdeling en van de kamerkring waarvan het werkgebied, tevens het werkgebied van de bijzondere afdeling, voorzover het door meer dan één afdeling wordt gevormd, bestrijkt, wijst elk één van haar bestuursleden bij schriftelijke verkiezing aan, tenzij sprake is van enkelvoudige kandidaatstelling, die als adviserend lid deel uitmaakt van het bestuur van de bijzondere afdeling.
3. Indien het betreft een bijzondere afdeling voor het gebied, waarvoor binnen de grenzen van een gemeente een deelraad wordt geformeerd, wijst de algemene ledenvergadering van de gemeentelijke afdeling bij schriftelijke verkiezing, tenzij sprake is van enkelvoudige kandidaatstelling, één van haar bestuursleden aan, die als adviserend lid deel uitmaakt van het bestuur van deze bijzondere afdeling. Het hier bedoelde bestuurslid kan niet tevens als lid woonachtig zijn binnen de grenzen van het werkgebied van deze bijzondere afdeling.

Algemene ledenvergadering bijzondere afdeling

Artikel 29

Het bepaalde in artikel 20.1. tot en met 20.6. van dit reglement is van overeenkomstige toepassing ten aanzien van de algemene ledenvergadering van de bijzondere afdeling, voorzover deze door meer dan één afdeling wordt gevormd.

Taken bijzondere afdeling

Artikel 30

Met betrekking tot de taken van een bijzondere afdeling is het bepaalde in artikel 13 van dit reglement van overeenkomstige toepassing, met dien verstande dat in plaats van artikel 24 gelezen moet worden artikel 56 van de statuten.

Deelname verkiezing openbaar lichaam en/of deelraad

Artikel 31

1. Indien artikel 61 van de statuten van toepassing is, draagt het bestuur van de provinciale afdeling respectievelijk het bestuur van de gemeentelijke afdeling zorg voor een zo stipt mogelijke uitvoering van de bepalingen en het in artikel 58 van de statuten bedoelde reglement.
2. Het in artikel 31.1. van dit reglement bedoelde bestuur is verantwoordelijk voor de schriftelijke oproeping voor vergaderingen in verband met de kandidaatstelling voor een openbaar lichaam of een deelraad, welke gericht moet zijn aan alle gemeentelijke afdelingen, en wijk- of dorpsafdelingen, die hun werkgebied hebben binnen de kieskringgrenzen van het openbaar lichaam, respectievelijk aan alle leden, woonachtig binnen de kieskringgrenzen van een deelraad.
3. Het bestuur van de provinciale afdeling respectievelijk het bestuur van de gemeentelijke afdeling is belast met de leiding van de vergaderingen, als in artikel 31.2. van dit reglement bedoeld.

III VAN DE ORGANEN

Algemene bepalingen

Artikel 32

1. Leden van de in artikel 64 van de statuten genoemde organen zowel stemhebbend als adviserend, dienen lid te zijn van het CDA.
2. In alle gevallen waarin de statuten, dit reglement en/of andere reglementen niet voorzien, voor zover het betreft het functioneren van organen, als in artikel 64 van de statuten genoemd, beslist het Partijbestuur op voorstel van het Dagelijks Bestuur.

Congressamenstelling

Artikel 33

1. De in artikel 66 lid a.1. van de statuten bedoelde afgevaardigden worden aangewezen door de algemene ledenvergadering van elke gemeentelijke afdeling bij schriftelijke verkiezing, tenzij sprake is van enkelvoudige kandidaatstelling.
2. Elke gemeentelijke afdeling is gerechtigd één afgevaardigde met stemrecht aan te wijzen naar de vergaderingen van het Congres, onverminderd het bepaalde in artikel 17.1. van dit reglement.
Daarenboven is elke gemeentelijke afdeling gerechtigd voor een telkenmale door het Partijbestuur te bepalen vol aantal leden een extra afgevaardigde aan te wijzen tot een maximum van vijf afgevaardigden, echter met inachtneming van het bepaalde in artikel 17 van dit reglement.
3. De sleutel van het door het Partijbestuur te bepalen aantal leden, als bedoeld in artikel 33.2. van dit reglement, wordt bepaald aan de hand van het aantal stemhebbende leden van het Congres, welk aantal minimaal 1500 en maximaal 1600 leden kan bedragen.
4. Elke gemeentelijke afdeling dient ten minste twaalf weken voor een vergadering van het Congres in kennis gesteld te zijn van de door het Partijbestuur bepaalde sleutel, als bedoeld in artikel 33.3. van dit reglement, alsmede van het partijsecretariaat de mededeling te ontvangen hoeveel personen de betreffende afdeling als stemgerechtigd(e) lid (leden) mag afvaardigen naar de vergadering van dat Congres.
5. Tenminste acht weken voor een vergadering van het Congres dient het bestuur van elke gemeentelijke afdeling de namen en adressen van de aangewezen afgevaardigde(n) en zijn (hun) plaatsvervanger(s) schriftelijk ter kennis te brengen van het partijsecretariaat.

6. Indien het Congres, door onvoorziene omstandigheden binnen een termijn van twaalf weken in vergadering wordt bijeen geroepen, worden de in dit artikel genoemde sleutel en termijnen door het Dagelijks Bestuur bepaald.
7. Voor elke in artikel 33.1. van dit reglement bedoelde afgevaardigde kan de algemene ledenvergadering van een gemeentelijke afdeling één of meer plaatsvervangers aanwijzen. Een plaatsvervanger is gerechtigd bij verhindering van een afgevaardigde, als in artikel 33.1. van dit reglement bedoeld, in zijn plaats op te treden.
8. Indien een afgevaardigde zich moet laten vervangen, dient het partijsecretariaat uiterlijk twee dagen voor de vergadering van het Congres hiervan op de hoogte te zijn gebracht. Een afgevaardigde zorgt zelf voor het overdragen van de vergaderstukken, welke zijn toegezonden, aan zijn plaatsvervanger.
9. Het Dagelijks Bestuur heeft het recht een plaatsvervanger, die als zodanig tevoren niet door het bestuur van de gemeentelijke afdeling bij het partijsecretariaat schriftelijk is aangemeld het stemrecht op de vergadering van het Congres te onthouden.

Werkwijze Congres

Artikel 34

1. Het Congres komt ten minste éénmaal per twee jaar in vergadering bijeen. Het Congres komt in ieder geval bijeen in het jaar, dat verkiezingen plaatsvinden voor de leden van de Tweede Kamer, met uitzondering van onvoorziene omstandigheden, bepaald in artikel 18 van het reglement, als bedoeld in artikel 143 van de statuten. Deze vergadering dient ten minste acht weken voor de dag, waarop de verkiezingen worden gehouden, plaats te vinden.
2. Voorts komt het Congres bijeen, wanneer de Partijraad op voorstel van het Partijbestuur, daartoe besluit en/of wanneer ten minste honderd afdelingen en/of ten minste vijf kamerkringen, met opgaaf van redenen, dit verzoeken. Laatst bedoeld verzoek dient schriftelijk te zijn ingediend bij het Partijbestuur, dat binnen twaalf weken na verzending aan het verzoek moet voldoen.
3. De plaats en het tijdstip van vergadering van het Congres wordt door het Partijbestuur bepaald.
4. De vergaderingen van het Congres zijn openbaar, tenzij en voor zover het Congres zelf anders besluit.
5. De verantwoordelijkheid voor de vergaderingen van het Congres berust bij het Partijbestuur. De uitvoering van de werkzaamheden wordt gedelegeerd aan het Dagelijks Bestuur, dat onder meer een reglement van orde vaststelt voor de vergadering van het Congres, dat ter goedkeuring wordt voorgelegd aan de leden van het Congres.

6. Het Dagelijks Bestuur zorgt voor een tijdige oproep tot deelname aan een vergadering van het Congres en verzending van alle relevante gegevens aan de leden van het Congres. De oproep dient ten minste zes weken voor de vergaderdatum te worden verzonden. Alle gemeentelijke afdelingen worden ten minste zes weken voorafgaand aan de vergadering schriftelijk geïnformeerd omtrent de inhoud van de te bespreken onderwerpen.
7. Gedurende een door het Dagelijks Bestuur te bepalen termijn van ten minste twee weken na verzending van de informatie hebben de algemene ledenvergaderingen van de gemeentelijke afdelingen de bevoegdheid voorstellen ter behandeling door het Congres in te dienen bij het Partijbestuur. Het Partijbestuur voorziet deze voorstellen van een preadvies. Voorstellen en preadvies worden ten minste twee weken voorafgaand aan de vergadering van het Congres aan de leden toegezonden.
8. Het Partijbestuur heeft na het verstrijken van de in artikel 34.7. van dit reglement genoemde termijn de bevoegdheid zijn voorstellen bij nota van wijziging te wijzigen.
9. Over personen wordt overeenkomstig het bepaalde in artikel 188 van de statuten schriftelijk gestemd, tenzij sprake is van enkelvoudige kandidaatstelling. In dat geval wordt voorgesteld betrokkene(n) bij acclamatie te verkiezen casu quo te benoemen. Indien ten minste vijftientig leden van het Congres dit verlangen, wordt desgewenst toch schriftelijk gestemd.
10. Het Congres kan slechts rechtsgeldige besluiten nemen inzake onderwerpen, waarover de leden schriftelijk vóór de betrokken vergadering zijn geïnformeerd behoudens:
  - a. ontwerp-uitspraken over politieke onderwerpen, die na bedoelde informatie actueel zijn geworden;
  - b. onderwerpen, die door het Partijbestuur of het Dagelijks Bestuur worden voorgelegd; één en ander voor zover het Congres met meerderheid van stemmen tot de behandeling besluit.

Verkiezing voorzitter en vice-voorzitters

Artikel 35a

De periodieke of tussentijdse verkiezing van de voorzitter vindt plaats volgens de navolgende procedure:

1. Ten minste twaalf weken voor de vergadering van het Congres, waarop de uitslag van de schriftelijke verkiezing van de voorzitter wordt vastgesteld, als bedoeld in artikel 67 lid g van de statuten, stelt de Partijraad een voordracht op voor de verkiezing van de voorzitter door de gemeentelijke afdelingen en stemhebbende leden van de Partijraad tezamen. De voordracht wordt terstond schriftelijk ter kennis gebracht van de gemeentelijke afdelingen.

HUISHOUELIJK REGLEMENT

---

2. Gedurende vier weken na verzending van de in artikel 35a.1 van dit reglement bedoelde voordracht heeft elke gemeentelijke afdeling de bevoegdheid schriftelijk aan het Partijbestuur te verzoeken de naam van een door hem gewenste kandidaat toe te voegen.
Aan dat verzoek wordt voldaan, wanneer het door ten minste tien gemeentelijke afdelingen wordt gesteund.
3. Ten minste zes weken voor de vergadering van het Congres, als bedoeld in artikel 35a.1. van dit reglement, worden de gemeentelijke afdelingen en de stemhebbende leden van de Partijraad schriftelijk in kennis gesteld van de voordracht van de Partijraad en de eventuele gestelde tegenkandidaten voor de verkiezing van de voorzitter onder gelijktijdige toezending van een door het partijsecretariaat gewaarmerkt stembiljet.
4. De algemene ledenvergadering van elke gemeentelijke afdeling bepaalt bij schriftelijke stemming, tenzij er sprake is van enkelvoudige kandidaatstelling, de keuze uit de gestelde kandidaten.
5. Het ingevulde stembiljet kan tot drie dagen voor de vergadering van het Congres, als bedoeld in artikel 35a.1. van dit reglement, worden toegezonden naar het Partijbestuur of door een afgevaardigde tijdens de vergadering van het Congres worden ingeleverd.
6. Voor de stemhebbende leden van de Partijraad is dezelfde procedure van toepassing.
7. Het congres benoemt een stemcommissie, die belast wordt met de telling van de uitgebrachte stemmen, welke wordt vastgelegd in een proces-verbaal.
8. Het congres stelt na het mondeling verslag van de ingestelde stemcommissie ter vergadering de uitslag van de verkiezing van de voorzitter definitief vast.
9. De gemeentelijke afdelingen brengen inzake de verkiezing van de voorzitter hun stem uit naar rato van het ledental. Aan elke gemeentelijke afdeling wordt per vacature één stem toegekend en voorts voor elk vol aantal van vijfenzeventig leden één stem meer. Het aantal stemmen, dat een gemeentelijke afdeling per vacature kan uitbrengen, wordt vermeld op het in artikel 35a.3. van dit reglement bedoelde stembiljet.
10. De stemhebbende leden van de Partijraad kunnen voor iedere vacature elk één stem uitbrengen, hetgeen eveneens wordt vermeld op het in artikel 35a.3. van dit reglement bedoelde stembiljet.
11. Voor vervulling van een tussentijdse vacature voor de functie van voorzitter is het bepaalde in artikel 35a.1. tot en met 35a.10. van dit reglement, zoveel als mogelijk is, van toepassing.

Artikel 35b

De periodieke of tussentijdse verkiezing van de vice-voorzitters vindt plaats overeenkomstig de navolgende procedure:

1. Tenminste acht weken voor de vergadering van de Partijraad, waarop de uitslag van de schriftelijke verkiezing van de vice-voorzitters wordt vastgesteld, als bedoeld in artikel 69 lid h van de statuten, stelt het PB een voordracht op voor de verkiezing van een vice-voorzitter door de stemhebbende leden van de Partijraad.
2. Gedurende vier weken na verzending hebben tien Partijraadsleden de bevoegdheid schriftelijk aan het Partijbestuur te verzoeken de naam van een door hen gewenste kandidaat toe te voegen.
3. Tenminste drie weken voor de vergadering van de PR worden de leden van de Partijraad schriftelijk in kennis gesteld van de voordracht van het Partijbestuur en de eventuele gestelde tegenkandidaten voor de verkiezing van de vice-voorzitter onder gelijktijdige toezending van een door het Partijsecretariaat gewaarmerkt stembiljet.
4. Het ingevulde stembiljet kan tot drie dagen voor de vergadering van de Partijraad naar het Partijbureau worden gezonden.
5. Het Partijbestuur benoemt uit de overige leden van de Partijraad een stemcommissie, die belast wordt met het toezicht op de verwerking van de stemformulieren en met de telling van de uitgebrachte stemmen, hetgeen wordt vastgesteld in een proces-verbaal.
6. De Partijraad stelt na het mondeling verslag van de ingestelde stemcommissie ter vergadering de uitslag van de verkiezing van de vice-voorzitter definitief vast.
7. Voor de vervulling van een tussentijdse vacature voor de functie van vice-voorzitter is het bepaalde in artikel 35b lid 1 t/m 6 van dit reglement, zoveel als mogelijk is, van toepassing.

Artikel 36

(vervallen)

Samenstelling Partijraad

Artikel 37

1. De in artikel 68 lid a.2. van de statuten bedoelde afgevaardigden worden aangewezen door de algemene ledenvergadering van elke kamerkring bij schriftelijke verkiezing, tenzij sprake is van enkelvoudige kandidaatstelling.

2. Elke kamerkring is gerechtigd ten minste vijf afgevaardigden aan te wijzen als leden van de Partijraad. Daarenboven is elke kamerkring gerechtigd voor elk vol aantal van duizend leden een extra afgevaardigde aan te wijzen. Het maximum aantal afgevaardigden van een kamerkring is ongeacht het ledental gesteld op vijftwintig personen.
3. De zittingsduur van de leden van de Partijraad is vier jaar. Inzake aftreden, hervervulling en vervulling van tussentijdse vacatures is het bepaalde in de artikelen 189 tot en met 192 van de statuten van toepassing.
4. Voor elke in artikel 37.1. van dit reglement bedoelde afgevaardigde kan de algemene ledenvergadering van een kamerkring, eveneens bij schriftelijke verkiezing, tenzij er sprake is van een enkelvoudige kandidaatstelling, een vaste plaatsvervanger aanwijzen. Een plaatsvervanger is gerechtigd bij verhindering van een afgevaardigde, als in artikel 37.1. van dit reglement bedoeld, in zijn plaats op te treden.
5. Inzake de vervanging van een afgevaardigde op een vergadering van de Partijraad is het bepaalde in artikel 33.5., 33.8. en 33.9. van dit reglement van overeenkomstige toepassing, met dien verstande dat in plaats van het bestuur van de gemeentelijke afdeling gelezen moet worden het bestuur van de kamerkring.

Werkwijze Partijraad

Artikel 38

1. De Partijraad komt ten minste twee maal per jaar in vergadering bijeen. Eén vergadering wordt in elk geval in de eerste helft van het jaar gehouden, terwijl een andere vergadering in elk geval in de tweede helft van het jaar wordt gehouden.
2. Voorts komt de Partijraad bijeen, wanneer het Partijbestuur daartoe besluit en/of wanneer ten minste vijfenzeventig leden van de Partijraad en/of ten minste drie kamerkringen, met opgaaf van redenen, dit verzoeken. Laatstbedoeld verzoek dient schriftelijk te zijn ingediend bij het Partijbestuur, dat binnen acht weken na verzending aan het verzoek moet voldoen.
3. De plaats en het tijdstip van een vergadering van de Partijraad wordt door het Dagelijks Bestuur bepaald.
4. De vergaderingen van de Partijraad zijn openbaar, tenzij en voor zover de Partijraad zelf anders besluit.
5. De verantwoordelijkheid voor de vergaderingen van de Partijraad berust bij het Partijbestuur. De uitvoering van de werkzaamheden wordt gedelegeerd aan het Dagelijks Bestuur, dat onder meer een reglement van orde vaststelt voor de vergadering van de Partijraad, dat ter goedkeuring wordt voorgelegd aan de leden van de Partijraad.

6. Het Dagelijks Bestuur zorgt voor een tijdige oproep tot deelname aan een vergadering van de Partijraad en verzending van relevante gegevens aan de leden van de Partijraad. De oproep dient, uitgezonderd bijzondere omstandigheden, ten minste vier weken voor de vergaderdatum te worden verzonden.
Alle kamerkringen worden, uitgezonderd bijzondere omstandigheden, ten minste drie weken voorafgaand aan de vergadering schriftelijk geïnformeerd omtrent de inhoud van de te bespreken onderwerpen.
7. Gedurende een door het Dagelijks Bestuur te bepalen termijn van ten minste één week na verzending van de stukken heeft een kamerkring de bevoegdheid voorstellen, en daaronder begrepen amendementen, welke verband houden met deze stukken, ter behandeling door de Partijraad in te dienen bij het Partijbestuur.
Het Partijbestuur voorziet deze voorstellen van een preadvies. Voorstellen en -adviezen worden zo mogelijk ten minste één week voorafgaand aan de vergadering van de Partijraad aan de leden toegezonden.
8. De kamerkring is verplicht een voorstel of een amendement, dat een gemeentelijke afdeling ter behandeling door de Partijraad bij haar heeft ingediend, binnen een door het Dagelijks Bestuur vastgestelde termijn te behandelen.
De kamerkring beslist welke voorstellen of amendementen van de gemeentelijke afdeling door haar worden overgenomen om, overeenkomstig het bepaalde in artikel 69 lid q van de statuten en artikel 38.7. van dit reglement, te worden ingediend.
9. Indien een voorstel of amendement van een gemeentelijke afdeling niet door de kamerkring is overgenomen, heeft de betreffende gemeentelijke afdeling de bevoegdheid zelf dat voorstel of amendement toe te zenden aan het Partijbestuur, vergezeld van een schriftelijke toelichting. De betreffende gemeentelijke afdeling heeft tevens het recht een vertegenwoordiger te zenden naar de vergadering van de Partijraad, waarin het voorstel of amendement wordt behandeld, om desgewenst een mondelinge toelichting te geven.
10. Het Partijbestuur heeft na het verstrijken van de in artikel 38.8. van dit reglement genoemde termijn de bevoegdheid zijn voorstellen bij nota van wijziging te wijzigen.
11. In de vergadering van de Partijraad zijn de leden, aangewezen door een kamerkring, door welk een voorstel of een amendement op een voorstel is ingediend, bevoegd, gehoord de discussie, dit voorstel of dit amendement te wijzigen, dan wel in te trekken. Hetzelfde is van toepassing op het Partijbestuur.
12. Het bestuur van iedere bijzondere organisatie is eveneens bevoegd voorstellen en amendementen ter behandeling door de Partijraad in te dienen bij het Partijbestuur. Het ter zake bepaalde in de artikelen 38.7. tot en met 38.11. van dit reglement is van overeenkomstige toepassing, tenzij het Dagelijks Bestuur anders besluit.

13. In de vergadering van de Partijraad in de eerste helft van het jaar, als bedoeld in artikel 38.1. van dit reglement, worden behandeld de jaarverslagen van de partij en van iedere bijzondere organisatie, binnen het partijverband werkzaam, en wordt in het bijzonder het politieke beleid van de fracties in de Eerste Kamer en in de Tweede Kamer der Staten-Generaal, alsmede van de fractie in het Europese Parlement besproken.
Ter behandeling van bepaalde onderwerpen kunnen sprekers worden uitgenodigd.
14. Uiterlijk in de vergadering in de tweede helft van het jaar, als bedoeld in artikel 38.1. van dit reglement, worden de financiële jaarverslagen van het voorafgaande boekjaar en de begrotingen voor het komende boekjaar van de partij en van iedere bijzondere organisatie binnen het partijverband werkzaam, behandeld. Ter behandeling van bepaalde onderwerpen kunnen sprekers worden uitgenodigd.
15. De Partijraad verricht alle werkzaamheden, welke door of krachtens de bepalingen van de statuten en/of reglementen aan hem zijn opgedragen.
16. De Partijraad kan beraadslagen en besluiten in deelraden. Het Dagelijks Bestuur draagt zorg voor een evenwichtige spreiding van de stemhebbende leden over de deelraden. Voorstellen die in een deelraad tweederde der geldig uitgebrachte stemmen hebben behaald, worden geacht door de Partijraad te zijn aangenomen, tenzij het Dagelijks Bestuur deze voor plenaire stemming voordraagt. Voorstellen die meer dan de helft, doch minder dan tweederde der geldig uitgebrachte stemmen behaalden, worden aangehouden voor plenaire stemming.
17. Met betrekking tot de stemming over personen is het bepaalde in artikel 34.9. van dit reglement van overeenkomstige toepassing.
18. Met betrekking tot het nemen van rechtsgeldige besluiten is het bepaalde in artikel 34.10. van dit reglement van overeenkomstige toepassing.

Verkiezing leden Partijbestuur (PB)

Artikel 39

1. Ten minste acht weken voor de vergadering van de Partijraad, waarop de leden van het Partijbestuur, overeenkomstig het bepaalde in artikel 69 lid n en in de artikelen 189 tot en met 192 van de statuten, dienen te worden verkozen, casu quo herkozen, stelt het Partijbestuur een voordracht op voor de verkiezing van ten minste tien leden van het Partijbestuur door de stemhebbende leden van de Partijraad. Het definitieve aantal wordt, op voorstel van het Partijbestuur, bepaald door de Partijraad. De voordracht wordt terstond schriftelijk ter kennis gebracht van de leden van de Partijraad en van de kamerkringen.
2. Gedurende zes weken na verzending van de in artikel 39.1. van dit reglement bedoelde voordracht heeft elk lid van de Partijraad en/of elke kamerkring bevoegdheid schriftelijk aan het Partijbestuur te verzoeken de naam van een door hem gewenste kandidaat toe te voegen.

- Aan dat verzoek wordt voldaan, wanneer het door ten minste vijftwintig leden van de Partijraad en/of door ten minste drie kamerkringen wordt gesteund.
3. Ter vergadering wordt aan elk stemhebbend lid van de Partijraad of zijn plaatsvervanger een door het partijsecretariaat gewaarmerkt stembiljet uitgereikt. Het ingevulde stembiljet kan gedurende een door het Dagelijks Bestuur vast te stellen termijn tijdens de vergadering van de Partijraad worden ingeleverd.
  4. De Partijraad benoemt een stemcommissie, die belast wordt met de telling van de uitgebrachte stemmen, welke wordt vastgelegd in een proces-verbaal.
  5. De Partijraad stelt, na het mondelinge verslag van de ingestelde stemcommissie, ter vergadering de uitslag van de verkiezing van deze leden van het Partijbestuur definitief vast.
  6. De stemhebbende leden van de Partijraad kunnen voor iedere vacature elk één stem uitbrengen.

Samenstelling Partijbestuur

Artikel 40

1. De in artikel 70 lid a.3. van de statuten bedoelde afgevaardigden worden aangewezen door de algemene ledenvergadering van elke kamerkring bij schriftelijke verkiezing, tenzij sprake is van enkelvoudige kandidaatstelling.
2. Elke kamerkring is gerechtigd ten minste één afgevaardigde aan te wijzen als lid van het Partijbestuur. Daarenboven is elke kamerkring gerechtigd voor elk vol aantal van vijfenzeventighonderd leden een extra afgevaardigde aan te wijzen. Het maximum aantal afgevaardigden van een kamerkring is ongeacht het ledental gesteld op drie personen.
3. De zittingsduur van de leden van het Partijbestuur is vier jaar. Inzake aftreden, hervervulling en vervulling van tussentijdse vacature is het bepaalde in de artikelen 189 tot en met 192 van de statuten van toepassing.
4. Voor elke in artikel 40.1. van dit reglement bedoelde afgevaardigde kan de algemene ledenvergadering van een kamerkring eveneens bij schriftelijke verkiezing, één plaatsvervanger aanwijzen. Een plaatsvervanger is gerechtigd bij verhindering van een afgevaardigde, als in artikel 40.1. van dit reglement bedoeld, in zijn plaats op te treden.
5. De zittingsduur van een lid van het Dagelijks Bestuur, als bedoeld in artikel 70. lid a. onder 6 van de statuten, eindigt uiterlijk vier jaar na het verlies van de hoedanigheid als bedoeld in artikel 70, lid a. onder 2 en 3 van de statuten, zulks met inachtnaam van het geldende rooster van aftreden.

Werkwijze Partijbestuur

Artikel 41

1. Het Partijbestuur komt ten minste zes maal per jaar in vergadering bijeen.
2. Voorts komt het Partijbestuur bijeen, wanneer het Dagelijks Bestuur en/of het Kern Dagelijks Bestuur daartoe besluit en/of wanneer ten minste tien leden van het Partijbestuur en/of ten minste twee kamerkringen, met opgaaf van redenen, dit verzoeken.
Laatstbedoeld verzoek dient schriftelijk te zijn ingediend bij het Kern Dagelijks Bestuur, dat binnen vier weken na verzending aan het verzoek moet voldoen. Voldoet het Kern Dagelijks Bestuur niet binnen de gestelde termijn aan het verzoek, dan hebben de bedoelde leden en/of kamerkringen de bevoegdheid zelf voor bijeenroeping zorg te dragen, waarbij zij tevens zelf kunnen voorzien in de leiding van die Partijbestuursvergadering.
3. De plaats en het tijdstip van de vergaderingen van het Partijbestuur worden door het Kern Dagelijks Bestuur bepaald.
4. De vergaderingen van het Partijbestuur zijn besloten, tenzij en voor zover het Partijbestuur zelf anders besluit.
5. De leiding van het Partijbestuur berust bij het Kern Dagelijks Bestuur. Het Kern Dagelijks Bestuur bepaalt de orde voor de vergaderingen van het Partijbestuur zulks onder goedkeuring van het Partijbestuur zelf.
6. Het Kern Dagelijks Bestuur zorgt, in overleg met het partijsecretariaat, voor een zoveel mogelijk tijdige oproep tot deelname aan een vergadering van het Partijbestuur en verzending van alle relevante en noodzakelijke gegevens aan de leden van het Partijbestuur.
7. Elk lid van het Partijbestuur is bevoegd voorafgaand aan of tijdens een vergadering voorstellen ter behandeling door het Partijbestuur te doen. Zo mogelijk voorziet het Dagelijks Bestuur of het Kern Dagelijks Bestuur deze voorstellen van een preadvies.
8. Het Partijbestuur bereidt de voorstellen ter behandeling op de Partijraad en op het Congres voor en zorgt voor de uitvoering van genomen besluiten.
9. Het Partijbestuur doet de benoemingen, neemt de beslissingen en verricht voorts alle werkzaamheden welke door of krachtens de bepalingen van de statuten en/of reglementen aan hem zijn opgedragen. Het beslist in spoedeisende aangelegenheden en in alle gevallen, waarin door de statuten en/of reglementen niet is voorzien.
10. Overeenkomstig het bepaalde in artikel 71 lid g van de statuten is het Partijbestuur verantwoordelijk voor de uitgave van partij-organen. Het benoemt de leden van de redacties van deze organen en stelt een reglement en/of richtlijnen voor een redactie vast.
11. Met betrekking tot de verkiezing van de in artikel 71 lid o en p van de statuten genoemde penningmeester en de leden van het Dagelijks Bestuur stelt het Dagelijks Bestuur zo mogelijk een voordracht op, welke overigens op generlei wijze bindend is.

12. Met betrekking tot de stemming over personen is het bepaalde in artikel 34.9. van dit reglement van toepassing, met dien verstande, dat desgewenst toch schriftelijk wordt gestemd, wanneer twee stemhebbende leden van het Partijbestuur dit verlangen.

Samenstelling Dagelijks Bestuur (DB)

Artikel 42

1. De in artikel 72 lid a.2. en lid a.3. van de statuten bedoelde leden van het Dagelijks Bestuur worden aangewezen door de stemhebbende leden van het Partijbestuur bij schriftelijke verkiezing, tenzij sprake is van enkelvoudige kandidaatstelling.
2. Twee of meer afgevaardigden van dezelfde kamerkring kunnen niet tegelijk lid zijn van het Dagelijks Bestuur.
3. De zittingsduur van de leden van het Dagelijks Bestuur is vier jaar. Inzake aftreden, herverkiezing en vervulling van tussentijdse vacatures is het bepaalde in de artikelen 189 tot en met 192 van de statuten van toepassing.
4. Het bepaalde in artikel 193 van de statuten is met betrekking tot de stemhebbende leden van het Dagelijks Bestuur niet van overeenkomstige toepassing.

Werkwijze Dagelijks Bestuur

Artikel 43

1. Het Dagelijks Bestuur komt ten minste twaalf maal per jaar in vergadering bijeen.
2. Voorts komt het Dagelijks Bestuur bijeen, wanneer het Kern Dagelijks Bestuur of de voorzitter daartoe besluit en/of wanneer ten minste drie leden van het Dagelijks Bestuur, met opgaaf van redenen, dit verzoeken.
Laatstbedoeld verzoek dient schriftelijk te zijn ingediend bij de voorzitter, die binnen twee weken na verzending aan het verzoek moet voldoen.
Voldoet de voorzitter niet binnen de gestelde termijn aan het verzoek, dan hebben de bedoelde leden de bevoegdheid zelf voor bijeenroeping zorg te dragen, waarbij zij tevens zelf kunnen voorzien in de leiding van die vergadering van het Dagelijks Bestuur.
3. De plaats en tijdstip van de vergaderingen van het Dagelijks Bestuur worden door het Kern Dagelijks Bestuur of de voorzitter bepaald.
4. De vergaderingen van het Dagelijks Bestuur zijn besloten.
5. De leiding van het Dagelijks Bestuur berust bij de voorzitter.
Hij bepaalt de orde voor de vergaderingen van het Dagelijks Bestuur.

- De voorzitter zorgt, in overleg met het partijsecretariaat, voor een, zoveel mogelijk tijdige oproep tot deelname aan een vergadering van het Dagelijks Bestuur en verzending van alle relevante en noodzakelijke gegevens aan de leden van het Dagelijks Bestuur.
7. Het Dagelijks Bestuur bereidt de voorstellen ter behandeling door het Partijbestuur voor en zorgt voor uitvoering van genomen besluiten, alsmede voor de handhaving van de bepalingen in statuten en/of reglementen.
  8. Met betrekking tot de eventuele stemming over personen is het bepaalde in artikel 34.9. van dit reglement van toepassing, met dien verstande, dat desgewenst toch schriftelijk wordt gestemd, wanneer één stemhebbend lid van het Dagelijks Bestuur dit verlangt.

Werkwijze Kern Dagelijks Bestuur

Artikel 44

1. Het Kern Dagelijks Bestuur komt ten minste twaalf maal per jaar in vergadering bijeen.
2. Voorts komt het Kern Dagelijks Bestuur bijeen, wanneer de voorzitter daartoe besluit en/of ten minste twee leden van het Kern Dagelijks Bestuur, met opgaaf van redenen, dit verzoeken aan de voorzitter. Voldoet deze niet binnen twee weken aan het gestelde verzoek, dan hebben bedoelde leden het recht van beroep op het Dagelijks Bestuur, dat in deze nader beslist.
3. De plaats en het tijdstip van de vergaderingen van het Kern Dagelijks Bestuur worden door de voorzitter bepaald.
4. De vergaderingen van het Kern Dagelijks Bestuur zijn besloten.
5. De leiding van het Kern Dagelijks Bestuur berust bij de voorzitter. Hij bepaalt de orde voor de vergaderingen van het Kern Dagelijks Bestuur.
6. De voorzitter zorgt, in overleg met het partijsecretariaat, voor een, zoveel mogelijk tijdige oproep tot deelname aan de vergadering van het Kern Dagelijks Bestuur en verzending van alle relevante en noodzakelijke gegevens aan de leden van het Kern Dagelijks Bestuur.
7. Overeenkomstig het bepaalde in artikel 75 lid c van de statuten verricht het Kern Dagelijks Bestuur namens het Partijbestuur rechtshandelingen met dien verstande dat dit ook kan geschieden door de voorzitter of één van de beide vice-voorzitters en de partijsecretaris of zijn plaatsvervanger.
8. Aan de voorzitter en/of de vice-voorzitters en/of de penningmeester kan door het Partijbestuur een financiële vergoeding voor hun werkzaamheden worden toegekend, welke jaarlijks kan worden gezien.

Verkiezing leden financiële commissie

Artikel 45

Met betrekking tot de verkiezing van de leden van de financiële commissie is het bepaalde in artikel 39 van dit reglement van overeenkomstige toepassing.

IV VAN DE BIJZONDERE ORGANEN

Algemene bepalingen

Artikel 46

1. Leden van de in artikel 76 van de statuten genoemde bijzondere organen, zowel stemhebbend als adviserend, dienen lid te zijn van het CDA.
2. In alle gevallen, waarin de statuten, dit reglement en/of statuten en reglementen, als bedoeld in artikel 78 van de statuten, en/of andere reglementen niet voorzien, voor zover het betreft de functionering van bijzondere organen, als in artikel 76 van de statuten genoemd, beslist het Partijbestuur, na overleg met het betreffende bijzondere orgaan.
3. De in artikel 78 van de statuten bedoelde statuten en/of reglementen mogen geen bepalingen omvatten strijdig met de statuten en/of dit reglement.
4. Leden van een bijzonder orgaan dienen bij hun werkzaamheden ten behoeve van dat bijzondere orgaan te voldoen aan de bepalingen van de statuten, van dit reglement en van de statuten en/of reglementen als bedoeld in de artikelen 77 en 78 van de statuten.

Adviserende leden

Artikel 47

1. De adviserende leden van bijzondere organen, als bedoeld in respectievelijk de artikelen 80 en 84 van de statuten worden aangewezen door de leden van elk (bijzonder) orgaan en/of het bestuur van elke bijzondere organisatie.
2. Een bijzonder orgaan en/of een bijzondere organisatie is bevoegd een, in artikel 47.1. van dit reglement bedoelde vertegenwoordiger te doen vervangen, indien en wanneer dit noodzakelijk is.
3. Ook een in artikel 84 van de statuten bedoelde vertegenwoordiger van de Eerste Kamerfractie, van de Tweede Kamerfractie en/of van de Nederlandse christen-democratische leden in het Europese Parlement kan zich laten vervangen, indien en wanneer dit noodzakelijk is.
4. Andere adviserende leden van een bijzonder orgaan worden aangewezen, casu quo benoemd door het betreffende bijzondere orgaan, overeenkomstig het bepaalde in het in artikel 77 van de statuten bedoelde reglement.

Verkiezing leden bijzondere organen

Artikel 48

1. De voorzitter van een bijzonder orgaan, als bedoeld in artikel 76 van de statuten, wordt in functie verkozen, casu quo aangewezen door de Partijraad.
2. Ten minste zes weken voor de vergadering van de Partijraad, waarop de in artikel 48.1. van dit reglement bedoelde voorzitter dient te worden verkozen, casu quo herkozen, casu quo aangewezen, stelt het Partijbestuur een voordracht op overeenkomstig het bepaalde in de artikelen 81, 85, 100 en 104 van de statuten en in artikel 48.2. van dit reglement.
De voordracht wordt terstond schriftelijk ter kennis gebracht aan de leden van de Partijraad en aan de kamerkringen.
3. Gedurende vier weken na verzending van de in artikel 48.2. van dit reglement bedoelde voordracht heeft elk lid van de Partijraad en/of elke kamerkring de bevoegdheid schriftelijk aan het Partijbestuur te verzoeken de naam van een door hem gewenste kandidaat toe te voegen. Aan dat verzoek wordt voldaan, wanneer het door ten minste vijftwintig leden van de Partijraad en/of door ten minste drie kamerkringen wordt gesteund.
4. Indien een voordracht uit meer dan één kandidaat bestaat wordt ter vergadering aan elk stemhebbend lid van de Partijraad of zijn plaatsvervanger een door het partijsecretariaat gewaarmerkt stembiljet uitgereikt. Het ingevulde stembiljet kan gedurende een door het Dagelijks Bestuur vast te stellen termijn tijdens de vergadering van de Partijraad worden ingeleverd.
5. Met betrekking tot de vaststelling van de uitslag van de verkiezing van de in artikel 48.1. van dit reglement bedoelde voorzitter is het bepaalde in artikel 39.4. en 39.5. van dit reglement van overeenkomstige toepassing.
6. De stemhebbende leden van de Partijraad kunnen voor iedere vacature elk één stem uitbrengen.
7. Voor de benoeming van de overige stemhebbende leden stelt het Dagelijks Bestuur een voordracht op die ter kennis wordt gebracht van de leden van het Partijbestuur bij de convocatie van de vergadering waarop over deze voordracht wordt gestemd. Tot het begin van die vergadering kunnen tenminste vijf leden van het Partijbestuur andere kandidaten voordragen onder overlegging van personalia en antecedenten van betrokkene.
8. Met betrekking tot de stemming over en de vaststelling van de uitslag van de verkiezing van de in artikel 48.7. van dit reglement bedoelde stemhebbende leden van bijzondere organen is het bepaalde in de artikelen 39.3. tot en met 39.6. van dit reglement van overeenkomstige toepassing.
9. Met betrekking tot de leden en hun plaatsvervangers van de Commissie van Beroep, de Toetsingscommissie, de Royementscommissie en de Financiële Commissie vinden - in tegenstelling tot de in dit artikel vermelde procedure - de desbetreffende bepalingen in de statuten, dit huishoudelijk reglement en/of reglementen toepassing.

Benoeming vertegenwoordigers

Artikel 49

1. Met de verkiezing, casu quo benoeming van een vertegenwoordiger van een bijzonder orgaan in een orgaan of organisatie buiten het partijverband, waartoe het betreffende bijzondere orgaan de afvaardigingsbevoegdheid heeft, dient het Partijbestuur in te stemmen.
2. De verkiezing, casu quo benoeming van vertegenwoordigers van de partij door het Partijbestuur dient, indien van toepassing, te geschieden in overleg met en na voordracht van het betreffende bijzondere orgaan.

V VAN DE BIJZONDERE ORGANISATIES

Algemene bepalingen

Artikel 50

Leden van de in de artikelen 108, 113 en 125 van de statuten genoemde bijzondere organisaties, zowel stemhebbend als adviserend, dienen lid te zijn van het CDA.

Verkiezing voorzitter

Artikel 51

Met betrekking tot de verkiezing, casu quo aanwijzing van de voorzitter van de in de artikelen 108 en 125 van de statuten genoemde bijzondere organisaties is het bepaalde in artikel 48.1. tot en met 48.6. van dit reglement van toepassing, met dien verstande, dat de voordracht wordt opgesteld door de genoemde bijzondere organisatie, overeenkomstig het bepaalde in de artikelen 110 en 127 van de statuten.

Indiening jaarstukken

Artikel 52

De in artikel 106 van de statuten genoemde bijzondere organisaties zijn verplicht het jaarverslag, de jaarrekening en de balans over het voorafgaande boekjaar, alsmede de begroting voor het komende boekjaar, ten minste acht weken vóór de in artikel 111 van de statuten bedoelde vergadering van de Partijraad bij het Partijbestuur in te dienen.

VI VAN HET PARTIJSECRETARIAAT

Administratieve taken

Artikel 53

1. De administratieve activiteiten van bijzondere organen en bijzondere organisaties betreffen die werkzaamheden waarvan in redelijkheid verlangd kan en mag worden, dat deze geheel of ten dele door het partijbureau worden uitgevoerd.
2. De werkzaamheden in verband met de administratieve activiteiten van bijzondere organen, welke onder andere de administratie, de voorbereiding en verwerking, alsmede verzending van stukken, alsook voorbereiding en uitvoering van besluiten kan of kunnen betreffen, worden in onderling overleg tussen het partijsecretariaat en het betreffende bijzondere orgaan vastgesteld.
De boekhouding van bijzondere organen is ondergebracht bij de boekhouding van de partij.
3. De werkzaamheden in verband met de administratieve activiteiten van bijzondere organisaties, welke onder andere de ledenadministratie, de verzending van stukken en de boekhouding kan of kunnen betreffen worden in onderling overleg tussen het partijsecretariaat en de betreffende bijzondere organisatie vastgesteld.
4. Bij verschil van mening omtrent de vaststelling en/of uitvoering van administratieve werkzaamheden tussen het partijsecretariaat en een bijzonder orgaan en/of een bijzondere organisatie beslist het Partijbestuur.

Benoeming personeel

Artikel 54

In beginsel wordt het personeel van het partijbureau, overeenkomstig het bepaalde in artikel 73 lid e van de statuten benoemd, geschorst of ontslagen na overleg met het betreffende bijzondere orgaan, als genoemd in artikel 76 van de statuten.

Met betrekking tot het personeel van de jongerenorganisatie pleegt het bestuur van deze bijzondere organisatie tevoren overleg met het Partijbestuur.

VII VAN DE VERKIEZINGEN

Technische- en campagnecommissie

Artikel 55

1. Het Partijbestuur stelt ten behoeve van de verkiezingen van de leden van elk vertegenwoordigend lichaam een commissie in, welke belast wordt met de voorbereiding en uitvoering van de campagneactiviteiten.
De partijsecretaris heeft de leiding bij de algehele organisatie van de campagnevoering, daarin bijgestaan door nader aan te wijzen medewerkers van het partijsecretariaat.
2. Het Partijbestuur stelt ten behoeve van de verkiezingen van de leden van elk vertegenwoordigend lichaam eveneens een commissie in, welke belast wordt met het treffen van, casu quo het adviseren over die maatregelen, welke verband houden met de technische voorbereiding op en de wijze van kandidaatstelling, als mede met het geven van adviezen ter bevordering van de verkiezing van de gestelde kandidaten voor de leden van vertegenwoordigende lichamen.
Met het secretariaat van deze commissie wordt een door het Partijbestuur benoemde medewerker van het partijsecretariaat belast.
3. Ter zake de voorbereiding en de te voeren activiteiten voor de verkiezing van leden van de Provinciale Staten pleegt het bestuur van de betreffende provinciale afdeling, als bedoeld in artikel 154 van de statuten, direct of indirect overleg met de door het Partijbestuur ingestelde, en in artikel 55.1. respectievelijk 55.2. van dit reglement bedoelde commissies.
4. Ter zake de voorbereiding en de te voeren activiteiten voor de verkiezing van de leden van de gemeenteraad, van een vertegenwoordigend openbaar lichaam, en/of van een deelraad pleegt het bestuur van de betreffende afdeling, als bedoeld in artikel 159 respectievelijk artikel 162 van de statuten, direct of indirect overleg met een door het bestuur van de provinciale afdeling waaronder het werkgebied van de betreffende afdeling ressorteert, ingestelde commissie, welke belast wordt met de voorbereiding en de uitvoering van, alsmede de advisering over de campagne-activiteiten in de betreffende regio.
5. Indien noodzakelijk en gewenst kan het bestuur van een in artikel 55.4 van dit reglement bedoelde afdeling een beroep doen op de medewerking, casu quo de advisering van de in de artikelen 55.1., 55.2. en 55.4. van dit reglement bedoelde commissies.

VIII VAN DE REGLEMENTEN

Inwerkingtreding

Artikel 56

1. De bepalingen van reglementen en statuten, als bedoeld in artikel 172 respectievelijk in artikel 173 van de statuten treden eerst in werking, nadat de Partijraad deze heeft vastgesteld, casu quo goedgekeurd.
2. Met betrekking tot wijziging en/of aanvulling van reglementen en statuten, als bedoeld in artikel 172 respectievelijk in artikel 173 van de statuten is het bepaalde in artikel 56.1. van overeenkomstige toepassing.

Wijzigingsprocedure

Artikel 57

1. Een voorstel tot wijziging en/of aanvulling van de in artikel 174 van de statuten bedoelde reglementen en statuten dient uiterlijk acht weken voor de vergadering van de Partijraad schriftelijk aan de leden van de Partijraad en aan elke kamerkring, alsmede aan het betreffende bijzondere orgaan ter kennis te worden gebracht.
2. Elk lid van de Partijraad en/of kamerkring heeft het recht om ten minste vier weken vóór de vergadering van de Partijraad bij het Partijbestuur schriftelijk amendementen, voorzien van een toelichting, in te dienen.
3. Het Partijbestuur brengt elk ingediend amendement, voorzien van een preadvies, uiterlijk twee weken vóór de vergadering van de Partijraad, ter kennis aan zijn leden.
4. Een voorstel tot wijziging en/of aanvulling van de in artikel 177 van de statuten bedoelde reglementen dient uiterlijk twaalf weken voor de vergadering van de Partijraad schriftelijk aan de leden van de Partijraad en aan elke kamerkring, alsmede aan de gemeentelijke afdelingen ter kennis te worden gebracht.
5. Met betrekking tot de indiening en het ter kennis brengen van een amendement, als bedoeld in artikel 177 van de statuten, is het bepaalde in de artikelen 57.2. en 57.3. van dit reglement van toepassing, met dien verstande, dat een lid van de Partijraad in deze geen bevoegdheid heeft tot indiening van een amendement.

IX VAN DE ALGEMENE BEPALINGEN

Besluitvorming

Artikel 58

1. Inzake de convocatie van een nieuwe vergadering, als bedoeld in artikel 187 van de statuten, dient een termijn van ten minste veertien dagen in acht genomen te worden.
2. Indien het onderwerp, waaromtrent het desbetreffende bestuur en/of de betreffende ledenvergadering van een verband, orgaan, bijzonder orgaan of bijzondere organisatie een besluit dient te nemen een zodanig spoedeisend karakter draagt, dat de in artikel 58.1. van dit reglement gestelde termijn voor convocatie redelijkerwijs niet in acht kan worden genomen, is het betreffende bestuur bevoegd de gestelde termijn zoveel te bekorten als noodzakelijk is.
3. Indien het spoedeisende karakter door meer dan drie leden van het betreffende bestuur en/of door meer dan tien leden van de betreffende ledenvergadering van een verband, orgaan, bijzonder orgaan of bijzondere organisatie wordt betwist staat beroep open bij de commissie van beroep, mits dit terstond wordt ingesteld. Het instellen van beroep heeft een schorsende werking.
4. In geval van beroep sprake is, als bedoeld in artikel 58.3. van dit reglement, doet de commissie van beroep op de kortst mogelijke termijn, maar uiterlijk binnen zeven dagen na instelling van het beroep uitspraak
5. Vergaderingen van het Congres, de Partijraad, ledenvergaderingen van verbanden en bijzondere organisaties zijn openbaar, tenzij het desbetreffende orgaan anders besluit. De beraadslaging en stemming terzake geschieden besloten.

algemene stemmingsregeling

Artikel 59

1. Over zaken wordt mondeling gestemd, tenzij door de meerderheid van de betreffende vergadering van het bestuur of van de ledenvergadering van een verband, orgaan, bijzonder orgaan of bijzondere organisatie een schriftelijke stemming wordt verlangd.
2. Bij staken van stemmen bij besluiten over zaken wordt het betreffende voorstel geacht te zijn verworpen.

HUISHOUELIJK REGLEMENT

---

3. Bij stemmingen over personen zijn de eerste twee stemmingen vrij. Is een derde stemming noodzakelijk, omdat niemand de meerderheid van de uitgebrachte stemmen op zich verenigd heeft, dan kan slechts gekozen worden tussen de twee personen die bij de tweede vrije stemming de meeste stemmen op zich verenigd hebben.
4. Hebben evenwel personen bij deze tweede vrije stemming een gelijk aantal stemmen op zich verenigd, met het gevolg dat niet vaststaat wie tot de in artikel 59.3. van dit reglement bedoelde twee personen moet worden gerekend, dan vindt tussen deze personen een tussenstemming plaats.
5. Staken bij deze tussenstemming of bij de derde stemming de stemmen, dan beslist het lot.
6. Is bij een stemming over personen sprake van een enkelvoudige kandidaatstelling, dan wordt voorgesteld betrokkene(n) bij acclamatie te verkiezen, casu quo te benoemen. Desgewenst wordt toch schriftelijk gestemd, indien dit door één of meerdere leden van een verband, orgaan, bijzonder orgaan of bijzondere organisatie wordt verlangd.

X VAN DE INCOMPATIBILITEITEN EN CUMULATIES VAN FUNCTIES

Aanvullende onverenigbaarheden van functies

Artikel 60

De volgende categorieën (voorgenomen) cumulaties moeten worden onderworpen aan toetsing als bedoeld in artikel 196, slotzin Statuten:

- a. lidmaatschap van een vertegenwoordigend lichaam en/of functie van politiek bestuurder met het lidmaatschap van een ander vertegenwoordigend lichaam;
- b. lidmaatschap van een vertegenwoordigend lichaam of de functie van politiek bestuurder met het lidmaatschap van een partij-orgaan of het bestuur van een partijverband in dezelfde of de daaropvolgende lagere bestuurslaag;
- c. het lidmaatschap van gemeenteraden of provinciale staten, danwel de functie van Burgemeester of Commissaris der Koningin met het bestuur van een regionaal verband;
- d. politieke bestuurders van provincies met het lidmaatschap van het Partijbestuur.

Artikel 61

1. De Toetsingscommissie heeft tot taak een (voorgenomen) cumulatie te beoordelen. De commissie houdt onder andere rekening met de volgende factoren:
  - optimale spreiding van functies;
  - doorstroming, met inbegrip van te scheppen doorstromingskansen;
  - duur van de gevraagde ontheffing;
  - versterking van een fractie of bestuur;
  - maatschappelijke representativiteit van een fractie of bestuur;
  - incidentele karakter van de cumulatie binnen de fractie en/of het bestuur waarin deze optreedt.
2. Een beoordeling van een cumulatie van uitsluitend politieke functies kan alleen door het betrokken bestuur worden aangevraagd.
3. Alle nevenfuncties van leden van de partij in vertegenwoordigende lichamen, van de leden van het Dagelijks Bestuur en van de voorzitters van besturen van de verbanden dienen publiek te zijn. Zij zijn ter inzage bij de secretaris van het partij-orgaan of partijverband voor één ieder.

Artikel 62

1. Politieke bestuurders zijn: ministers, staatssecretarissen, leden van de Raad van State, Commissarissen der Koningin, Gedeputeerden, gecommitteerden, Burge-meester en wethouders.

HUISHOUDELIJK REGLEMENT

---

2. Politieke functies als bedoeld in artikel 194 Statuten zijn: politieke bestuurders, leden van de Staten-Generaal en het Europees Parlement, leden van Staten en Raden en vergelijkbare colleges, alsmede de leden van het Dagelijks Bestuur;

XI VAN DE VOORZITTER EN VICE-VOORZITTERS

Taken

Artikel 63

1. De partijvoorzitter heeft de leiding van de vergaderingen van het Partijbestuur, van het Dagelijks Bestuur en van het Kern Dagelijks Bestuur.
2. Indien niet anders door het Dagelijks Bestuur vastgesteld, heeft de partijvoorzitter tevens de leiding van de vergaderingen van het Congres en van de Partijraad.

Vervanging

Artikel 64

Ter vervanging van de voorzitter, bij diens ontstentenis of belet, wordt één der beide vice-voorzitters door het Kern Dagelijks Bestuur aangewezen als eerste waarnemend voorzitter, terwijl de andere vice-voorzitter dan als tweede waarnemend voorzitter fungeert.

XII VAN DE PENNINGMEESTER

Taken

Artikel 65

1. De penningmeester is, onder verantwoordelijkheid van het Partijbestuur, belast met het algemeen beheer van de gelden.
2. Onder verantwoordelijkheid van de penningmeester wordt de partijsecretaris en/of zijn plaatsvervanger belast met het dagelijks beheer van de gelden.
3. In samenwerking met en met behulp van het partijsecretariaat zorgt de penningmeester voor:
  - a. de inning van de jaarlijkse contributie van de leden en van alle andere inkomsten;
  - b. het doen van de nodige betalingen;
  - c. het regelmatig afleggen van rekening en verantwoording van het beheer van de gelden aan het Dagelijks Bestuur respectievelijk aan het Partijbestuur;
  - d. het jaarlijks tijdig doen opstellen van de rekening van baten en lasten en de balans over het voorafgaande boekjaar, alsmede de begroting voor het komende boekjaar. De begroting dient tevens een advies te bevatten inzake de vaststelling van de contributie van de leden voor het komende jaar.

Decharge

Artikel 66

De penningmeester wordt gedechargeerd voor het algemeen beheer van de gelden door de goedkeuring van de rekening van baten en lasten vanwege de Partijraad. Deze goedkeuring strekt het Dagelijks Bestuur, respectievelijk het Partijbestuur, tot decharge voor het gevoerde financiële beleid.

XIII VAN DE FINANCIEN

Bijdragen van leden

Artikel 67

1. De jaarlijkse contributie van de leden wordt met behulp van een centraal inningsstelsel door het partijsecretariaat geïnd.
2. De hoogte van de contributie per afdeling verschuldigd wordt vastgesteld door de Partijraad. Het Partijbestuur stelt op basis hiervan jaarlijks, op voorstel van het Dagelijks Bestuur, richtlijnen ter zake de contributiebetaling en de financiële draagkracht van ieder lid afzonderlijk, één en ander uitgaande van een minimumbedrag.
3. Het totaal van de inhoudingen op de bijdragen van de leden, bestemd voor het Partijbestuur, en door elke gemeentelijke afdeling verschuldigd, wordt bepaald naar rato van het aantal leden dat per 1 november van het jaar, voorafgaand aan het jaar waarover de bijdrage moet worden voldaan, in het ledenregister van de betreffende afdeling is ingeschreven.
4. De hoogte van de inhouding per lid per jaar, door elke gemeentelijke afdeling verschuldigd, wordt op voorstel van het Partijbestuur door de Partijraad vastgesteld.
5. De inhouding betreft elk lid, ongeacht de grootte van het bedrag, dat het betreffende lid jaarlijks aan contributie betaalt.
6. Voor leden van de jongerenorganisatie, die tevens lid zijn van het CDA, wordt niets ingehouden, indien zij de leeftijd van 23 jaar nog niet hebben bereikt.
7. Alleen onder zeer bijzondere omstandigheden kan het Partijbestuur op een daartoe strekkend en met redenen omkleed verzoek, in uitstel, geheel of gedeeltelijke vermindering van de inhouding bewilligen.

XIV VAN DE STATUTEN

Wijzigingsprocedure

Artikel 68

1. Een voorstel tot wijziging en/of aanvulling van de statuten, dient uiterlijk zestien weken voor de vergadering van het Congres, als bedoeld in artikel 207 van de statuten schriftelijk aan de leden van het Congres en de gemeentelijke afdelingen ter kennis te worden gebracht.
2. De indiening van een amendement op een wijzigingsvoorstel, als bedoeld in artikel 179 van de statuten, dient ten minste vier weken voor de vergadering van de Partijraad, als bedoeld in artikel 168 van de statuten, bij het Partijbestuur te zijn ontvangen.
3. Het Partijbestuur brengt elk ingediend amendement, voorzien van een preadvies, uiterlijk twee weken vóór de vergadering van de Partijraad ter kennis aan de leden van de Partijraad.
4. Een, overeenkomstig het bepaalde in artikel 168 van de statuten aan het Congres voorgelegd wijzigingsvoorstel dient uiterlijk vier weken vóór de vergadering van het Congres, als bedoeld in artikel 207 van de statuten, schriftelijk aan de leden van het Congres en aan de gemeentelijke afdelingen ter kennis te worden gebracht.

XV VAN HET HUISHOUDELIJK REGLEMENT

Wijzigingsprocedure

Artikel 69

Met betrekking tot een voorstel tot wijziging en/of aanvulling van het huishoudelijk reglement, alsmede tot de indiening en het ter kennis brengen van een amendement, als bedoeld in artikel 167 van de statuten, is het bepaalde in artikel 68 van dit reglement van overeenkomstige toepassing, met inachtneming van het bepaalde in de artikelen 165 tot en met 171 van de statuten.

STANDAARD REGLEMENTEN CDA

INHOUDSOPGAVE

Standaard reglement kamerkring	125
Standaard reglement provinciale afdeling	135
Standaard reglement regionale kring of statenkring	145
Standaard reglement gemeentelijke afdeling	155
Standaard reglement gemeentelijke afdeling, gevormd door twee of meer wijk- of dorpsafdelingen	165
Standaard reglement wijk- of dorpsafdeling	177

Standaard reglement kamerkring CDA

I Naam, zetel en werkgebied

Artikel 1

1. De kamerkring is het verband van het Christen Democratisch Appèl, hierna te noemen CDA, binnen een kamerkieskring;
2. De kamerkring is gevestigd ten huize van de secretaris;
3. De grenzen van het werkgebied der kamerkring worden gevormd door de grenzen van de kamerkieskring.

II Grondslag

Artikel 2

De kamerkring aanvaardt de Heilige Schrift als richtsnoer voor het politiek handelen.

III Doel, middelen en taken

Artikel 3

De kamerkring streeft naar een maatschappij waarin de bijbelse gerechtigheid gestalte krijgt, de mens zijn vrijheid en verantwoordelijkheid kan beleven en waarin het welzijn van allen wordt gediend.

Hij legt zijn concrete doeleinden vast in een actieprogramma, dat gebaseerd dient te zijn op het Program van Uitgangspunten en richt zich daarmee uitdrukkelijk tot de gehele samenleving zonder onderscheid naar geloofsovertuiging of maatschappelijke groepering.

Artikel 4

De kamerkring wil op basis van de in artikel 2 genoemde grondslag haar doel bereiken door het bevorderen van de bezinning op en de verdieping, vernieuwing en verbreiding van de christen-democratische gedachte met alle middelen, welke haar ten dienste staan, met name door uitvoering van de volgende taken:

1. allen, die instemmen met grondslag en doel van het CDA te brengen tot samenwerking;
2. de burgers in haar werkgebied de opvattingen van het CDA regelmatig onder de aandacht te brengen, o.a. door voorlichting en kadervorming;

STANDAARD REGLEMENTEN

---

3. onder leiding van het Partijbestuur werkzaam te zijn ten behoeve van de verkiezing van de leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal en het Europese Parlement en het naar vermogen bevorderen van de verkiezing van de gestelde kandidaten;
4. de zorg voor de organisatorische belangen binnen haar werkgebied, waaronder het toezicht op het functioneren van de binnen het werkgebied tot stand gekomen verbanden;
5. de instelling van een permanente activiteiten- en propagandacommissie;
6. te bevorderen, dat in alle vertegenwoordigende lichamen vertegenwoordigers van het CDA worden gekozen;
7. de bespreking en verslaggeving van alle op de Partijraad en het Congres te behandelen zaken, alsmede eventuele indiening van voorstellen en amendementen ter behandeling op de Partijraad en/of het Congres, al dan niet door de gemeentelijke afdelingen bij de kamerkring ingediend;
8. met instemming van het Partijbestuur - indien dit voor de realisering van de doelstelling bevorderlijk is - (doen) instellen, vormen en versterken van regionale verbanden en de bevordering van de samenwerking van deze verbanden;
9. het desgewenst, met instemming van het Partijbestuur, aangaan van een samenwerkingsverband met een andere kamerkring, danwel het, samen met de andere kamerkringen, die binnen de grenzen van een provincie hun werkgebied hebben, overdragen van taken en bevoegdheden aan de binnen die provincie aanwezige provinciale afdeling;
10. het houden van, al dan niet besloten (leden)vergaderingen;
11. het uitvoeren van alle andere taken haar bij of op grond van CDA-statuten of reglementen opgedragen.

IV Leden

Artikel 5

De gemeentelijke afdelingen, gevestigd binnen de grenzen van een kamerkieskring, vormen tezamen een kamerkring.

Artikel 6

1. Elk lid van het CDA, woonachtig binnen de grenzen van het werkgebied, heeft toegang tot de algemene ledenvergadering.
2. Stemgerechtigd in de algemene ledenvergadering van de kamerkring zijn slechts die personen, die door de gemeentelijke afdelingen als afgevaardigden aangewezen zijn.
Elke gemeentelijke afdeling is gerechtigd ten minste één afgevaardigde met stemrecht aan te wijzen naar de vergaderingen van de kamerkring. Daarenboven is elke gemeentelijke afdeling gerechtigd voor elk vol aantal van honderd leden een extra stemgerechtigde afgevaardigde aan te wijzen.

STANDAARD REGLEMENTEN

---

3. Elk lid van het CDA is gerechtigd aan de beraadslagingen deel te nemen, amendementen en moties in te dienen en - onverminderd het bepaalde omtrent kandidaatstelling en reglementswijziging - voorstellen te doen.

V Organen van de kamerkring

Artikel 7

De organen van de kamerkring zijn:

1. de algemene ledenvergadering, gevormd door de afgevaardigden van de gemeentelijke afdelingen;
2. het bestuur;
3. het Dagelijks Bestuur.

V-a Ledenvergadering

Artikel 8

1. Tot de algemene ledenvergadering hebben alle leden van het CDA, woonachtig binnen het werkgebied, toegang. Elk lid van het CDA is gerechtigd aan de beraadslagingen deel te nemen, amendementen en moties in te dienen en - onverminderd het bepaalde omtrent kandidaatstelling en reglementswijziging - voorstellen te doen. Het stemrecht wordt uitgeoefend door de aangewezen afgevaardigde van de gemeentelijke afdelingen, alsmede door de stemhebbende leden van het bestuur. Het stemrecht kan door de aangewezen afgevaardigde van de gemeentelijke afdeling slechts worden uitgeoefend, indien;
  - a. de gemeentelijke afdeling, namens wie één of meer personen als afgevaardigden naar de algemene ledenvergadering van de kamerkring zijn aangewezen, voor een door het Partijbestuur vast te stellen tijdstip aan alle financiële verplichtingen jegens het CDA heeft voldaan;
  - b. de afgevaardigde heeft voldaan aan de aan het lidmaatschap van het CDA verbonden financiële verplichtingen.
De kamerkring komt ten minste tweemaal per jaar in algemene ledenvergadering bijeen.
2. Één dezer jaarlijkse ledenvergaderingen vindt als regel plaats in het laatste kwartaal. Buitengewone ledenvergaderingen worden gehouden zo dikwijls het bestuur dit nodig oordeelt of ten minste honderd leden van het CDA, woonachtig binnen het werkgebied, met opgave van redenen, dit schriftelijk verzoeken, aan welk verzoek het bestuur binnen vier weken na dagtekening moet voldoen. Voldoet het bestuur niet aan dit verzoek, dan hebben bedoelde leden of afdelingen het recht van beroep bij het Partijbestuur.

STANDAARD REGLEMENTEN

---

3. Jaarlijks komt op de algemene ledenvergadering in elk geval aan de orde:
  - a. het jaarverslag van de secretaris, waarin is aangegeven hoe men heeft getracht het doel, zoals is aangegeven in artikel 3, te verwezenlijken en de opgedragen taken te vervullen;
  - b. de jaarrekening over het voorafgaand boekjaar;
  - c. het verslag van de financiële onderzoekscommissie, door de algemene ledenvergadering in te stellen;
  - d. de begroting voor het komende jaar;
  - e. de periodieke bestuursverkiezing;
  - f. de werkzaamheden van de permanente activiteiten- en propagandacommissie;
  - g. de bespreking van actuele politieke onderwerpen;
  - h. jaarlijks stelt het kamerkringbestuur een overzicht op van de toestand van de afdelingen en bespreekt die met het Dagelijks Bestuur van de partij.

4. Afgevaardigden en hun plaatsvervangers naar de Partijraad en het Partijbestuur en andere instellingen, organen of verbanden, waartoe de ledenvergadering de afvaardigingsbevoegdheid heeft, worden aangewezen door de stemgerechtigde leden bij schriftelijke verkiezing.

5. Met betrekking tot de verkiezing door de algemene ledenvergadering van de leden van het bestuur en de afgevaardigden en hun plaatsvervangers naar instellingen, organen of verbanden waartoe de ledenvergadering de afvaardigingsbevoegdheid heeft, gelden de volgende bepalingen. Het bestuur doet voorstellen omtrent de vervulling van een vacature. Daartoe stelt het bestuur de gemeentelijke afdelingen tijdig op de hoogte van het bestaan van een vacature. Elke afdeling heeft het recht om voor de desbetreffende vacature één of meer kandidaten schriftelijk bij het bestuur aan te melden. Het bestuur bericht aan de aangemelde kandidaat dat hij voor het lidmaatschap van het bestuur en/of als afgevaardigde of plaatsvervanger, zoals bovenstaand bedoeld in aanmerking wordt gebracht en verzoekt hem zo spoedig mogelijk, echter maximaal binnen een termijn van drie weken mee te delen of hij een eventuele kandidaatstelling zal aanvaarden.
In geval binnen de genoemde termijn geen bericht wordt ontvangen, wordt de betreffende persoon geacht zich niet beschikbaar te stellen voor een kandidatuur.
Het bestuur stelt een voordracht op welke - tegelijkertijd met de namen van de binnengekomen, doch niet op de voordracht voorkomende kandidaten - ten minste vier weken voor de algemene ledenvergadering, waarop de verkiezing zal plaatsvinden, aan de gemeentelijke afdelingen wordt bekend gemaakt. Gekozen kan slechts worden uit hen, die overeenkomstig de voorgaande bepaling bekend gemaakt zijn.
Tegenkandidaten kunnen echter alsnog schriftelijk worden aangemeld tot aan de aanvang van de betreffende algemene ledenvergadering indien hun kandidatuur door ten minste vijf leden wordt ondersteund en zij instemmen met hun kandidaatstelling. In spoedeisende gevallen is het bestuur bevoegd van bovenstaande regeling af te wijken.

V-b Bestuur

Artikel 9

Samenstelling

1. Het bestuur bestaat:
  - a. uit een oneven aantal van ten minste elf leden, onder wie de voorzitter, gekozen door de algemene ledenvergadering;
  - b. twee leden, gekozen door de algemene ledenvergadering, namens het Vrouwenberaad binnen het werkgebied van de kamerkring, op overigens niet bindende voordracht van het bestuur, gehoord en in overleg met het Vrouwenberaad;
  - c. twee leden, aangewezen door het CDJA binnen het werkgebied van de kamerkring;Indien de kamerkring als afzonderlijk verband functioneert:
  - d. een lid uit het midden van het bestuur van de provinciale afdeling, aangewezen door de algemene ledenvergadering van de provinciale afdeling, waarbinnen de kamerkring eveneens zijn werkgebied heeft.
2. Het in artikel 9. lid sub d. bedoelde bestuurslid kan niet tegelijk bestuurslid van een andere kamerkring zijn.
3. Het bestuur dient zodanig te zijn samengesteld, dat de binnen het werkgebied van de kamerkring wonende leden, afkomstig uit de verschillende componenten van het CDA, daarin genoegzaam zijn gerepresenteerd.
4. Leden van de Eerste Kamer en van de Tweede Kamer der Staten-Generaal en de leden van het Europese Parlement, alsmede leden van de Provinciale Staten kunnen geen stemhebbend lid van het bestuur zijn. Wel maken in elk geval de fractie-voorzitter of zijn plaatsvervanger, namens de CDA-Statenfractie, alsmede de daartoe aangewezen leden van respectievelijk de CDA-Tweede Kamerfractie en de fractie van het Europese Parlement, als adviserend lid deel uit van het bestuur.
5. Met betrekking tot de verkiezing van bestuursleden door de algemene ledenvergadering is de bepaling genoemd in artikel 8 lid 5 van dit reglement van toepassing.
6. De stemhebbende leden van het bestuur worden gekozen voor een periode van vier jaar. Zij zijn terstond éénmaal herkiesbaar. Hun zittingsperiode vangt aan terstond na afloop van de jaarlijkse algemene ledenvergadering, waarin zij tot bestuurslid gekozen zijn.
7. Bij een tussentijdse vacature geldt voor het nieuwgekozen bestuurslid een nieuwe zittingstermijn. Het rooster van aftreden wordt indien nodig aangepast.

STANDAARD REGLEMENTEN

---

8. De voorzitter wordt in functie gekozen door de algemene ledenvergadering. De verdeling van de overige functies vindt plaats door het bestuur uit zijn midden.
9. Het bestuur maakt voorafgaand aan de jaarlijkse algemene ledenvergadering, een rooster van periodiek aftreden op, zodanig dat de functies van voorzitter en penningmeester en de functies van secretaris en vice-voorzitter niet tegelijkertijd vacant komen. Dit rooster wordt tezamen met de convocatie voor die ledenvergadering aan de gemeentelijke afdelingen en de adviserende leden gezonden.
10. Het bestuur kan, voor zover noodzakelijk, aan bepaalde personen verzoeken de vergaderingen van het bestuur als adviserend lid bij te wonen.

Artikel 10

Taak en bevoegdheden

1. Het bestuur is belast met de algemene leiding van de kamerkring en met de uitvoering van de taken, welke aan de kamerkring zijn opgedragen. Het bereidt de vergaderingen en de algemene ledenvergaderingen voor.
2. Het bestuur overweegt bij voortduring de politieke toestand en de toestand van het CDA, beide zowel binnen het werkgebied der kamerkring als daarbuiten.
3. Het bestuur dient ter zake van de hem opgedragen taken initiatieven te ontplooiën, voorstellen te doen en besluiten te nemen.
4. Jaarlijks stelt het bestuur een overzicht op van de toestand van de afdelingen en bespreekt die met het Dagelijks Bestuur van de partij, de afdelingen en, indien erkend, de regionale verbanden, ontvangen een afschrift van het overzicht.
5. Het bestuur is verantwoordelijk voor activiteiten in verband met het politieke vormings- en scholingswerk, het jongerenwerk en het vrouwenwerk. Het belast voor elk van de genoemde terreinen, in overleg met de betreffende bijzondere partijorganen, één bestuurslid met de coördinatie van de activiteiten.
6. Het bestuur is bevoegd, onder behoud van eigen verantwoordelijkheid, machtiging te verlenen aan het Dagelijks Bestuur tot het verrichten van bepaalde taken, welke aan het bestuur zijn opgedragen.
7. Het bestuur vergadert ten minste achtmaal per jaar.

V-c Dagelijks Bestuur

Artikel 11

1. Het Dagelijks Bestuur bestaat uit een oneven aantal van ten minste vijf leden, onder wie de voorzitter, de secretaris, de penningmeester en de vice-voorzitter en voorts uit zoveel leden als de algemene ledenvergadering zal bepalen, met dien verstande dat het aantal leden van het Dagelijks Bestuur minder dan de helft van het aantal leden van het bestuur moet tellen. Één van de bestuursleden, als bedoeld in artikel 9 lid 1. sub b. van dit reglement en één van de bestuursleden als bedoeld in artikel 9 lid 1. sub c. van dit reglement, worden door de algemene ledenvergadering aangewezen als leden van het Dagelijks Bestuur.
2. Voorzitter en/of secretaris en/of penningmeester kunnen zoveel mogelijk in onderling overleg, in spoedeisende gevallen namens de kamerkring, het bestuur en het Dagelijks Bestuur optreden.
3. Het Dagelijks Bestuur overweegt bij voortdurende de politieke toestand en de toestand van het CDA, beide zowel binnen het werkgebied der kamerkring als daarbuiten.
4. Het Dagelijks Bestuur dient ter zake van de hem opgedragen taken initiatieven te ontplooiën, voorstellen te doen en besluiten te nemen.
5. Het Dagelijks Bestuur vergadert ten minste achtmaal per jaar.

Artikel 12

De Voorzitter

De voorzitter leidt de vergaderingen, regelt de werkzaamheden en zorgt voor een juiste uitvoering van de genomen besluiten, voor zover niet aan anderen opgedragen.

Artikel 13

De Secretaris

De secretaris stelt in overleg met de voorzitter de agenda voor de vergaderingen op, convoceert deze en maakt het verslag ervan. Hij houdt een adressenlijst bij van de binnen de kamerkring aanwezige gemeentelijke afdelingen, maakt het jaarverslag en bewaart het archief.

Artikel 14

De Penningmeester

De penningmeester heeft het beheer van de gelden en is daarvoor verantwoordelijk. Regelmatig wordt door hem aan het bestuur en jaarlijks aan de algemene ledenvergadering rekening en verantwoording afgelegd van het gevoerde beheer en verslag uitgebracht over de financiële toestand van de afdeling. Het gehele bestuur is verantwoordelijk voor het gevoerde financiële beleid.

VI Besluitvorming en stemmingen

Artikel 15

- a. ongeacht het aantal aanwezigen kunnen de ledenvergadering en het bestuur altijd beraadslagen, de agenda vaststellen en de notulen goedkeuren;
- b. het quorum is bereikt wanneer vijftig procent (50%) van het aantal leden dat in de betreffende vergadering stemrecht heeft aanwezig is;
- c. elke stemming is geldig, ongeacht het aantal stemmen, tenzij de voorzitter op een te voren door ten minste vijf procent (5%) van het aantal leden ingediend verzoek bij de stemming vaststelt, dat het quorum niet is bereikt. Indien de stemming uitwijst dat het quorum niet is bereikt, wordt de stemming op de agenda van de volgende vergadering geplaatst. Ongeacht het aantal der aanwezige stemhebbende leden, worden in die vergadering geldige besluiten genomen bij eenvoudige meerderheid der uitgebrachte stemmen;
- d. de leden, die hebben verzocht om vaststelling van het quorum worden bij het tellen van de aanwezigen als bedoeld onder b. van dit artikel meegerekend, ook als zij niet in de vergaderzaal aanwezig zijn;
- e. wanneer minder dan vijf procent (5%) van het aantal leden aanwezig is, kan de voorzitter vaststellen dat het quorum niet is bereikt;
- f. besluiten van de ledenvergaderingen en bestuursbesluiten worden genomen met eenvoudige meerderheid der uitgebrachte stemmen, met dien verstande dat geen geldig besluit kan worden genomen, indien het quorum niet aanwezig is met inachtneming van het bepaalde onder de leden a. tot en met e. van dit artikel;
- g. een lid kan niet meer dan één stem uitbrengen;
- h. over personen wordt schriftelijk gestemd, behalve in geval van enkelvoudige kandidaatstelling, desgewenst wordt toch schriftelijk gestemd, indien dit door één of meer stemgerechtigde leden van de algemene ledenvergadering wordt verlangd.
- i. over zaken wordt mondeling gestemd, tenzij door de meerderheid van de stemhebbende leden van de vergadering een schriftelijke stemming wordt verlangd;
- j. bij staken van stemmen bij zaken wordt het betreffende voorstel geacht te zijn verworpen;

- k. bij stemmingen over personen zijn de eerste twee stemmingen vrij. Is een derde stemming noodzakelijk, omdat niemand de meerderheid van de uitgebrachte stemmen op zich verenigd heeft, dan kan slechts gekozen worden tussen de twee personen, die bij de tweede vrije stemming de meeste stemmen op zich verenigd hebben;
- l. hebben evenwel personen bij deze tweede vrije stemming een gelijk aantal stemmen op zich verenigd, met het gevolg dat niet vaststaat wie van hen tot de in lid k. van dit artikel bedoelde twee personen moet worden gerekend, dan vindt tussen deze personen tussenstemming plaats;
- m. staken bij deze tussenstemming of bij de derde stemming de stemmen, dan beslist het lot;
- n. blanco stemmen gelden als van onwaarde.

VII Financiën

Artikel 16

De geldmiddelen van de kamerkring bestaan uit:

- het aan de kamerkring toekomende en van het Partijbestuur te ontvangen deel van de contributie van de binnen het werkgebied woonachtige leden;
- giften;
- andere baten.

Artikel 17

Het boekjaar loopt van 1 januari tot en met 31 december.

Artikel 18

De algemene ledenvergadering benoemt op een overigens niet bindende voordracht van het bestuur elk jaar een financiële onderzoekscommissie bestaande uit ten minste twee personen, die stemgerechtigd lid van de kamerkring zijn, maar geen zitting hebben in het bestuur, die tot taak heeft de boeken van de penningmeester na te zien en verslag uit te brengen aan het bestuur en de algemene ledenvergadering. Goedkeuring hiervan strekt de penningmeester tot decharge voor het door hem gevoerde beheer en het bestuur voor het gevoerde financiële beleid.

VIII Permanente activiteiten en propaganda

Artikel 19

Het bestuur benoemt, al of niet uit zijn midden een commissie, die onder verantwoordelijkheid van en in overleg met het bestuur belast is met de zorg voor de activiteiten en de propaganda binnen het werkgebied. Het bestuur heeft de uiteindelijke beslissingsbevoegdheid omtrent alle te ondernemen activiteiten en propaganda.

Artikel 20

Indien de voorzitter van de in het vorige artikel bedoelde commissie geen deel uitmaakt van het bestuur, woont hij de bestuursvergaderingen bij zo dikwijls het bestuur dit nodig oordeelt. Inzake de propaganda en activiteiten heeft hij adviserende stem.

IX Ontbinding

Artikel 21

Ontbinding van de kamerkring vindt plaats bij besluit van de algemene ledenvergadering, danwel bij besluit van het Partijbestuur.

De stemming over dit besluit geschiedt schriftelijk overeenkomstig de bepalingen van de statuten van het CDA. Vereist is dat het landelijk Dagelijks Bestuur van het CDA toestemming verleent tot ontbinding van de kamerkring. In geval van ontbinding wijst de algemene ledenvergadering, danwel het Partijbestuur de bestemming aan voor de eigendommen van de kamerkring, met dien verstande, dat zij zo enigszins mogelijk worden aangewend ten bate van het doel, waarvoor zij zijn verkregen.

X Slotbepaling

Artikel 22

Wijzigen(en) en aanvulling(en) van dit reglement kan (kunnen) op voorstel van het bestuur of van ten minste vijf leden, woonachtig binnen het werkgebied, worden aangebracht door de algemene ledenvergadering.

Het als zodanig gewijzigde reglement wordt eerst van kracht na goedkeuring door het landelijk bestuur van het CDA.

Artikel 23

In alle gevallen waarin dit reglement, de CDA-statuten en andere CDA-reglementen niet voorzien, beslist het bestuur.

Standaard reglement provinciale afdeling CDA

I Naam, zetel en werkgebied

Artikel 1

1. De provinciale afdeling is het verband van het Christen Democratisch Appèl, hierna te noemen CDA, binnen een provincie.
2. De provinciale afdeling is gevestigd ten huize van de secretaris.
3. De grenzen van het werkgebied der provinciale afdeling worden gevormd door de grenzen van de provincie.....

II Grondslag

Artikel 2

De provinciale afdeling aanvaardt de Heilige Schrift als richtsnoer voor het politiek handelen.

III Doel, middelen en taken

Artikel 3

De provinciale afdeling streeft naar een maatschappij waarin de bijbelse gerechtigheid gestalte krijgt, de mens zijn vrijheid en verantwoordelijkheid kan beleven en waarin het welzijn van allen wordt gediend.

Zij legt haar concrete doeleinden vast in een actieprogramma, dat gebaseerd dient te zijn op het Program van Uitgangspunten en richt zich daarmee uitdrukkelijk tot de gehele samenleving zonder onderscheid naar geloofsovertuiging of maatschappelijke groepering.

Artikel 4

De provinciale afdeling wil op basis van de in artikel 2 genoemde grondslag haar doel bereiken door het bevorderen van de bezinning op en de verdieping, vernieuwing en verbreiding van de christen-democratische gedachte met alle middelen, welke haar ten dienste staan, met name door uitvoering van de volgende taken:

1. allen, die instemmen met grondslag en doel van het CDA te brengen tot samenwerking;
2. de burgers in haar werkgebied de opvattingen van het CDA regelmatig onder de aandacht te brengen, o.a. door voorlichting en kadervorming;

STANDAARD REGLEMENTEN

---

3. het stellen van kandidaten voor het lidmaatschap van de Provinciale Staten, overeenkomstig de procedure vastgelegd bij de statuten van het CDA, de indiening van de aldus verkregen CDA-kandidatenlijst en het naar vermogen bevorderen van de verkiezing van de gestelde kandidaten;
4. de vaststelling van een politiek werkprogram, zulks met een landelijk op te stellen modelprogram als leidraad;
5. de instelling van een permanente activiteiten- en propagandacommissie;
6. de bevordering van de samenwerking van de in de Provinciale Staten via de kandidatenlijst van het CDA gekozen Statenleden onderling en van die tussen deze Statenleden ondersteund door instelling van één of meer fractiebegeleidingsgroepen;
7. te bevorderen, dat ook in andere vertegenwoordigende lichamen vertegenwoordigers van het CDA worden gekozen;
8. met instemming van het Partijbestuur - indien dit voor de realisering van de doelstelling bevorderlijk is - (doen) instellen, vormen en versterken van regionale verbanden en de bevordering van de samenwerking van deze verbanden;
9. het uitvoeren - indien door alle binnen de provincie aanwezige kamerkringen overgedragen - van taken en bevoegdheden van een kamerkring, zoals neergelegd in de statuten van het CDA en het standaardreglement kamerkring CDA;
10. het houden van, al dan niet besloten (leden)vergaderingen;
11. het uitvoeren van alle andere taken haar bij of op grond van CDA-statuten of reglementen opgedragen.

IV Leden

Artikel 5

De gemeentelijke afdelingen, gevestigd binnen de grenzen van een provincie, vormen tezamen een provinciale afdeling.

Artikel 6

1. Elk lid van het CDA woonachtig binnen de grenzen van het werkgebied, heeft toegang tot de algemene ledenvergadering;
2. Stemgerechtigd in de algemene ledenvergadering van de provinciale afdeling zijn slechts die personen, die door de gemeentelijke afdelingen als afgevaardigden aangewezen zijn.
Elke gemeentelijke afdeling is gerechtigd ten minste één afgevaardigde met stemrecht aan te wijzen naar de vergaderingen van de provinciale afdeling. Daarenboven is elke gemeentelijke afdeling gerechtigd voor elk vol aantal van honderd leden een extra stemgerechtigde afgevaardigde aan te wijzen.
3. Elke lid van het CDA is gerechtigd aan de beraadslagingen deel te nemen, amendementen en moties in te dienen en - onverminderd het bepaalde omtrent kandidaatstelling en reglementswijziging - voorstellen te doen.

V Organen van de Provinciale Afdeling

Artikel 7

De organen van de provinciale afdeling zijn:

1. de algemene ledenvergadering, gevormd door de afgevaardigden van de gemeentelijke afdeling;
2. het bestuur;
3. het Dagelijks Bestuur.

V-a Ledenvergadering

Artikel 8

1. Tot de algemene ledenvergadering hebben alle leden van het CDA, woonachtig binnen het werkgebied, toegang. Elk lid van het CDA is gerechtigd aan de beraadslagingen deel te nemen, amendementen en moties in te dienen en - onverminderd het bepaalde omtrent kandidaatstelling en reglementswijziging - voorstellen te doen.

Het stemrecht wordt uitgeoefend door de aangewezen afgevaardigden van de gemeentelijke afdelingen, alsmede door de stemhebbende leden van het bestuur. Het stemrecht kan door de aangewezen afgevaardigde van de gemeentelijke afdeling slechts worden uitgeoefend, indien:

- a. de gemeentelijke afdeling, namens wie één of meer personen als afgevaardigden naar de algemene ledenvergadering van de kamerkring zijn aangewezen, voor een door het Partijbestuur vast te stellen tijdstip aan alle financiële verplichtingen jegens het CDA heeft voldaan;
- b. de afgevaardigde heeft voldaan aan de aan het lidmaatschap van het CDA verbonden financiële verplichtingen.

De provinciale afdeling komt ten minste eenmaal per jaar in algemene ledenvergadering bijeen.

2. Één der jaarlijkse ledenvergaderingen vindt als regel plaats in het laatste kwartaal.
3. Jaarlijks komt op de algemene ledenvergadering in elk geval aan de orde:
  - a. het jaarverslag van de secretaris; waarin is aangegeven hoe men heeft getracht het doel, zoals is aangegeven in artikel 3, te verwezenlijken en de opgedragen taken te vervullen;
  - b. de jaarrekening over het voorafgaand boekjaar;
  - c. het verslag van de financiële onderzoekscommissie, door de algemene ledenvergadering in te stellen;
  - d. de begroting voor het komende jaar;
  - e. de periodieke bestuursverkiezingen;

STANDAARD REGLEMENTEN

- f. de werkzaamheden van de permanente activiteiten- en propagandacommissie;
  - g. de bespreking van actuele politieke onderwerpen, met name op het provinciale terrein.
4. Afgevaardigden en hun plaatsvervangers naar instellingen, organen of verbanden, waartoe de ledenvergadering de afvaardigingsbevoegdheid heeft, worden aangewezen door de stemgerechtigde leden bij schriftelijke verkiezing.
5. Met betrekking tot de verkiezing door de algemene ledenvergadering van de leden van het bestuur en de afgevaardigden en hun plaatsvervangers naar instellingen, organen of verbanden waartoe de ledenvergadering de afvaardigingsbevoegdheid heeft, gelden de volgende bepalingen. Het bestuur doet voorstellen omtrent de vervulling van een vacature. Daartoe stelt het bestuur de gemeentelijke afdelingen tijdig op de hoogte van het bestaan van een vacature. Elke afdeling heeft het recht om voor de desbetreffende vacature één of meer kandidaten schriftelijk bij het bestuur aan te melden. Het bestuur bericht aan de aangemelde kandidaat dat hij voor het lidmaatschap van het bestuur en/of als afgevaardigde of plaatsvervanger, zoals bovenstaand bedoeld in aanmerking wordt gebracht en verzoekt hem zo spoedig mogelijk, echter maximaal binnen een termijn van drie weken mee te delen of hij een eventuele kandidaatstelling zal aanvaarden.
- In geval binnen de genoemde termijn geen bericht wordt ontvangen, wordt de betreffende persoon geacht zich niet beschikbaar te stellen voor een kandidatuur. Het bestuur stelt een voordracht op welke - tegelijkertijd met de namen van de binnengekomen, doch niet op de voordracht voorkomende kandidaten - ten minste vier weken voor de algemene ledenvergadering, waarop de verkiezing zal plaatsvinden, aan de gemeentelijke afdelingen wordt bekend gemaakt. Gekozen kan slechts worden uit hen, die overeenkomstig de voorgaande bepaling bekend gemaakt zijn.
- Tegenkandidaten kunnen echter alsnog schriftelijk worden aangemeld tot aan de aanvang van de betreffende algemene ledenvergadering indien hun kandidatuur door ten minste honderd leden of ten minste drie gemeentelijke afdelingen wordt ondersteund.
- In spoedeisende gevallen is het bestuur bevoegd van bovenstaande regeling af te wijken.

V-b Bestuur

Artikel 9

Samenstelling

1. Het bestuur bestaat uit:
  - a. een oneven aantal van ten minste elf leden, onder wie de voorzitter, gekozen door de algemene ledenvergadering;
  - b. twee leden, gekozen door de algemene ledenvergadering, namens het vrouwenberaad binnen het werkgebied der provinciale afdeling, op overigens niet bindende voordracht van het bestuur, gehoord en in overleg met het vrouwenberaad;
  - c. twee leden, aangewezen door het CDJA binnen het werkgebied van de provinciale afdeling;
  - d. één of meer leden aangewezen door de algemene ledenvergaderingen van elk van de kamerkringen uit het midden van zijn bestuur, indien binnen het werkgebied van de provinciale afdeling twee of meer kamerkringen hun werkgebied hebben.
2. Indien artikel 9 lid 1 sub d van dit reglement van toepassing is, wordt het aantal door de algemene ledenvergadering van elk van de kamerkringen aan te wijzen bestuursleden, na onderling overleg tussen de besturen van elk van de kamerkringen en de provinciale afdeling, schriftelijk vastgelegd, met dien verstande dat de algemene ledenvergadering van elk van de kamerkringen niet meer dan drie bestuursleden aanwijst en dat de voorzitter van een kamerkring niet tevens de voorzitter van de provinciale afdeling kan zijn.
3. Het bestuur dient zodanig te zijn samengesteld, dat de binnen het werkgebied van de afdeling wonende leden, afkomstig uit de verschillende componenten van het CDA, daarin genoegzaam zijn gerepresenteerd.
4. Leden van de Provinciale Staten, van de Eerste Kamer en van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, alsmede de leden van het Europese Parlement, kunnen geen stemhebbend lid van het bestuur zijn. Wel maakt in elk geval de fractievoorzitter of zijn plaatsvervanger, namens de CDA-Stat fractie, als adviserend lid deel uit van het bestuur.
5. Met betrekking tot de verkiezing van bestuursleden door de algemene ledenvergadering is de bepaling genoemd in artikel 8 lid 5 van dit reglement van toepassing.
6. De stemhebbende leden van het bestuur worden gekozen voor een periode van vier jaar. Zij zijn terstond éénmaal herkiesbaar. Hun zittingsperiode vangt aan terstond na afloop van de jaarlijkse algemene ledenvergadering, waarin zij tot bestuurslid gekozen zijn.

STANDAARD REGLEMENTEN

---

7. Bij een tussentijdse vacature geldt voor het nieuwgekozen bestuurslid een nieuwe zittingstermijn. Het rooster van aftreden wordt indien nodig aangepast.
8. De voorzitter wordt in functie gekozen door de algemene ledenvergadering. De verdeling van de overige functies vindt plaats door het bestuur uit zijn midden.
9. Het bestuur maakt voorafgaand aan de jaarlijkse algemene ledenvergadering, een rooster van periodiek aftreden op, zodanig dat de functies van voorzitter en penningmeester en de functies van secretaris en vice-voorzitter niet tegelijkertijd vacant komen. Dit rooster wordt tezamen met de convocatie voor die ledenvergadering aan de gemeentelijke afdelingen gezonden.
10. Het bestuur kan, voor zover noodzakelijk, aan bepaalde personen verzoeken de vergaderingen van het bestuur als adviserend lid bij te wonen.

Artikel 10

Taak en bevoegdheden

1. Het bestuur is belast met de algemene leiding van de provinciale afdeling en met de uitvoering van de taken, welke aan de provinciale afdeling zijn opgedragen. Het bereidt de vergaderingen van de algemene ledenvergadering voor.
2. Het bestuur overweegt bij voortdurend de politieke toestand en de toestand van het CDA, beide zowel binnen het werkgebied der provinciale afdeling als daarbuiten.
3. Het bestuur dient ter zake de hem opgedragen taken initiatieven te ontplooiën, voorstellen te doen en besluiten te nemen.
4. Het bestuur is bevoegd, onder behoud van eigen verantwoordelijkheid, machtiging te verlenen aan het Dagelijks Bestuur tot het verrichten van bepaalde taken, welke aan het bestuur zijn opgedragen.
5. Het bestuur vergadert ten minste vier maal per jaar.

V-c Dagelijks Bestuur

Artikel 11

1. Het Dagelijks Bestuur bestaat uit een oneven aantal van tenminste vijf leden, onder wie de voorzitter, de secretaris, de penningmeester en de vice-voorzitter en voorts uit zoveel leden als de algemene ledenvergadering zal bepalen met dien verstande dat het aantal leden van het Dagelijks Bestuur minder dan de helft van het aantal van het bestuur moet tellen.

STANDAARD REGLEMENTEN

Eén van de bestuursleden, als bedoeld in artikel 9 lid 1 sub b van dit reglement en een van de bestuursleden, als bedoeld in artikel 9 lid 1 sub c van dit reglement, worden door de algemene ledenvergadering aangewezen als lid van het Dagelijks Bestuur.

2. Voorzitter en/of secretaris en/of penningmeester kunnen zoveel mogelijk in onderling overleg, in spoedeisende gevallen namens de provinciale afdeling, het bestuur en het Dagelijks Bestuur optreden.
3. Het Dagelijks Bestuur overweegt bij voortduring de politieke toestand en de toestand van het CDA, beide zowel binnen het werkgebied der kamerkring als daarbuiten.
4. Het Dagelijks Bestuur dient ter zake van de hem opgedragen taken initiatieven te ontplooien, voorstellen te doen en besluiten te nemen.
5. Het Dagelijks Bestuur vergadert ten minste éénmaal per kwartaal.

Artikel 12

De Voorzitter

De voorzitter leidt de vergaderingen, regelt de werkzaamheden en zorgt voor een juiste uitvoering van de genomen besluiten, voor zover niet aan anderen opgedragen.

Artikel 13

De secretaris

De secretaris stelt in overleg met de voorzitter de agenda voor de vergaderingen op, convoceert deze en maakt het verslag ervan. Hij houdt een adressenlijst bij van de binnen de provinciale afdeling aanwezige gemeentelijke afdelingen, maakt het jaarverslag en bewaart het archief.

Artikel 14

De penningmeester

De penningmeester heeft het beheer over de gelden en is daarvoor verantwoordelijk. Regelmatig wordt door hem aan het bestuur en jaarlijks aan de algemene ledenvergadering rekening en verantwoording afgelegd van het gevoerde beheer en verslag uitgebracht over de financiële toestand van de provinciale afdeling. Het gehele bestuur is verantwoordelijk voor het gevoerde financiële beleid.

VI Besluitvorming en stemmingen

Artikel 15

- a. ongeacht het aantal aanwezigen kunnen de ledenvergadering en het bestuur altijd beraadslagen, de agenda vaststellen en de notulen goedkeuren;
- b. het quorum is bereikt wanneer vijftig procent (50%) van het aantal leden dat in de betreffende vergadering stemrecht heeft aanwezig is;
- c. elke stemming is geldig, ongeacht het aantal stemmen, tenzij de voorzitter op een te voren door ten minste vijf procent (5%) van het aantal leden ingediend verzoek bij de stemming vaststelt, dat het quorum niet is bereikt. Indien de stemming uitwijst dat het quorum niet is bereikt, wordt de stemming op de agenda van de volgende vergadering geplaatst. Ongeacht het aantal der aanwezige stemhebbende leden, worden in die vergadering geldige besluiten genomen bij eenvoudige meerderheid der uitgebrachte stemmen;
- d. de leden, die hebben verzocht om vaststelling van het quorum worden bij het tellen van de aanwezigen als bedoeld onder b. van dit artikel meegerekend, ook als zij niet in de vergaderzaal aanwezig zijn;
- e. wanneer minder dan vijf procent (5%) van het aantal leden aanwezig is, kan de voorzitter vaststellen dat het quorum niet is bereikt;
- f. besluiten van de ledenvergaderingen en bestuursbesluiten worden genomen met eenvoudige meerderheid der uitgebrachte stemmen, met dien verstande dat geen geldig besluit kan worden genomen, indien het quorum niet aanwezig is met inachtneming van het bepaalde onder de leden a. tot en met e. van dit artikel;
- g. een lid kan niet meer dan één stem uitbrengen;
- h. over personen wordt schriftelijk gestemd, behalve in geval van enkelvoudige kandidaatstelling, desgewenst wordt toch schriftelijk gestemd, indien dit door één of meer stemgerechtigde leden van de algemene ledenvergadering wordt verlangd.
- i. over zaken wordt mondeling gestemd, tenzij door de meerderheid van de stemhebbende leden van de vergadering een schriftelijke stemming wordt verlangd;
- j. bij staken van stemmen bij zaken wordt het betreffende voorstel geacht te zijn verworpen;
- k. bij stemmingen over personen zijn de eerste twee stemmingen vrij. Is een derde stemming noodzakelijk, omdat niemand de meerderheid van de uitgebrachte stemmen op zich verenigd heeft, kan slechts gekozen worden tussen de twee personen, die bij de tweede vrije stemming de meeste stemmen op zich verenigd hebben;
- l. hebben evenwel personen bij deze tweede vrije stemming een gelijk aantal stemmen op zich verenigd, met het gevolg dat niet vaststaat wie van hen tot de in lid k. van dit artikel bedoelde twee personen moet worden gerekend, dan vindt tussen deze personen tussenstemming plaats;
- m. staken bij deze tussenstemming of bij de derde stemming de stemmen, dan beslist het lot;
- n. blanco stemmen gelden als van onwaarde.

VII Financiën

Artikel 16

De geldmiddelen van de afdeling bestaan uit:

- het aan de provinciale afdeling toekomende en van het Partijbestuur te ontvangen deel van de contributie van de binnen het werkgebied woonachtige leden;
- giften;
- andere baten.

Artikel 17

Het boekjaar loopt van 1 januari tot en met 31 december.

Artikel 18

De algemene ledenvergadering benoemt op een overigens niet bindende voordracht van het bestuur elk jaar een financiële onderzoekscommissie bestaande uit ten minste twee personen, die stemgerechtigd lid van de provinciale afdeling zijn, maar geen zitting hebben in het bestuur, die tot taak heeft de boeken van de penningmeester na te zien en verslag uit te brengen aan het bestuur en de algemene ledenvergadering. Goedkeuring hiervan strekt de penningmeester tot decharge voor het door hem gevoerde beheer en het bestuur voor de gevoerde financiële beleid.

VIII Kandidaatstelling Provinciale Staten

Artikel 19

De CDA-kandidatenlijst voor de Provinciale Statenverkiezingen wordt door de algemene ledenvergadering vastgesteld, overeenkomstig het bij de statuten van het CDA behorende reglement voor de voorbereiding van de kandidaatstelling voor de verkiezing der leden van de Provinciale Staten.

IX Permanente activiteiten en propaganda

Artikel 20

Het bestuur benoemt, al of niet uit zijn midden een commissie, die onder verantwoordelijkheid van en in overleg met het bestuur belast is met de zorg voor de activiteiten en de propaganda binnen het werkgebied. Omtrent de samenstelling en de taken van de commissie pleegt het bestuur overleg met de kamerkringen welke hun werkgebied hebben binnen het werkgebied van de provinciale afdeling. Het bestuur heeft de uiteindelijke beslissingsbevoegdheid omtrent alle te ondernemen activiteiten en propaganda.

Artikel 21

Indien de voorzitter van de in het vorige artikel bedoelde commissie geen deel uitmaakt van het bestuur, woont hij de bestuursvergaderingen bij zo dikwijls het bestuur dit nodig oordeelt.

Inzake de propaganda en activiteiten heeft hij een adviserende stem.

X Ontbinding

Artikel 22

Ontbinding van de provinciale afdeling vindt plaats bij besluit van de algemene ledenvergadering, danwel bij besluit van het Partijbestuur. De stemming over dit besluit geschiedt schriftelijk overeenkomstig de bepalingen van de statuten van het CDA. Vereist is dat het landelijk Dagelijks Bestuur van het CDA toestemming verleent tot ontbinding van de afdeling.

In geval van ontbinding wijst de algemene ledenvergadering, danwel het Partijbestuur de bestemming aan voor de eigendommen van de provinciale afdeling, met dien verstande, dat zij zo enigszins mogelijk worden aangewend ten bate van het doel, waarvoor zij zijn verkregen.

XI Slotbepaling

Artikel 23

Wijziging(en) en aanvulling(en) van dit reglement kan (kunnen) op voorstel van het bestuur of van ten minste honderd leden, woonachtig binnen het werkgebied, of van tenminste vijf gemeentelijke afdelingen worden aangebracht door de algemene ledenvergadering.

Het als zodanig gewijzigde reglement wordt eerst van kracht na goedkeuring door het landelijk Dagelijks Bestuur van het CDA.

Artikel 24

In alle gevallen waarin dit reglement, de CDA-statuten en andere CDA-reglementen niet voorzien, beslist het bestuur.

Standaard-reglement voor een regionale kring of statenkring CDA

Preambule

Krachtens zijn bevoegdheid op grond van artikel 42 van de statuten van het CDA en met inachtneming van het bepaalde in artikel 23 van het Huishoudelijk Reglement van het CDA heeft het bestuur van de kamerkring.....met ingang van .....(datum) de regionale kring/statenkring.....in het leven geroepen.

of

Krachtens zijn bevoegdheid op grond van artikel 48 van de statuten van het CDA en met inachtneming van het bepaalde in artikel 27 van het Huishoudelijk Reglement van het CDA heeft het bestuur van de provinciale afdeling.....met ingang van.....(datum) de regionale kring/statenkring.....in het leven geroepen.

I Naam, zetel en werkgebied

Artikel 1

1. De regionale kring/statenkring is het verband van het Christen Democratisch Appèl, hierna te noemen CDA, binnen een door het bestuur van de kamerkring/provinciale afdeling bepaald gebied.
2. De regionale kring/statenkring is gevestigd ten huize van de secretaris.
3. De grenzen van het werkgebied van de regionale kring/statenkring worden gevormd door de grenzen van de gemeenten...../door de grenzen van de Statenkieskring.....

II Grondslag

Artikel 2

De regionale kring/statenkring aanvaardt de Heilige Schrift als richtsnoer voor het politiek handelen.

III Doel, middelen en taken

Artikel 3

De regionale kring/statenkring streeft naar een maatschappij waarin de bijbelse gerechtigheid gestalte krijgt, de mens zijn vrijheid en verantwoordelijkheid kan beleven en waarin het welzijn van allen wordt gediend.

Zij legt haar concrete doeleinden vast in een actieprogramma, dat gebaseerd dient te zijn op het Program van Uitgangspunten en richt zich daarmee uitdrukkelijk tot de samenleving zonder onderscheid naar geloofsovertuiging of maatschappelijke groepering.

Artikel 4

De regionale kring/statenkring wil op basis van de in artikel 2 genoemde grondslag zijn doel bereiken door het bevorderen van de bezinning op en de verdieping, vernieuwing en verbreding van de christen-democratische gedachte met alle middelen, welke hem ten dienste staan, met name door uitvoering van de volgende taken:

1. allen, die instemmen met grondslag en doel van het CDA te brengen tot samenwerking;
2. de burgers in zijn werkgebied de opvattingen van het CDA regelmatig onder de aandacht te brengen, o.a. door voorlichting en kadervorming;
3. het stellen van kandidaten voor het lidmaatschap van de regionale kring/statenkring, overeenkomstig de procedure vastgelegd bij de statuten van het CDA, de indiening van de aldus verkregen CDA-kandidatenlijst en het naar vermogen bevorderen van de verkiezing van de gestelde kandidaten;
4. de zorg voor de organisatorische belangen binnen zijn werkgebied;
5. de instelling van een permanente activiteiten- en propagandacommissie;
6. te bevorderen, dat in alle vertegenwoordigende lichamen vertegenwoordigers van het CDA worden gekozen;
7. het houden van, al dan niet besloten (leden)vergaderingen;
8. het uitvoeren van alle andere taken hem bij of op grond van CDA-statuten en/of reglementen opgedragen.

IV Leden

Artikel 5

De gemeentelijke afdelingen, gevestigd binnen de grenzen van een kamerkieskring, vormen tezamen de regionale kring/statenkring.

Artikel 6

1. Elk lid van het CDA, woonachtig binnen de grenzen van het werkgebied, heeft toegang tot de algemene ledenvergadering;
2. Stemgerechtigd in de algemene ledenvergadering van de regionale kring/statenkring zijn slechts die personen, die door de gemeentelijke afdelingen als afgevaardigden aangewezen zijn. Elke gemeentelijke afdeling is gerechtigd ten minste één afgevaardigde met stemrecht aan te wijzen naar de vergaderingen van de regionale kring/statenkring.

Daarenboven is elke gemeentelijke afdeling gerechtigd voor elk vol aantal van ..... leden een extra stemgerechtigde afgevaardigde aan te wijzen.

3. Elk lid van het CDA is gerechtigd aan de beraadslagingen deel te nemen, amendementen en moties in te dienen en - onverminderd het bepaalde omtrent kandidaatstelling en reglementswijziging - voorstellen te doen.

V Organen van de regionale kring/statenkring

Artikel 7

De organen van de regionale kring/statenkring zijn:

1. de algemene ledenvergadering, gevormd door de afgevaardigden van de gemeentelijke afdelingen;
2. het bestuur;
3. het Dagelijks Bestuur.

V-a Ledenvergadering

Artikel 8

1. Tot de algemene ledenvergadering hebben alle leden van het CDA, woonachtig binnen het werkgebied, toegang. Elk lid van het CDA is gerechtigd aan de beraadslagingen deel te nemen, amendementen en moties in te dienen en - onverminderd het bepaalde omtrent kandidaatstelling en reglementswijziging - voorstellen te doen.

Het stemrecht wordt slechts uitgeoefend door de aangewezen afgevaardigden van de gemeentelijke afdelingen, alsmede door de stemhebbende leden van het bestuur.

Het stemrecht kan door de aangewezen afgevaardigde van de gemeentelijke afdeling slechts worden uitgeoefend, indien:

- a. de gemeentelijke afdeling, namens wie één of meer personen als afgevaardigden naar de algemene ledenvergadering van de regionale kring/statenkring zijn aangewezen, voor een door het Partijbestuur vast te stellen tijdstip aan alle financiële verplichtingen jegens het CDA heeft voldaan;
- b. de afgevaardigde heeft voldaan aan de aan het lidmaatschap van het CDA verbonden financiële verplichtingen;

De regionale kring/statenkring komt ten minste tweemaal per jaar in algemene ledenvergadering bijeen.

STANDAARD REGLEMENTEN

---

2. Eén dezer jaarlijkse ledenvergaderingen vindt als regel plaats in het laatste kwartaal. Buitengewone ledenvergaderingen worden gehouden zo dikwijls het bestuur dit nodig oordeelt of ten minste vijftig leden van het CDA, woonachtig binnen het werkgebied of ten minste drie afdelingen gelegen binnen het werkgebied met opgave van redenen, dit schriftelijk verzoeken, aan welk verzoek het bestuur binnen vier weken na dagtekening moet voldoen. Voldoet het bestuur niet aan dit verzoek, dan hebben bedoelde leden of afdelingen het recht van beroep bij het bestuur van de kamerkring/provinciale afdeling.
3. Jaarlijks komt op de algemene ledenvergadering in elk geval aan de orde:
  - a. het jaarverslag van de secretaris; waarin is aangegeven hoe men heeft getracht het doel, zoals is aangegeven in artikel 3, te verwezenlijken en de opgedragen taken te vervullen;
  - b. de jaarrekening over het voorafgaand boekjaar;
  - c. het verslag van de financiële onderzoekscommissie, door de algemene ledenvergadering in te stellen;
  - d. de begroting voor het komende jaar;
  - e. de periodieke bestuursverkiezing;
  - f. de werkzaamheden van de permanente activiteiten- en propagandacommissie;
  - g. de bespreking van actuele politieke onderwerpen;
4. Met betrekking tot de verkiezing door de algemene ledenvergadering van de leden van het bestuur en de afgevaardigden en hun plaatsvervangers naar instellingen, organen of verbanden waartoe de ledenvergadering de afvaardigingsbevoegdheid heeft, gelden de volgende bepalingen. Het bestuur doet voorstellen omtrent de vervulling van een vacature. Daartoe stelt het bestuur de gemeentelijke afdelingen tijdig op de hoogte van het bestaan van een vacature. Elke afdeling heeft het recht om voor de desbetreffende vacature één of meer kandidaten schriftelijk bij het bestuur aan te melden. Het bestuur bericht aan de aangemelde kandidaat dat hij voor het lidmaatschap van het bestuur en/of als afgevaardigde of plaatsvervanger, zoals bovenstaand bedoeld in aanmerking wordt gebracht en verzoekt hem zo spoedig mogelijk, echter maximaal binnen een termijn van drie weken mee te delen of hij een eventuele kandidaatstelling zal aanvaarden.
In geval binnen de genoemde termijn geen bericht wordt ontvangen, wordt de betreffende persoon geacht zich niet beschikbaar te stellen voor een kandidatuur.
Het bestuur stelt een voordracht op welke - tegelijkertijd met de namen van de binnengekomen, doch niet op de voordracht voorkomende kandidaten - ten minste vier weken voor de algemene ledenvergadering, waarop de verkiezing zal plaatsvinden, aan de gemeentelijke afdelingen wordt bekend gemaakt. Gekozen kan slechts worden uit hen, die overeenkomstig de voorgaande bepaling bekend gemaakt zijn.

Tegenkandidaten kunnen echter alsnog schriftelijk worden aangemeld tot aan de aanvang van de betreffende algemene ledenvergadering, indien hun kandidatuur door ten minste vijftig leden of ten minste drie gemeentelijke afdelingen wordt ondersteund. In spoedeisende gevallen is het bestuur bevoegd van bovenstaande regeling af te wijken.

V-b Bestuur

Artikel 9

Samenstelling

1. Het bestuur bestaat uit:
  - a. een oneven aantal van ten minste elf leden, onder wie de voorzitter, gekozen door de algemene ledenvergadering;
  - b. twee leden, gekozen door de algemene ledenvergadering, namens het Vrouwenberaad binnen het werkgebied op overigens niet bindende voordracht van het bestuur, gehoord en in overleg met het Vrouwenberaad;
  - c. twee leden, aangewezen door het CDJA binnen het werkgebied.
2. Leden van de Eerste Kamer en van de Tweede Kamer der Staten-Generaal en de leden van het Europese Parlement, alsmede leden van de Provinciale Staten kunnen geen stemhebbend lid van het bestuur zijn.
Wel maakt zo mogelijk een lid van de CDA-statenfractie als adviserend lid deel uit van het bestuur.
3. Met betrekking tot de verkiezing van bestuursleden door de algemene ledenvergadering is de bepaling genoemd in artikel 8 lid 4 van dit reglement van toepassing.
4. De stemhebbende leden van het bestuur worden gekozen voor een periode van vier jaar. Zij zijn terstond éénmaal herkiesbaar. Hun zittingsperiode vangt aan terstond na afloop van de jaarlijkse algemene ledenvergadering, waarin zij tot bestuurslid gekozen zijn;
5. Bij een tussentijdse vacature geldt voor het nieuw gekozen bestuurslid een nieuwe zittingstermijn. Het rooster van aftreden wordt indien nodig aangepast.
6. De voorzitter wordt in functie gekozen door de algemene ledenvergadering. De verdeling van de overige functies vindt plaats door het bestuur uit zijn midden.

STANDAARD REGLEMENTEN

---

7. Het bestuur maakt voorafgaand aan de jaarlijkse algemene ledenvergadering, een rooster van periodiek aftreden op, zodanig dat de functies van voorzitter en penningmeester en de functies van secretaris en vice-voorzitter niet tegelijkertijd vacant komen. Dit rooster wordt tezamen met de convocatie voor die ledenvergadering aan de gemeentelijke afdelingen en de adviserende leden gezonden.
8. Het bestuur kan, voor zover noodzakelijk, aan bepaalde personen verzoeken de vergaderingen van het bestuur als adviserend lid bij te wonen.

Artikel 10

Taak en bevoegdheden

1. Het bestuur is belast met de algemene leiding van de regionale kring/statenkring en met de uitvoering van de taken, welke aan de regionale kring/statenkring zijn opgedragen. Het bereidt de vergaderingen en de algemene ledenvergaderingen voor.
2. Het bestuur overweegt bij voortduring de politieke toestand en de toestand van het CDA, beide zowel binnen het werkgebied der kamerkring als daarbuiten.
3. Het bestuur dient ter zake van de hem opgedragen taken initiatieven te ontplooiën, voorstellen te doen en besluiten te nemen.
4. Het bestuur is verantwoordelijk voor activiteiten in verband met het politieke vormings- en scholingswerk, het jongerenwerk en het vrouwenwerk. Het belast voor elk van de genoemde terreinen, in overleg met de betreffende bijzondere partijorganen, één bestuurslid met de coördinatie van de activiteiten.
5. Het bestuur is bevoegd, onder behoud van eigen verantwoordelijkheid, machtiging te verlenen aan het Dagelijks Bestuur tot het verrichten van bepaalde taken, welke aan het bestuur zijn opgedragen.
6. Het bestuur vergadert ten minste achtmaal per jaar.

V-c Dagelijks Bestuur

Artikel 11

1. Het Dagelijks Bestuur bestaat uit een oneven aantal van ten minste vijf leden, onder wie de voorzitter, de secretaris, de penningmeester en de vice-voorzitter en voorts uit zoveel leden als de algemene ledenvergadering zal bepalen, met dien verstande dat het aantal leden van het Dagelijks Bestuur minder dan de helft van het aantal leden van het bestuur moet tellen.

STANDAARD REGLEMENTEN

Eén van de bestuursleden, als bedoeld in artikel 9 lid 1. sub b. van dit reglement en één van de bestuursleden als bedoeld in artikel 9 lid 1. sub c. van dit reglement, worden door de algemene ledenvergadering aangewezen als leden van het Dagelijks Bestuur.

2. Voorzitter en/of secretaris en/of penningmeester kunnen zoveel mogelijk in onderling overleg, in spoedeisende gevallen namens de regionale kring/statenkring, het bestuur en het Dagelijks Bestuur optreden.
3. Het Dagelijks Bestuur overweegt bij voortduring de politieke toestand en de toestand van het CDA, beide zowel binnen het werkgebied als daarbuiten.
4. Het Dagelijks Bestuur dient ter zake van de hem opgedragen taken initiatieven te ontplooiën, voorstellen te doen en besluiten te nemen.
5. Het Dagelijks Bestuur vergadert ten minste acht maal per jaar.

Artikel 12

De Voorzitter

De voorzitter leidt de vergaderingen, regelt de werkzaamheden en zorgt voor een juiste uitvoering van de genomen besluiten, voor zover niet aan anderen opgedragen.

Artikel 13

De secretaris

De secretaris stelt in overleg met de voorzitter de agenda voor de vergaderingen op, convoceert deze en maakt het verslag ervan. Hij houdt een adressenlijst bij van de binnen de regionale kring/statenkring aanwezige gemeentelijke afdelingen, maakt het jaarverslag en bewaart het archief.

Artikel 14

De Penningmeester

De penningmeester heeft het beheer van de gelden en is daarvoor verantwoordelijk. Regelmatig wordt door hem aan het bestuur en jaarlijks aan de algemene ledenvergadering rekening en verantwoording afgelegd van het gevoerde beheer en verslag uitgebracht over de financiële toestand van de kamerkring. Het gehele bestuur is verantwoordelijk voor het gevoerde financiële beleid.

VI Besluitvorming en stemmingen

Artikel 15

- a. ongeacht het aantal aanwezigen kunnen de ledenvergadering en het bestuur altijd beraadslagen, de agenda vaststellen en de notulen goedkeuren;
- b. het quorum is bereikt wanneer vijftig procent (50%) van het aantal leden dat in de betreffende vergadering stemrecht heeft aanwezig is;
- c. elke stemming is geldig, ongeacht het aantal stemmen, tenzij de voorzitter op een te voren door ten minste vijf procent (5%) van het aantal leden ingediend verzoek bij de stemming vaststelt, dat het quorum niet is bereikt. Indien de stemming uitwijst dat het quorum niet is bereikt, wordt de stemming op de agenda van de volgende vergadering geplaatst. Ongeacht het aantal der aanwezige stemhebbende leden, worden in die vergadering geldige besluiten genomen bij eenvoudige meerderheid der uitgebrachte stemmen;
- d. de leden, die hebben verzocht om vaststelling van het quorum worden bij het tellen van de aanwezigen als bedoeld onder b. van dit artikel meegerekend, ook als zij niet in de vergaderzaal aanwezig zijn;
- e. wanneer minder dan vijf procent (5%) van het aantal leden aanwezig is, kan de voorzitter vaststellen dat het quorum niet is bereikt;
- f. besluiten van de ledenvergaderingen en bestuursbesluiten worden genomen met eenvoudige meerderheid der uitgebrachte stemmen, met dien verstande dat geen geldig besluit kan worden genomen, indien het quorum niet aanwezig is met inachtneming van het bepaalde onder de leden a. tot en met e. van dit artikel;
- g. een lid kan niet meer dan één stem uitbrengen;
- h. over personen wordt schriftelijk gestemd, behalve in geval van enkelvoudige kandidaatstelling, desgewenst wordt toch schriftelijk gestemd, indien dit door één of meer stemgerechtigde leden van de algemene ledenvergadering wordt verlangd.
- i. over zaken wordt mondeling gestemd, tenzij door de meerderheid van de stemhebbende leden van de vergadering een schriftelijke stemming wordt verlangd;
- j. bij staken van stemmen bij zaken wordt het betreffende voorstel geacht te zijn verworpen;

- k. bij stemmingen over personen zijn de eerste twee stemmingen vrij. Is een derde stemming noodzakelijk, omdat niemand de meerderheid van de uitgebrachte stemmen op zich verenigd heeft, dan kan slechts gekozen worden tussen de twee personen, die bij de tweede vrije stemming de meeste stemmen op zich verenigd hebben;
- l. hebben evenwel personen bij deze tweede vrije stemming een gelijk aantal stemmen op zich verenigd, met het gevolg dat niet vaststaat wie van hen tot de in lid k. van dit artikel bedoelde twee personen moet worden gerekend, dan vindt tussen deze personen tussenstemming plaats;
- m. staken bij deze tussenstemming of bij de derde stemming de stemmen, dan beslist het lot;
- n. blanco stemmen gelden als van onwaarde.

VII Financiën

Artikel 16

De geldmiddelen van de regionale kring/statenkring bestaan uit:

- het aan de regionale kring/statenkring toekomende en van het bestuur van de Kamerkring/provinciale afdeling te ontvangen deel van de contributie van de binnen het werkgebied woonachtige leden;
- giften;
- andere baten.

Artikel 17

Het boekjaar loopt van 1 januari tot en met 31 december.

Artikel 18

De algemene ledenvergadering benoemt op een overigens niet bindende voordracht van het bestuur elk jaar een financiële onderzoekscommissie bestaande uit ten minste twee personen, die stemgerechtigd lid van de regionale kring/statenkring zijn, maar geen zitting hebben in het bestuur, die tot taak heeft de boeken van de penningmeester na te zien en verslag uit te brengen aan het bestuur en de algemene ledenvergadering. Goedkeuring hiervan strekt de penningmeester tot decharge voor het door hem gevoerde beheer en het bestuur voor het gevoerde financiële beleid.

VIII Permanente activiteiten en propaganda

Artikel 19

Het bestuur benoemt, al of niet uit zijn midden een commissie, die onder verantwoordelijkheid van en in overleg met het bestuur belast is met de zorg voor de activiteiten en de propaganda binnen het werkgebied. Het bestuur heeft de uiteindelijke beslissingsbevoegdheid omtrent alle te ondernemen activiteiten en propaganda.

Artikel 20

Indien de voorzitter van de in het vorige artikel bedoelde commissie geen deel uitmaakt van het bestuur, woont hij de bestuursvergaderingen bij zo dikwijls het bestuur dit nodig oordeelt.

Inzake de propaganda en activiteiten heeft hij adviserende stem.

IX Ontbinding

Artikel 21

Ontbinding van de regionale kring/statenkring vindt plaats bij besluit van de algemene ledenvergadering, danwel bij besluit van het bestuur van de kamerkring/provinciale afdeling.

De stemming over dit besluit geschiedt schriftelijk overeenkomstig de bepalingen van de statuten van het CDA. In geval van ontbinding wijst de algemene ledenvergadering, danwel het bestuur van de kamerkring/provinciale afdeling, de bestemming aan voor de eigendommen van de regionale kring/statenkring, met dien verstande dat zij zo enigszins mogelijk wordt aangewend ten bate van het doel, waarvoor zij zijn verkregen.

X Slotbepaling

Artikel 22

Wijziging(en) en aanvulling(en) van dit reglement kan (kunnen) op voorstel van het bestuur of van ten minste vijftig leden, woonachtig binnen het werkgebied, of drie gemeentelijke afdelingen, worden aangebracht door de algemene ledenvergadering.

Het wordt eerst van kracht na goedkeuring door het landelijk Dagelijks Bestuur van het CDA.

Artikel 23

In alle gevallen waarin dit reglement, de CDA-statuten en andere CDA-reglementen niet voorzien, beslist het bestuur.

Standaardreglement gemeentelijke afdeling CDA

I Naam, zetel en werkgebied

Artikel 1

1. De gemeentelijke afdeling is het verband van het Christen Democratisch Appèl, hierna te noemen CDA, binnen een gemeente;
2. De afdeling is gevestigd ten huize van de secretaris;
3. De grenzen van het werkgebied der afdeling worden gevormd door de grenzen der gemeente.....

II Grondslag

Artikel 2

De afdeling aanvaardt de Heilige Schrift als richtsnoer voor het politiek handelen.

III Doel, middelen en taken

Artikel 3

De afdeling streeft naar een maatschappij waarin de bijbelse gerechtigheid gestalte krijgt, de mens zijn vrijheid en verantwoordelijkheid kan beleven en waarin het welzijn van allen wordt gediend.

Zij legt haar concrete doeleinden vast in een actieprogramma, dat gebaseerd dient te zijn op het Program van Uitgangspunten en richt zich daarmee uitdrukkelijk tot de samenleving zonder onderscheid naar geloofsovertuiging of maatschappelijke groepering.

Artikel 4

De afdeling wil op basis van de in artikel 2 genoemde grondslag haar doel bereiken door het bevorderen van de bezinning op en de verdieping, vernieuwing en verbreiding van de christen-democratische gedachte met alle middelen, welke haar ten dienste staan, met name door uitvoering van de volgende taken:

1. allen, die instemmen met grondslag en doel van het CDA te brengen tot samenwerking;
2. de burgers in haar werkgebied de opvattingen van het CDA regelmatig onder de aandacht te brengen, o.a. door voorlichting en kadervorming;

STANDAARD REGLEMENTEN

---

3. het stellen van kandidaten voor het lidmaatschap van de gemeenteraad, overeenkomstig de procedure vastgelegd bij de statuten van het CDA, de indiening van de aldus verkregen CDA-kandidatenlijst en het naar vermogen bevorderen van de verkiezing van de gestelde kandidaten;
4. de vaststelling van een politiek werkprogram, zulks met een landelijk op te stellen modelprogram als leidraad;
5. de instelling van een permanente activiteiten- en propagandacommissie;
6. de bevordering van de samenwerking van de in de gemeenteraad via de kandidatenlijst van het CDA gekozen gemeenteraadsleden onderling en van die tussen deze raadsleden en de afdeling. Zo mogelijk wordt het werk der raadsleden ondersteund door instelling van één of meer fractiebegeleidingsgroepen;
7. te bevorderen, dat ook in andere vertegenwoordigende lichamen vertegenwoordigers van het CDA worden gekozen;
8. met instemming van het Partijbestuur - indien dit voor de realisering van de doelstelling bevorderlijk is - (doen) instellen, vormen en versterken van wijk - c.q. dorpsafdelingen binnen de gemeente en bevordering van de samenwerking van deze verbanden;
9. in overleg en met instemming van het Partijbestuur (doen) aangaan van een intergemeentelijk samenwerkingsverband;
10. het houden van, al dan niet besloten (leden)vergaderingen;
11. het uitvoeren van alle andere taken haar bij of op grond van CDA-statuten of reglementen opgedragen.

IV Leden

Artikel 5

De gemeentelijke afdeling wordt gevormd door de in de gemeente woonachtige, bij het landelijk partijsecretariaat geregistreeerde, CDA-leden.

Artikel 6

1. Elk lid heeft toegang tot de algemene ledenvergadering;
2. Elk lid is gerechtigd aan de beraadslagingen deel te nemen, te stemmen, amendementen en moties in te dienen en - onverminderd het bepaalde omtrent kandidaatsstelling en reglementswijziging - voorstellen te doen.

Artikel 7 t/m 9

vervallen

V Organen van de afdeling

Artikel 10

De organen van de afdeling zijn:

1. de algemene ledenvergadering;
2. het bestuur;
3. het Dagelijks Bestuur.

V-a Ledenvergadering

Artikel 11

1. Tot de algemene ledenvergadering hebben alle leden toegang. Elk lid is gerechtigd aan de beraadslagingen deel te nemen, te stemmen, amendementen en moties in te dienen en - onverminderd het bepaalde omtrent kandidaatstelling en reglementswijziging - voorstellen te doen.
Bedoelde rechten kunnen slechts worden uitgeoefend, indien het betreffende lid vóór een door het Partijbestuur vast te stellen tijdstip heeft voldaan aan de aan het lidmaatschap van het CDA verbonden financiële verplichtingen. De gemeentelijke afdeling komt ten minste tweemaal per jaar in algemene ledenvergadering bijeen.
2. Één dezer jaarlijkse ledenvergaderingen vindt als regel plaats in het laatste kwartaal. Buitengewone ledenvergaderingen worden gehouden zo dikwijls het bestuur dit nodig oordeelt of ten minste tien leden van het CDA, woonachtig binnen het werkgebied, met opgave van redenen, dit schriftelijk verzoeken, aan welk verzoek het bestuur binnen vier weken na dagtekening moet voldoen. Voldoet het bestuur niet aan dit verzoek, dan hebben bedoelde leden het recht van beroep bij het bestuur van de kamerkring c.q. van de provinciale afdeling.
3. Jaarlijks komt op de algemene ledenvergadering in elk geval aan de orde:
  - a. het jaarverslag van de secretaris; waarin is aangegeven hoe men heeft getracht het doel, zoals is aangegeven in artikel 3, te verwezenlijken en de opgedragen taken te vervullen;
  - b. de jaarrekening over het voorafgaand boekjaar;
  - c. het verslag van de financiële onderzoekscommissie, door de algemene ledenvergadering in te stellen;
  - d. de begroting voor het komende jaar;
  - e. de periodieke bestuursverkiezing;
  - f. de bespreking van het politieke beleid, in het bijzonder van het beleid van de fractie voor welke verkiezing de afdeling verantwoordelijkheid draagt. Het beleid wordt getoetst aan het verkiezingsprogramma en het Program van Uitgangspunten in aanwezigheid van degenen die verantwoordelijkheid dragen voor het doen realiseren van dit beleid.

STANDAARD REGLEMENTEN

---

4. Afgevaardigden en hun plaatsvervangers naar de vergaderingen van de kamerkring c.q. van de provinciale afdeling, van het Congres en andere instellingen, organen of verbanden, waartoe de ledenvergadering de afvaardigingsbevoegdheid heeft, worden aangewezen door de leden bij verkiezing.
Deze verkiezing wordt op de agenda van de betreffende ledenvergadering vermeld.

5. Met betrekking tot de verkiezing door de algemene ledenvergadering van de leden van het bestuur en de afgevaardigden en hun plaatsvervangers naar de vergaderingen van de kamerkring, van de provinciale afdeling, van het Congres en andere instellingen, organen of verbanden waartoe de ledenvergadering de afvaardigingsbevoegdheid heeft, gelden de volgende bepalingen. Het bestuur doet voorstellen omtrent de vervulling van een vacature. Daartoe stelt het bestuur de leden tijdig op de hoogte van het bestaan van een vacature. Ieder lid heeft het recht om voor de desbetreffende vacature één of meer kandidaten schriftelijk bij het bestuur aan te melden. Het bestuur bericht aan de aangemelde kandidaat dat hij voor het lidmaatschap van het bestuur en/of als afgevaardigde of plaatsvervanger, zoals bovenstaand bedoeld in aanmerking wordt gebracht en verzoekt hem zo spoedig mogelijk, echter maximaal binnen een termijn van drie weken mee te delen of hij een eventuele kandidaatstelling zal aanvaarden. In geval binnen de genoemde termijn geen bericht wordt ontvangen, wordt de betreffende persoon geacht zich niet beschikbaar te stellen voor een kandidatuur.
Het bestuur stelt een voordracht op, welke - tegelijkertijd met de namen van de binnengekomen, doch niet op de voordracht voorkomende kandidaten - ten minste één week vóór de ledenvergadering, waarop de verkiezing zal plaatsvinden, aan de leden wordt bekend gemaakt. Gekozen kan slechts worden uit hen, die overeenkomstig de voorgaande bepaling bekend gemaakt zijn.
Tegenkandidaten kunnen echter alsnog schriftelijk worden aangemeld tot aan de aanvang van de betreffende algemene ledenvergadering indien hun kandidatuur door ten minste vijf leden wordt ondersteund en zij instemmen met hun kandidaatstelling.
In spoedeisende gevallen is het bestuur bevoegd van bovenstaande regeling af te wijken.

V-b Bestuur

Artikel 12

Samenstelling

1. Het bestuur bestaat uit een oneven aantal van ten minste vijf leden.
2. Het bestuur dient zodanig te zijn samengesteld, dat de binnen het werkgebied van de afdeling wonende leden, afkomstig uit de verschillende componenten van het CDA, daarin genoegzaam zijn gerepresenteerd.

STANDAARD REGLEMENTEN

---

3. Gemeenteraadsleden en leden van een niet rechtstreeks gekozen regionale of gewestraad kunnen geen stemhebbend lid van het bestuur zijn. Wel maakt in elk geval de fractievoorzitter of zijn plaatsvervanger, namens de CDA-raadsfractie als adviserend lid deel uit van het bestuur.
4. Met betrekking tot de verkiezing van bestuursleden door de algemene ledenvergadering is de bepaling genoemd in artikel 11 lid 5 van dit reglement van toepassing.
5. De stemhebbende leden van het bestuur worden gekozen voor een periode van vier jaar. Zij zijn terstond éénmaal herkiesbaar. Hun zittingsperiode vangt aan terstond na afloop van de jaarlijkse algemene ledenvergadering, waarin zij tot bestuurslid gekozen zijn.
6. Bij een tussentijdse vacature geldt voor het nieuw gekozen bestuurslid een nieuwe zittingstermijn. Het rooster van aftreden wordt indien nodig aangepast.
7. De voorzitter wordt in functie gekozen door de algemene ledenvergadering. De verdeling van de overige functies vindt plaats door het bestuur uit zijn midden.
8. Zo mogelijk nemen ten minste één vertegenwoordiger namens het CDJA binnen het werkgebied en één vertegenwoordiger namens het Vrouwenberaad binnen het werkgebied als leden van het bestuur zitting.
9. Het bestuur maakt voorafgaand aan de jaarlijkse algemene ledenvergadering, een rooster van periodiek aftreden op, zodanig dat de functies van voorzitter en penningmeester en de functies van secretaris en vice-voorzitter niet tegelijkertijd vacant komen. Dit rooster wordt tezamen met de convocatie voor die ledenvergadering aan de leden gezonden.
10. Het bestuur kan, voor zover noodzakelijk, aan bepaalde personen verzoeken de vergaderingen van het bestuur als adviserend lid bij te wonen.

Artikel 13

Taak en bevoegdheden

1. Het bestuur is belast met de algemene leiding van de afdeling en met de uitvoering van de taken, welke aan de afdeling zijn opgedragen. Het bereidt de vergaderingen en de algemene ledenvergadering voor.
2. Het bestuur overweegt bij voortdurende politieke toestand en de toestand van het CDA, beide zowel binnen het werkgebied der afdeling als daarbuiten.
3. Het bestuur dient ter zake de opgedragen taken initiatieven te ontplooiën, voorstellen te doen en besluiten te nemen.
4. Het bestuur is bevoegd, onder behoud van eigen verantwoordelijkheid, machtiging te verlenen aan het Dagelijks Bestuur tot het verrichten van bepaalde taken, welke aan het bestuur zijn opgedragen.
5. Het bestuur vergadert ten minste éénmaal per kwartaal.

V-c Dagelijks Bestuur

Artikel 14

1. Het Dagelijks Bestuur, indien door de algemene ledenvergadering ingesteld, bestaat uit een oneven aantal leden, waaronder ten minste de voorzitter, de secretaris en de penningmeester en voorts uit zoveel leden als de algemene ledenvergadering zal bepalen met dien verstande dat het aantal leden van het Dagelijks Bestuur minder dan de helft van het aantal leden van het bestuur moet tellen, de adviserende leden hieronder niet begrepen. Indien het bestuur bestaat uit vijf personen, functioneert dit bestuur tevens als Dagelijks Bestuur.
2. Voorzitter en/of secretaris en/of penningmeester kunnen, zoveel mogelijk in onderling overleg, in spoedeisende gevallen namens de afdeling, het bestuur en het Dagelijks Bestuur optreden.
3. Het Dagelijks Bestuur overweegt bij voortduring de politieke toestand en de toestand van het CDA, beide zowel binnen het werkgebied der afdeling als daarbuiten.
4. Het Dagelijks Bestuur dient ter zake van de hem opgedragen taken initiatieven te ontplooien, voorstellen te doen en besluiten te nemen.
5. Het Dagelijks Bestuur vergadert ten minste éénmaal per kwartaal.

Artikel 15

De voorzitter

De voorzitter leidt de vergaderingen, regelt de werkzaamheden en zorgt voor een juiste uitvoering van de genomen besluiten, voor zover niet aan anderen opgedragen.

Artikel 16

De secretaris

De secretaris stelt in overleg met de voorzitter de agenda voor de vergaderingen op, convoceert deze en maakt het verslag ervan.

Hij maakt het jaarverslag en bewaart het archief. Hij zorgt voor het bijhouden van een ledenlijst.

Artikel 17

De penningmeester

De penningmeester heeft het beheer van de gelden en is daarvoor verantwoordelijk. Hij zorgt, dat de leden hun contributie, via het landelijk partijsecretariaat, betalen en boekt alle ontvangsten en uitgaven, de laatste door kwitanties gedekt.

Regelmatig wordt door hem aan het bestuur en jaarlijks aan de algemene ledenvergadering rekening en verantwoording afgelegd van het gevoerde beheer en verslag uitgebracht over de financiële toestand van de afdeling. Het gehele bestuur is verantwoordelijk voor het gevoerde financiële beleid.

De penningmeester is bevoegd ontheffing te verlenen in individuele gevallen van de minimum-contributie na goedkeuring door de penningmeester van de Kamerkring waaronder de afdeling ressorteert. De landelijk penningmeester is bevoegd deze bevoegdheid tot ontheffing op te schorten.

VI Besluitvorming en stemmingen

Artikel 18

- a. ongeacht het aantal aanwezigen kunnen de ledenvergadering en het bestuur altijd beraadslagen, de agenda vaststellen en de notulen goedkeuren;
- b. het quorum is bereikt wanneer vijftig procent (50%) van het aantal leden dat in de betreffende vergadering stemrecht heeft aanwezig is;
- c. elke stemming is geldig, ongeacht het aantal stemmen, tenzij de voorzitter op een te voren door ten minste vijf procent (5%) van het aantal leden ingediend verzoek bij de stemming vaststelt, dat het quorum niet is bereikt. Indien de stemming uitwijst dat het quorum niet is bereikt, wordt de stemming op de agenda van de volgende vergadering geplaatst. Ongeacht het aantal der aanwezige stemhebbende leden, worden in die vergadering geldige besluiten genomen bij eenvoudige meerderheid der uitgebrachte stemmen;
- d. de leden, die hebben verzocht om vaststelling van het quorum worden bij het tellen van de aanwezigen als bedoeld onder b. van dit artikel meegerekend, ook als zij niet in de vergaderzaal aanwezig zijn;
- e. wanneer minder dan vijf procent (5%) van het aantal leden aanwezig is, kan de voorzitter vaststellen dat het quorum niet is bereikt;
- f. besluiten van de ledenvergaderingen en bestuursbesluiten worden genomen met eenvoudige meerderheid der uitgebrachte stemmen, met dien verstande dat geen geldig besluit kan worden genomen, indien het quorum niet aanwezig is met inachtneming van het bepaalde onder de leden a. tot en met e. van dit artikel;
- g. een lid kan niet meer dan één stem uitbrengen;
- h. over personen wordt schriftelijk gestemd, behalve in geval van enkelvoudige kandidaatstelling, desgewenst wordt toch schriftelijk gestemd, indien dit door één of meer stemgerechtigde leden van de algemene ledenvergadering van de gemeentelijke afdeling wordt verlangd;
- i. over zaken wordt mondeling gestemd, tenzij door de meerderheid van de stemhebbende leden van de vergadering een schriftelijke stemming wordt verlangd;
- j. bij staken van stemmen bij zaken wordt het betreffende voorstel geacht te zijn verworpen;

STANDAARD REGLEMENTEN

- k. bij stemmingen over personen zijn de eerste twee stemmingen vrij. Is een derde stemming noodzakelijk, omdat niemand de meerderheid van de uitgebrachte stemmen op zich verenigd heeft, kan slechts gekozen worden tussen de twee personen, die bij de tweede vrije stemming de meeste stemmen op zich verenigd hebben;
- l. hebben evenwel personen bij deze tweede vrije stemming een gelijk aantal stemmen op zich verenigd, met het gevolg dat niet vaststaat wie van hen tot de in lid k. van dit artikel bedoelde twee personen moet worden gerekend, dan vindt tussen deze personen tussenstemming plaats;
- m. staken bij deze tussenstemming of bij de derde stemming de stemmen, dan beslist het lot;
- n. blanco stemmen gelden als van onwaarde.

VII Financiën

Artikel 19

De geldmiddelen van de afdeling bestaan uit:

- het aan de afdeling toekomende en van het Partijbestuur te ontvangen deel van de contributie van de onder afdeling ressorterende leden;
- giften;
- andere baten.

Artikel 20

Het boekjaar loopt van 1 januari tot en met 31 december.

Artikel 21

De algemene ledenvergadering benoemt op een overigens niet bindende voordracht van het bestuur elk jaar een financiële onderzoekscommissie bestaande uit ten minste twee personen, die lid van de afdeling zijn, maar geen zitting hebben in het bestuur, die tot taak heeft de boeken van de penningmeester na te zien en verslag uit te brengen aan het bestuur en de algemene ledenvergadering. Goedkeuring hiervan strekt de penningmeester tot decharge voor het door hem gevoerde beheer en het bestuur voor het gevoerde financiële beleid.

VIII Kandidaatstelling gemeenteraad

Artikel 22

De CDA-kandidatenlijst voor de gemeenteraadsverkiezingen wordt door de algemene ledenvergadering vastgesteld, overeenkomstig het bij de statuten van het CDA behorende reglement voor de voorbereiding van kandidaatstelling voor de verkiezing der leden van de gemeenteraad.

IX Permanente activiteiten en propaganda

Artikel 23

Het bestuur benoemt, al of niet uit zijn midden een commissie, die onder verantwoordelijkheid van en in overleg met het bestuur belast is met de zorg voor de activiteiten en de propaganda binnen het werkgebied. Het bestuur heeft de uiteindelijke beslissingsbevoegdheid omtrent alle te ondernemen activiteiten en propaganda.

Artikel 24

Indien de voorzitter van de in het vorige artikel bedoelde commissie geen deel uitmaakt van het bestuur, woont hij de bestuursvergaderingen bij zo dikwijls het bestuur dit nodig oordeelt.

Inzake de propaganda en activiteiten heeft hij een adviserende stem.

X Ontbinding

Artikel 25

Ontbinding van de afdeling vindt plaats bij besluit van de algemene ledenvergadering, danwel bij besluit van het Partijbestuur.

De stemming over dit besluit geschiedt schriftelijk overeenkomstig de bepalingen van de statuten van het CDA. Vereist is dat het landelijk Dagelijks Bestuur van het CDA toestemming verleent tot ontbinding van de afdeling.

In geval van ontbinding wijst de algemene ledenvergadering, danwel het Partijbestuur de bestemming aan voor de eigendommen van de afdeling, met dien verstande, dat zij zo enigszins mogelijk worden aangewend ten bate van het doel, waarvoor zij zijn verkregen.

XI Slotbepaling

Artikel 26

Wijziging(en) en aanvulling(en) van dit reglement kan (kunnen) op voorstel van het bestuur of van ten minste vijf leden, woonachtig binnen het werkgebied, worden aangebracht door de algemene ledenvergadering.

Het als zodanig gewijzigde reglement wordt eerst van kracht na goedkeuring door het landelijk Dagelijks Bestuur van het CDA.

Artikel 27

In alle gevallen waarin dit reglement, de CDA-statuten en andere CDA-reglementen niet voorzien, beslist het bestuur.

Standaardreglement gemeentelijke afdeling CDA, gevormd door twee of meer wijk- of dorpsafdelingen

I Naam, zetel en werkgebied

Artikel 1

1. De gemeentelijke afdeling is het verband van het Christen Democratisch Appèl, hierna te noemen CDA, binnen een gemeente;
2. De afdeling is gevestigd ten huize van de secretaris;
3. De grenzen van het werkgebied der afdeling worden gevormd door de grenzen der gemeente.....

II Grondslag

Artikel 2

De afdeling aanvaardt de Heilige Schrift als richtsnoer voor het politiek handelen.

II Doel, middelen en taken

Artikel 3

De afdeling streeft naar een maatschappij waarin de bijbelse gerechtigheid gestalte krijgt, de mens zijn vrijheid en verantwoordelijkheid kan beleven en waarin het welzijn van allen wordt gediend;

Zij legt haar concrete doeleinden vast in een actieprogramma, dat gebaseerd dient te zijn op het Program van Uitgangspunten en richt zich daarmee uitdrukkelijk tot de samenleving zonder onderscheid naar geloofsovertuiging of maatschappelijke groepering.

Artikel 4

De afdeling wil op basis van de in artikel 2 genoemde grondslag haar doel bereiken door het bevorderen van de bezinning op en de verdieping, vernieuwing en verbreiding van de christen-democratisch gedachte met alle middelen, welke haar ten dienste staan, met name door uitvoering van de volgende taken:

1. allen, die instemmen met grondslag en doel van het CDA te brengen tot samenwerking;
2. de burgers in haar werkgebied de opvattingen van het CDA regelmatig onder de aandacht te brengen, o.a. door voorlichting en kadervorming;

STANDAARD REGLEMENTEN

---

3. het stellen van kandidaten voor het lidmaatschap van de gemeenteraad, overeenkomstig de procedure vastgelegd bij de statuten van het CDA, de indiening van de aldus verkregen CDA-kandidatenlijst en het naar vermogen bevorderen van de verkiezing van de gestelde kandidaten;
4. de vaststelling van een politiek werkprogram, zulks met een landelijk op te stellen modelprogram als leidraad;
5. de instelling van een permanente activiteiten- en propagandacommissie.
6. de bevordering van de samenwerking van de in de gemeenteraad via de kandidatenlijst van het CDA gekozen gemeenteraadsleden onderling en van die tussen deze raadsleden en de afdeling. Zo mogelijk wordt het werk der raadsleden ondersteund door instelling van één of meer fractiebegeleidingsgroepen;
7. te bevorderen, dat ook in andere vertegenwoordigende lichamen vertegenwoordigers van het CDA worden gekozen;
8. de verwezenlijking van de doelstelling en de verantwoordelijkheid voor de uitvoering van de taken, van de onder haar ressorterende wijk- en/of dorpsafdelingen;
9. in overleg en met instemming van het Partijbestuur (doen) aangaan van een intergemeentelijk samenwerkingsverband;
10. het houden van, al dan niet besloten (leden)vergaderingen;
11. het uitvoeren van alle andere taken haar bij of op grond van CDA-statuten of reglementen opgedragen.

IV Leden

Artikel 5

De gemeentelijke afdeling wordt gevormd door de binnen de gemeente tot stand gekomen wijk- of dorpsafdelingen.

Artikel 6

1. Elk lid van het CDA, woonachtig binnen de grenzen van het werkgebied, heeft toegang tot de algemene ledenvergadering.
2. Stemgerechtigd in de algemene ledenvergadering van de gemeentelijke afdeling zijn slechts die personen, die door de wijk- of dorpsafdelingen als afgevaardigden aangewezen zijn. Elke wijk- of dorpsafdeling is gerechtigd ten minste één afgevaardigde met stemrecht aan te wijzen naar de vergaderingen van de gemeentelijke afdeling. Daarenboven is elke wijk- of dorpsafdeling gerechtigd voor elk vol aantal van .....* leden een extra stemgerechtigde afgevaardigde aan te wijzen.
3. Elke lid van het CDA is gerechtigd aan de beraadslagingen deel te nemen, amendementen in te dienen en - onverminderd het bepaalde omtrent kandidaatstelling en reglementswijziging - voorstellen te doen.

* (dit criterium, c.q. basisgetal dient door de gemeentelijke afdeling bepaald te worden; zie in dit verband ook artikel 15.6 Huishoudelijk Reglement).

Artikel 7 t/m 9

vervallen

V Organen van de afdeling

Artikel 10

De organen van de afdeling zijn:

1. de algemene ledenvergadering;
2. het bestuur;
3. het Dagelijks Bestuur.

V-a Ledenvergadering

Artikel 11

1. Tot de algemene ledenvergadering hebben alle leden van het CDA, woonachtig binnen het werkgebied, toegang. Elk lid van het CDA is gerechtigd aan de beraadslagingen deel te nemen, amendementen en moties in te dienen en - onverminderd het bepaalde omtrent kandidaatstelling en reglementswijziging - voorstellen te doen. Het stemrecht wordt uitgeoefend door de aangewezen afgevaardigden van de wijk- of dorpsafdeling(en) alsmede door de stemhebbende leden van het bestuur. Het stemrecht kan door de aangewezen afgevaardigde van de wijk- of dorpsafdeling(en) slechts worden uitgeoefend, indien de afgevaardigde heeft voldaan aan de aan het lidmaatschap van het CDA verbonden financiële verplichtingen.
De gemeentelijke afdeling komt ten minste tweemaal per jaar algemene ledenvergadering bijeen.
2. Eén dezer jaarlijkse ledenvergaderingen vindt als regel plaats in het laatste kwartaal. Buitengewone ledenvergaderingen worden gehouden zo dikwijls het bestuur dit nodig oordeelt of ten minste tien leden van het CDA, woonachtig binnen het werkgebied, met opgave van redenen, dit schriftelijk verzoeken, aan welk verzoek het bestuur binnen vier weken na dagtekening moet voldoen. Voldoet het bestuur niet aan dit verzoek, dan hebben bedoelde leden het recht van beroep bij het bestuur van de kamerkring c.q. van de provinciale afdeling.
3. Jaarlijks komt op de algemene ledenvergadering in elk geval aan de orde:
  - a. het jaarverslag van de secretaris, waarin is aangegeven hoe men heeft getracht het doel, zoals is aangegeven in artikel 3, te verwezenlijken en de opgedragen taken te vervullen;
  - b. de jaarrekening over het voorafgaand boekjaar;

STANDAARD REGLEMENTEN

- c. het verslag van de financiële onderzoekscommissie, door de algemene ledenvergadering in te stellen;
  - d. de begroting voor het komende jaar;
  - e. de periodieke bestuursverkiezing;
  - f. de bespreking van het politieke beleid, in het bijzonder van het beleid van de fractie voor welke verkiezing de afdeling verantwoordelijkheid draagt. Het beleid wordt getoetst aan het verkiezingsprogram en het Program van Uitgangspunten in aanwezigheid van degenen die verantwoordelijkheid dragen voor het doen realiseren van dit beleid.
4. Afgevaardigden en hun plaatsvervangers naar de vergaderingen van de kamerkring c.q. van de provinciale afdeling, van het Congres en andere instellingen, organen of verbanden, waartoe de ledenvergadering de afvaardigingsbevoegdheid heeft, worden aangewezen door de leden bij verkiezing.
Deze verkiezing wordt op de agenda van de betreffende ledenvergadering vermeld.
  5. Heeft de gemeentelijke afdeling op grond van haar ledental het recht meer afgevaardigden aan te wijzen, dan wordt de aanwijzing van deze vertegenwoordigers bepaald naar rato van de ledentallen van de onder haar ressorterende wijk- of dorpsafdelingen.
  6. Komen voor de aanwijzing van een afgevaardigde vertegenwoordigers van twee of meer wijk- of dorpsafdelingen in aanmerking dan wordt de keuze bepaald op een vertegenwoordiger van die wijk- of dorpsafdeling welke, voor wat betreft het aantal leden, na vaststelling van de in het vorige lid bedoelde verdeelsleutel het grootste overschot heeft.
  7. Met betrekking tot de verkiezing door de algemene ledenvergadering van de leden van het bestuur en de afgevaardigden en hun plaatsvervangers naar de vergaderingen van de kamerkring, van de provinciale afdeling, van het Congres en andere instellingen, organen of verbanden waartoe de ledenvergadering de afvaardigingsbevoegdheid heeft, gelden de volgende bepalingen. Het bestuur doet voorstellen omtrent de vervulling van een vacature, gehoord de onder de afdeling ressorterende wijk- en dorpsafdelingen. Daartoe stelt het bestuur de leden tijdig op de hoogte van het bestaan van vacature. Ieder lid heeft het recht om voor de desbetreffende vacature één of meer kandidaten schriftelijk bij het bestuur aan te melden. Het bestuur bericht aan de aangemelde kandidaat dat hij voor het lidmaatschap van het bestuur en/of als afgevaardigde of plaatsvervanger, zoals bovenstaand bedoeld in aanmerking wordt gebracht en verzoekt hem zo spoedig mogelijk, echter maximaal binnen een termijn van drie weken mee te delen of hij een eventuele kandidaatstelling zal aanvaarden. In geval binnen de genoemde termijn geen bericht wordt ontvangen, wordt de betreffende persoon geacht zich niet beschikbaar te stellen voor een kandidatuur.

Het bestuur stelt een voordracht op, met inachtneming van het terzake bepaalde in artikel 17 van het Huishoudelijk Reglement, welke - tegelijkertijd met de namen van de binnengekomen, doch niet op de voordracht voorkomende kandidaten - ten minste één week vóór de ledenvergadering, waarop de verkiezing zal plaatsvinden, aan de leden wordt bekend gemaakt. Gekozen kan slechts worden uit hen, die overeenkomstig de voorgaande bepaling bekend gemaakt zijn. Uitgezonderd de afvaardigingsregeling naar andere partijverbanden en/of organen kunnen tegenkandidaten echter alsnog schriftelijk worden aangemeld tot aan de aanvang van de betreffende algemene ledenvergadering indien hun kandidatuur door ten minste vijf leden wordt ondersteund en zij instemmen met hun kandidaatstelling. In spoedeisende gevallen is het bestuur bevoegd van bovenstaande regeling af te wijken.

V-b Bestuur

Artikel 12

Samenstelling

1. Het bestuur bestaat uit een oneven aantal van ten minste vijf leden.
2. Het bestuur dient zodanig te zijn samengesteld, dat de binnen het werkgebied van de afdeling wonende leden, afkomstig uit de verschillende componenten van het CDA, daarin genoegzaam zijn gerepresenteerd.
3. Gemeenteraadsleden en leden van een niet rechtstreeks gekozen regionale of gewestraad kunnen geen stemhebbend lid van het bestuur zijn. Wel maakt in elk geval de fractievoorzitter of zijn plaatsvervanger, namens de CDA-raadsfractie als adviserend lid deel uit van het bestuur.
4. Het bestuur van de gemeentelijke afdeling bestaat uit ten minste één afgevaardigde van elke erkende wijk- of dorpsafdeling en voorts zoveel afgevaardigden als waarop een wijk- of dorpsafdeling, binnen het door de algemene ledenvergadering van de gemeentelijke afdeling vast te stellen aantal bestuursleden, naar rato van zijn ledental recht heeft.
Als basis geldt een ledental van .....*
5. De stemhebbende leden van het bestuur worden gekozen voor een periode van vier jaar. Zij zijn terstond éénmaal herkiesbaar. Hun zittingsperiode vangt aan terstond na afloop van de jaarlijkse algemene ledenvergadering, waarin zij tot bestuurslid gekozen zijn.
6. Bij een tussentijdse vacature geldt voor het nieuw gekozen bestuurslid een nieuwe zittingstermijn. Het rooster van aftreden wordt indien nodig aangepast.
7. De voorzitter, de secretaris en de penningmeester van de gemeentelijke afdeling worden door de algemene ledenvergadering in functie gekozen uit de leden van het bestuur.
De voorzitter kan niet tegelijk bestuurslid zijn van een onder deze gemeentelijke afdeling ressorterende wijk- of dorpsafdeling.

STANDAARD REGLEMENTEN

---

8. Zo mogelijk nemen ten minste één vertegenwoordiger namens het CDJA binnen het werkgebied en één vertegenwoordiger namens het Vrouwenberaad binnen het werkgebied als leden van het bestuur zitting.
9. Het bestuur maakt voorafgaand aan de jaarlijkse algemene ledenvergadering, een rooster van periodiek aftreden op, zodanig dat de functies van voorzitter en penningmeester en de functies van secretaris en vice-voorzitter niet tegelijkertijd vacant komen. Dit rooster wordt tezamen met de convocatie voor die ledenvergadering aan de leden gezonden.
10. Het bestuur kan, voor zover noodzakelijk, aan bepaalde personen verzoeken de vergaderingen van het bestuur als adviserend lid bij te wonen.

Artikel 13

Taak en bevoegdheden

1. Het bestuur is belast met de algemene leiding van de afdeling en met de uitvoering van de taken, welke aan de afdeling zijn opgedragen. Het bereidt de vergaderingen en de algemene ledenvergaderingen voor.

* (dit criterium, c.q. basisgetal dient door de gemeentelijke afdeling bepaald te worden; zie in dit verband ook artikel 15.6 Huishoudelijk Reglement).
2. Het bestuur overweegt bij voortduring de politieke toestand en de toestand van het CDA, beide zowel binnen het werkgebied der afdeling als daarbuiten.
3. Het bestuur dient ter zake de opgedragen taken initiatieven te ontplooiën, voorstellen te doen en besluiten te nemen.
4. Het bestuur is bevoegd, onder behoud van eigen verantwoordelijkheid, machtiging te verlenen aan het Dagelijks Bestuur tot het verrichten van bepaalde taken, welke aan het bestuur zijn opgedragen.
5. Het bestuur vergadert ten minste éénmaal per kwartaal.

V-c Dagelijks Bestuur

Artikel 14

1. Het Dagelijks Bestuur bestaat uit ten minste de voorzitter, de secretaris en de penningmeester en voorts uit zoveel leden als de algemene ledenvergadering zal bepalen met dien verstande dat het aantal leden van het Dagelijks Bestuur minder dan de helft van het aantal leden van het bestuur moet tellen.

STANDAARD REGLEMENTEN

---

2. Voorzitter en/of secretaris en/of penningmeester kunnen, zoveel mogelijk in onderling overleg, in spoedeisende gevallen namens de afdeling, het bestuur en het Dagelijks Bestuur optreden.
3. Het Dagelijks Bestuur overweegt bij voortduring de politieke toestand en de toestand van het CDA, beide zowel binnen het werkgebied der afdeling als daarbuiten.
4. Het Dagelijks Bestuur dient ter zake van de hem opgedragen taken initiatieven te ontplooien, voorstellen te doen en besluiten te nemen.
5. Het Dagelijks Bestuur vergadert ten minste éénmaal per kwartaal.

Artikel 15

De voorzitter

De voorzitter leidt de vergaderingen, regelt de werkzaamheden en zorgt voor een juiste uitvoering van de genomen besluiten, voor zover niet aan anderen opgedragen.

Artikel 16

De secretaris

De secretaris stelt in overleg met de voorzitter de agenda voor de vergaderingen op, convoceert deze en maakt het verslag ervan.

Hij maakt het jaarverslag en bewaart het archief. Hij zorgt voor het bijhouden van een ledenlijst.

Artikel 17

De penningmeester

De penningmeester heeft het beheer van de gelden en is daarvoor verantwoordelijk. Hij zorgt, dat de leden hun contributie, via het landelijk partijsecretariaat, betalen en boekt alle ontvangsten en uitgaven, de laatste door kwitanties gedekt.

Regelmatig wordt door hem aan het bestuur en jaarlijks aan de algemene ledenvergadering rekening en verantwoording afgelegd van het gevoerde beheer en verslag uitgebracht over de financiële toestand van de afdeling. Het gehele bestuur is verantwoordelijk voor het gevoerde financiële beleid.

De penningmeester is bevoegd ontheffing te verlenen in individuele gevallen van de minimum-contributie na goedkeuring door de penningmeester van de Kamerkring waaronder de afdeling ressorteert. De landelijk penningmeester is bevoegd deze bevoegdheid tot ontheffing op te schorten.

VI Besluitvorming en stemmingen

Artikel 18

- a. ongeacht het aantal aanwezigen kunnen de ledenvergadering en het bestuur altijd beraadslagen, de agenda vaststellen en de notulen goedkeuren;
- b. het quorum is bereikt wanneer vijftig procent (50%) van het aantal leden dat in de betreffende vergadering stemrecht heeft aanwezig is;
- c. elke stemming is geldig, ongeacht het aantal stemmen, tenzij de voorzitter op een te voren door ten minste vijf procent (5%) van het aantal leden ingediend verzoek bij de stemming vaststelt, dat het quorum niet is bereikt. Indien de stemming uitwijst dat het quorum niet is bereikt, wordt de stemming op de agenda van de volgende vergadering geplaatst. Ongeacht het aantal der aanwezige stemhebbende leden, worden in die vergadering geldige besluiten genomen bij eenvoudige meerderheid der uitgebrachte stemmen;
- d. de leden, die hebben verzocht om vaststelling van het quorum worden bij het tellen van de aanwezigen als bedoeld onder b. van dit artikel meegerekend, ook als zij niet in de vergaderzaal aanwezig zijn;
- e. wanneer minder dan vijf procent (5%) van het aantal leden aanwezig is, kan de voorzitter vaststellen dat het quorum niet is bereikt;
- f. besluiten van de ledenvergaderingen en bestuursbesluiten worden genomen met eenvoudige meerderheid der uitgebrachte stemmen, met dien verstande dat geen geldig besluit kan worden genomen, indien het quorum niet aanwezig is met inachtneming van het bepaalde onder de leden a. tot en met e. van dit artikel;
- g. een lid kan niet meer dan één stem uitbrengen;
- h. over personen wordt schriftelijk gestemd, behalve in geval van enkelvoudige kandidaatstelling, desgewenst wordt toch schriftelijk gestemd, indien dit door één of meer stemgerechtigde leden van de algemene ledenvergadering wordt verlangd;
- i. over zaken wordt mondeling gestemd, tenzij door de meerderheid van de stemhebbende leden van de vergadering een schriftelijke stemming wordt verlangd;
- j. bij staken van stemmen bij zaken wordt het betreffende voorstel geacht te zijn verworpen;

STANDAARD REGLEMENTEN

- k. bij stemmingen over personen zijn de eerste twee stemmingen vrij. Is een derde stemming noodzakelijk, omdat niemand de meerderheid van de uitgebrachte stemmen op zich verenigd heeft, kan slechts gekozen worden tussen de twee personen, die bij de tweede vrije stemming de meeste stemmen op zich verenigd hebben;
- l. hebben evenwel personen bij deze tweede vrije stemming een gelijk aantal stemmen op zich verenigd, met het gevolg dat niet vaststaat wie van hen tot de in lid k. van dit artikel bedoelde twee personen moet worden gerekend, dan vindt tussen deze personen tussenstemming plaats;
- m. staken bij deze tussenstemming of bij de derde stemming de stemmen, dan beslist het lot;
- n. blanco stemmen gelden als van onwaarde.

VII Financiën

Artikel 19

De geldmiddelen van de afdeling bestaan uit:

- het aan de afdeling toekomende en van het Partijbestuur te ontvangen deel van de contributie van de onder de afdeling ressorterende leden;
- giften;
- andere baten.

Artikel 20

Het boekjaar loopt van 1 januari tot en met 31 december.

Artikel 21

De algemene ledenvergadering benoemt op een overigens niet bindende voordracht van het bestuur elk jaar een financiële onderzoekscommissie bestaande uit ten minste twee personen, die lid van de afdeling zijn, maar geen zitting hebben in het bestuur, die tot taak heeft de boeken van de penningmeester na te zien en verslag uit te brengen aan het bestuur en de algemene ledenvergadering. Goedkeuring hiervan strekt de penningmeester tot decharge voor het door het gevoerde beheer en het bestuur voor het gevoerde financiële beleid.

VIII Kandidaatstelling gemeenteraad

Artikel 22

De CDA-kandidatenlijst voor de gemeenteraadsverkiezing wordt door de algemene ledenvergadering vastgesteld, overeenkomstig het, bij de statuten van het CDA behorende, reglement voor de voorbereiding van kandidaatstelling voor de verkiezing der leden van de gemeenteraad, waarbij artikel 17 van dat reglement geheel van toepassing is.

Permanente activiteiten en propaganda

Artikel 23

Het bestuur benoemt, al of niet uit zijn midden een commissie, die onder verantwoordelijkheid van en in overleg met het bestuur belast is met de zorg voor de activiteiten en de propaganda binnen het werkgebied. Het bestuur heeft de uiteindelijke beslissingsbevoegdheid omtrent alle te ondernemen activiteiten en propaganda.

Artikel 24

Indien de voorzitter van de in het vorige artikel bedoelde commissie geen deel uitmaakt van het bestuur, woont hij de bestuursvergaderingen bij zo dikwijls het bestuur dit nodig oordeelt.

Inzake de propaganda en activiteiten heeft hij adviserende stem.

X Ontbinding

Artikel 25

Ontbinding van de afdeling vindt plaats bij besluit van de algemene ledenvergadering, danwel bij besluit van het Partijbestuur.

De stemming over dit besluit geschiedt schriftelijk overeenkomstig de bepalingen van de statuten van het CDA. Vereist is dat het landelijk Dagelijks Bestuur van het CDA toestemming verleent tot ontbinding van de afdeling.

In geval van ontbinding wijst de algemene ledenvergadering, danwel het Partijbestuur de bestemming aan voor de eigendommen van de afdeling, met dien verstande, dat zij zo enigszins mogelijk worden aangewend ten bate van het doel, waarvoor zij zijn verkregen.

XI Slotbepaling

Artikel 26

Wijziging(en) en aanvulling(en) van dit reglement kan (kunnen) op voorstel van het bestuur of van ten minste vijf leden, woonachtig binnen het werkgebied, worden aangebracht door de algemene ledenvergadering.

Het als zodanig gewijzigde reglement wordt eerst van kracht na goedkeuring door het landelijk bestuur van het CDA.

Artikel 27

In alle gevallen waarin dit reglement, de CDA-statuten en andere CDA-reglementen niet voorzien, beslist het bestuur.

Standaard reglement wijk- of dorpsafdeling CDA

I Naam, zetel en werkgebied

Artikel 1

1. De wijk- of dorpsafdeling is het verband van het Christen Democratisch Appèl, hierna te noemen CDA, binnen een wijk of dorp;
2. De afdeling is gevestigd ten huize van de secretaris;
3. De grenzen van het werkgebied der afdeling worden gevormd door de grenzen van de wijk/het dorp (c.q. de wijken/dorpen)
.....
binnen de gemeente.....

II Grondslag

Artikel 2

De afdeling aanvaardt de Heilige Schrift als richtsnoer voor het politiek handelen.

III Doel, middelen en taken

Artikel 3

De afdeling streeft naar een maatschappij, waarin de bijbelse gerechtigheid gestalte krijgt, de mens zijn vrijheid en verantwoordelijkheid kan beleven en waarin het welzijn van allen wordt gediend.

Zij legt, in overeenstemming met het actieprogram van de gemeentelijke afdeling waaronder zij ressorteert, haar concrete doeleinden vast in een actieprogram, dat gebaseerd dient te zijn op het Program van Uitgangspunten en richt zich daarmee uitdrukkelijk tot de samenleving zonder onderscheid naar geloofsovertuiging of maatschappelijke groepering.

Artikel 4

De afdeling wil op basis van de in artikel 2 genoemde grondslag haar doel bereiken door het bevorderen van de bezinning op en de verdieping, vernieuwing en verbreiding van de christen-democratische gedachte met alle middelen, welke haar ten dienste staan, met name door uitvoering van de volgende taken:

1. allen, die instemmen met grondslag en doel van het CDA te brengen tot samenwerking;

STANDAARD REGLEMENTEN

---

2. de burgers in haar werkgebied de opvattingen van het CDA regelmatig onder de aandacht te brengen, o.a. door voorlichting en kadervorming;
3. het stellen van kandidaten voor het lidmaatschap van de wijk-, dorps- of deelraad, overeenkomstig de procedure vastgelegd bij de statuten van het CDA, de indiening van de aldus verkregen CDA-kandidatenlijst en het naar vermogen bevorderen van de verkiezing van de gestelde kandidaten;
4. het, overeenkomstig de procedure vastgelegd bij de statuten van het CDA en onder leiding van de gemeentelijke afdeling waaronder zij ressorteert, mede stellen van kandidaten voor het lidmaatschap van de gemeenteraad, alsmede het naar vermogen bevorderen van de verkiezing van de gestelde kandidaten;
5. de medewerking aan de door de gemeentelijke afdeling, waaronder de afdeling ressorteert, ingestelde commissies/begeleidingsgroepen en het eventueel, met instemming van het bestuur van de gemeentelijke afdeling, waaronder de afdeling ressorteert, instellen van een permanente activiteiten- en propagandacommissie;
6. de bevordering van de samenwerking van de in de wijk-, dorps- of deelraad via de kandidatenlijst van het CDA gekozen raadsleden onderling en die tussen deze raadsleden en de afdeling;
7. het houden van, al dan niet besloten, (leden)vergaderingen);
8. het uitvoeren van alle andere taken haar bij of op grond van CDA-statuten en reglementen opgedragen.

IV Leden

Artikel 5

De wijk- of dorpsafdeling wordt gevormd door de binnen de wijk- of dorpsgrenzen woonachtige, bij het landelijk partijsecretariaat geregistreerde, CDA-leden.

Artikel 6

1. Elk lid heeft toegang tot de algemene ledenvergadering.
2. Elk lid is gerechtigd aan de beraadslagingen deel te nemen, te stemmen, amendementen en moties in te dienen en - onverminderd het bepaalde omtrent kandidaatstelling en reglementswijziging - voorstellen te doen.

IV-a Van het roeyement

Artikel 7

vervallen

V Organen van de afdeling

Artikel 8

De organen van de afdeling zijn:

1. de algemene ledenvergadering;
2. het bestuur;
3. het Dagelijks Bestuur.

V-a Ledenvergadering

Artikel 9

1. Tot de algemene ledenvergadering hebben alle leden toegang. Elk lid is gerechtigd aan de beraadslagingen deel te nemen, te stemmen, amendementen en moties in te dienen en - onverminderd het bepaalde omtrent kandidaatstelling en reglementswijziging - voorstellen te doen. Bedoelde rechten kunnen slechts worden uitgeoefend indien het betreffende lid vóór een door het Partijbestuur vast te stellen tijdstip heeft voldaan aan de aan het lidmaatschap van het CDA verbonden verplichtingen. De wijk- of dorpsafdeling komt ten minste twee maal per jaar in algemene ledenvergadering bijeen.
2. Één dezer jaarlijkse ledenvergaderingen vindt plaats ten minste één maand voor die van de gemeentelijke afdeling waaronder de afdeling ressorteert. Buitengewone ledenvergaderingen worden gehouden zo dikwijls het bestuur dit nodig oordeelt of ten minste tien leden van het CDA, woonachtig binnen het werkgebied, met opgaaf van redenen, dit schriftelijk verzoeken, aan welk verzoek het bestuur binnen vier weken na dagtekening moet voldoen. Voldoet het bestuur niet aan dit verzoek, dan hebben bedoelde leden het recht van beroep bij het bestuur van de gemeentelijke afdeling, waaronder men ressorteert.
3. Jaarlijks komt op de algemene ledenvergadering in elk geval aan de orde:
  - a. het jaarverslag van de secretaris; waarin is aangegeven hoe men heeft getracht het aangegeven doel te verwezenlijken en de opgedragen taken te vervullen;
  - b. de jaarrekening over het voorafgaand boekjaar;
  - c. het verslag van de financiële onderzoekscommissie, door de algemene ledenvergadering in te stellen;
  - d. de begroting voor het komende jaar;
  - e. de periodieke bestuursverkiezing.

STANDAARD REGLEMENTEN

---

4. Afgevaardigden en hun plaatsvervangers naar de vergaderingen van de gemeentelijke afdeling en andere instellingen, organen of verbanden, waartoe de ledenvergadering van de wijk- of dorpsafdeling de afvaardigingsbevoegdheid heeft, worden aangewezen door de leden bij verkiezing.
Deze verkiezing wordt op de agenda van de betreffende ledenvergadering vermeld.
5. Met betrekking tot de verkiezing door de algemene ledenvergadering van de leden van het bestuur en de afgevaardigden en hun plaatsvervangers naar de vergaderingen van de gemeentelijke afdeling en andere instellingen, organen of verbanden waartoe de ledenvergadering de afvaardigingsbevoegdheid heeft, gelden de volgende bepalingen.
Het bestuur doet voorstellen omtrent de vervulling van een vacature. Daartoe stelt het bestuur de leden tijdig op de hoogte van het bestaan van een vacature. Ieder lid heeft het recht voor de desbetreffende vacature één of meer kandidaten schriftelijk bij het bestuur aan te melden.
Het bestuur bericht aan de aangemelde kandidaat dat hij voor het lidmaatschap van het bestuur en/of als afgevaardigde of plaatsvervanger, zoals bovenstaand bedoeld in aanmerking wordt gebracht en verzoekt hem zo spoedig mogelijk, echter maximaal binnen een termijn van drie weken mee te delen of hij een eventuele kandidaatstelling zal aanvaarden.
In geval binnen de genoemde termijn geen bericht wordt ontvangen, wordt de betreffende persoon geacht zich niet beschikbaar te stellen voor een kandidatuur.
Het bestuur stelt een voordracht op welke - tegelijkertijd met de namen van de binnengekomen, doch niet op de voordracht voorkomende kandidaten - ten minste één week vóór de ledenvergadering, waarop de verkiezing zal plaatsvinden, aan de leden wordt bekend gemaakt. Gekozen kan slechts worden uit hen, die overeenkomstig de voorgaande bepaling bekend gemaakt zijn.
Tegenkandidaten kunnen echter alsnog schriftelijk worden aangemeld tot aan de aanvang van de betreffende algemene ledenvergadering indien hun kandidatuur door ten minste vijf leden wordt ondersteund en zij instemmen met hun kandidaatstelling. In spoedeisende gevallen is het bestuur bevoegd van bovenstaande regeling af te wijken.

V-b Bestuur

Artikel 10

Samenstelling

1. Het bestuur bestaat uit een oneven aantal van ten minste drie leden.
2. Het bestuur dient zodanig te zijn samengesteld, dat de binnen het werkgebied van de afdeling wonende leden, afkomstig uit de verschillende componenten van het CDA, daarin genoegzaam zijn gerepresenteerd.

STANDAARD REGLEMENTEN

---

3. Gemeenteraadsleden en leden van een wijk-, dorps- of deelraad binnen het werkgebied van de afdeling kunnen geen stemhebbend lid van het bestuur zijn. Wel maakt in elk geval de fractievoorzitter of zijn plaatsvervanger, namens de CDA-deelraadsfractie, als adviserend lid deel uit van het bestuur.
4. Met betrekking tot de verkiezing van bestuursleden door de algemene ledenvergadering is de bepaling genoemd in artikel 9 lid 5 van dit reglement van toepassing.
5. De stemhebbende leden van het bestuur worden gekozen voor een periode van vier jaar. Zij zijn terstond éénmaal herkiesbaar. Hun zittingsperiode vangt aan terstond na afloop van de jaarlijkse algemene ledenvergadering, waarin zij tot bestuurslid gekozen zijn.
6. Bij een tussentijdse vacature geldt voor het nieuwgekozen bestuurslid een nieuwe zittingstermijn. Het rooster van aftreden wordt indien nodig aangepast.
7. De voorzitter wordt in functie gekozen door de algemene ledenvergadering. De verdeling van de overige functies vindt plaats door het bestuur uit zijn midden.
8. Zo mogelijk nemen ten minste één vertegenwoordiger namens het CDJA binnen het werkgebied en één vertegenwoordiger namens het Vrouwenberaad binnen het werkgebied als leden van het bestuur zitting.
9. In het bestuur neemt eveneens zitting een vertegenwoordiger uit het bestuur van de gemeentelijke afdeling, waaronder de afdeling ressorteert.
10. Het bestuur maakt voorafgaand aan de jaarlijkse algemene ledenvergadering, een rooster van periodiek aftreden op, zodanig dat de functies van voorzitter en penningmeester en de functies van secretaris en vice-voorzitter niet tegelijkertijd vacant komen. Dit rooster wordt tezamen met de convocatie voor die ledenvergadering aan de leden gezonden.
11. Het bestuur kan, voor zover noodzakelijk, aan bepaalde personen verzoeken de vergaderingen van het bestuur als adviserend lid bij te wonen.

Artikel 11

Taak en bevoegdheden

1. Het bestuur is belast met de algemene leiding van de afdeling en met de uitvoering van de taken, welke aan de afdeling zijn opgedragen. Het bereidt de vergaderingen en de algemene ledenvergadering voor.
2. Het bestuur overweegt bij voortduring de politieke toestand en de toestand van het CDA, beide zowel binnen het werkgebied der afdeling als daarbuiten.
3. Het bestuur dient ter zake van de hem opgedragen taken initiatieven te ontplooien, voorstellen te doen en besluiten te nemen.
4. Het bestuur is bevoegd, onder behoud van eigen verantwoordelijkheid, machtiging te verlenen aan het Dagelijks Bestuur tot het verrichten van bepaalde taken, welke aan het bestuur zijn opgedragen.
5. Het bestuur vergadert ten minste éénmaal per kwartaal.

V-c Dagelijks Bestuur

Artikel 12

1. De ledenvergadering van de wijk- of dorpsafdeling kan naast het bestuur ook een Dagelijks Bestuur instellen, dat dan in ieder geval dient te bestaan uit een oneven aantal leden, waaronder ten minste de voorzitter, de secretaris en de penningmeester en voorts uit zoveel leden als de algemene ledenvergadering zal bepalen, met dien verstande dat het aantal leden van het Dagelijks Bestuur minder dan de helft van het aantal leden van het bestuur moet tellen. Indien het bestuur bestaat uit vijf personen, functioneert dit bestuur tevens als Dagelijks Bestuur.
2. Voorzitter en/of secretaris en/of penningmeester kunnen zoveel mogelijk in onderling overleg, in spoedeisende gevallen namens de afdeling, het bestuur en het Dagelijks Bestuur optreden.
3. Het Dagelijks Bestuur overweegt bij voortduring de politieke toestand en de toestand van het CDA, beide zowel binnen het werkgebied der afdeling als daarbuiten.
4. Het Dagelijks Bestuur dient ter zake van de hem opgedragen taken initiatieven te ontplooiën, voorstellen te doen en besluiten te nemen.
5. Het Dagelijks Bestuur vergadert ten minste éénmaal per kwartaal.

Artikel 13

De voorzitter

De voorzitter leidt de vergaderingen, regelt de werkzaamheden en zorgt voor een juiste uitvoering van de genomen besluiten, voor zover niet aan anderen opgedragen.

Artikel 14

De secretaris

De secretaris stelt in overleg met de voorzitter de agenda voor de vergaderingen op, convoceert deze en maakt het verslag ervan.

Hij maakt het jaarverslag en bewaart het archief. Hij zorgt voor het bijhouden van een ledenlijst.

Artikel 15

De penningmeester

De penningmeester heeft het beheer van de gelden en is daarvoor verantwoordelijk. Hij zorgt, in overleg met de penningmeester van de gemeentelijke afdeling, waaronder de afdeling ressorteert, dat de leden hun contributie, via het landelijk partijsecretariaat, betalen en boekt alle ontvangsten en uitgaven, de laatste door kwitanties gedekt.

STANDAARD REGLEMENTEN

Regelmatig wordt door hem aan het bestuur en jaarlijks aan de algemene ledenvergadering rekening en verantwoording afgelegd van het gevoerde beheer en verslag uitgebracht over de financiële toestand van de afdeling. Het gehele bestuur is verantwoordelijk voor het gevoerde financiële beleid.

VI Besluitvorming en stemmingen

Artikel 16

- a. ongeacht het aantal aanwezigen kunnen de ledenvergadering en het bestuur altijd beraadslagen, de agenda vaststellen en de notulen goedkeuren;
- b. het quorum is bereikt wanneer vijftig procent (50%) van het aantal leden dat in de betreffende vergadering stemrecht heeft aanwezig is;
- c. elke stemming is geldig, ongeacht het aantal stemmen, tenzij de voorzitter op een te voren door ten minste vijf procent (5%) van het aantal leden ingediend verzoek bij de stemming vaststelt, dat het quorum niet is bereikt. Indien de stemming uitwijst dat het quorum niet is bereikt, wordt de stemming op de agenda van de volgende vergadering geplaatst. Ongeacht het aantal der aanwezige stemhebbende leden, worden in die vergadering geldige besluiten genomen bij eenvoudige meerderheid der uitgebrachte stemmen;
- d. de leden, die hebben verzocht om vaststelling van het quorum worden bij het tellen van de aanwezigen als bedoeld onder b. van dit artikel meegerekend, ook als zij niet in de vergaderzaal aanwezig zijn;
- e. wanneer minder dan vijf procent (5%) van het aantal leden aanwezig is, kan de voorzitter vaststellen dat het quorum niet is bereikt;
- f. besluiten van de ledenvergaderingen en bestuursbesluiten worden genomen met eenvoudige meerderheid der uitgebrachte stemmen, met dien verstande dat geen geldig besluit kan worden genomen, indien het quorum niet aanwezig is met inachtneming van het bepaalde onder de leden a. tot en met e. van dit artikel;
- g. een lid kan niet meer dan één stem uitbrengen;
- h. over personen wordt schriftelijk gestemd, behalve in geval van enkelvoudige kandidaatstelling, desgewenst wordt toch schriftelijk gestemd, indien dit door één of meer stemgerechtigde leden van de algemene ledenvergadering wordt verlangd.
- i. over zaken wordt mondeling gestemd, tenzij door de meerderheid van de stemhebbende leden van de vergadering een schriftelijke stemming wordt verlangd;

STANDAARD REGLEMENTEN

- j. bij staken van stemmen bij zaken wordt het betreffende voorstel geacht te zijn verworpen;
- k. bij stemmingen over personen zijn de eerste twee stemmingen vrij. Is een derde stemming noodzakelijk, omdat niemand de meerderheid van de uitgebrachte stemmen op zich verenigd heeft, kan slechts gekozen worden tussen de twee personen, die bij de tweede vrije stemming de meeste stemmen op zich verenigd hebben;
- l. hebben evenwel personen bij deze tweede vrije stemming een gelijk aantal stemmen op zich verenigd, met het gevolg dat niet vaststaat wie van hen tot de in lid k. van dit artikel bedoelde twee personen moet worden gerekend, dan vindt tussen deze personen tussenstemming plaats;
- m. staken bij deze tussenstemming of bij de derde stemming de stemmen, dan beslist het lot;
- n. blanco stemmen gelden als van onwaarde.

VII Financiën

Artikel 17

De geldmiddelen van de afdeling bestaan uit:

- het aan de afdeling toekomende en van de gemeentelijke afdeling te ontvangen deel van de contributie van de onder de afdeling ressorterende leden;
- giften;
- andere baten.

Artikel 18

Het boekjaar loopt van 1 januari tot en met 31 december.

Artikel 19

De algemene ledenvergadering benoemt op een overigens niet bindende voordracht van het bestuur elk jaar een financiële onderzoekscommissie bestaande uit ten minste twee personen, die lid van de afdeling zijn, maar geen zitting hebben in het bestuur, die tot taak heeft de boeken van de penningmeester na te zien en verslag uit te brengen aan het bestuur en de algemene ledenvergadering. Goedkeuring hiervan strekt de penningmeester tot decharge voor het door hem gevoerde beleid en het bestuur voor het gevoerde financiële beleid.

VIII Kandidaatstelling wijk-, dorps- of deelraad

Artikel 20

De CDA-kandidatenlijst voor de wijk-, dorps- of deelraadsverkiezing wordt door de algemene ledenvergadering vastgesteld, overeenkomstig de procedure bepaald in het bij de statuten van het CDA behorende reglement voor de voorbereiding van kandidaatstelling voor de verkiezing der leden van de gemeenteraad.

IX Ontbinding

Artikel 21

Ontbinding van de afdeling vindt plaats bij besluit van de algemene ledenvergadering, danwel bij besluit van het Partijbestuur.

De stemming over dit besluit geschiedt schriftelijk overeenkomstig de bepalingen van de statuten van het CDA. Vereist is dat het landelijk Dagelijks Bestuur van het CDA toestemming verleent tot ontbinding van de afdeling.

In geval de ontbinding van de afdeling plaatsvindt bij besluit van de algemene ledenvergadering van de wijk- of dorpsafdeling is eveneens vereist dat de gemeentelijke afdeling, waaronder men ressorteert, toestemming verleent.

In geval van ontbinding vervallen de eigendommen en bescheiden aan de gemeentelijke afdeling, waaronder de afdeling ressorteert.

X Slotbepaling

Artikel 22

Wijziging(en) en aanvulling(en) van dit reglement kan (kunnen) op voorstel van het bestuur of van ten minste vijf leden, woonachtig binnen het werkgebied, worden aangebracht door de algemene ledenvergadering.

Het wordt eerst van kracht, indien de instemming is verkregen van de gemeentelijke afdeling, waaronder men ressorteert en na goedkeuring door het landelijk Dagelijks Bestuur van het CDA.

Artikel 23

In alle gevallen waarin dit reglement, de CDA-statuten en andere CDA-reglementen niet voorzien, beslist het bestuur.

